

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

«Εκσυγχρονισμός της περιβαλλοντικής νομοθεσίας – Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ (Τροποποιήσεις ν. 4014/2011)

Α. ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Η περιβαλλοντική αδειοδότηση στην Ελλάδα, παρά τις τροποποιήσεις που έχουν επέλθει στη νομοθεσία, αλλά και την ποιότητα των μελετών από τους ιδιώτες, εξακολουθεί να αποτελεί χρονοβόρα διοικητική διαδικασία και ως εκ τούτου σημαντικό ανασταλτικό παράγοντα για την προώθηση των επενδύσεων. Συγκεκριμένα, η διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης νέων έργων, οι οποίες είναι ζητούμενο για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, υπερβαίνει σημαντικά τον χρόνο που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία σε όλες τις κατηγορίες τους.

Επιπλέον, η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης υφιστάμενων επενδύσεων, ήτοι η διαδικασία για την ανανέωση ή την τροποποίηση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ), υπερβαίνει κατά πολύ τον χρόνο που προβλέπει τώρα ο νόμος. Ενδεικτικό είναι ότι σε ποσοστό 40% ζητούνται εκ νέου γνωμοδοτήσεις από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, οι υφιστάμενες επενδύσεις αντιμετωπίζονται ως νέες και επιβαρύνονται με τις αντίστοιχες καθυστερήσεις.

Με στόχο την επίτευξη και απλοποίηση των διαδικασιών, προκειμένου να αντιμετωπισθούν χρόνια προβλήματα καθημερινότητας και να δημιουργηθεί ένα επενδυτικά φιλικό περιβάλλον στην Ελλάδα, προτείνονται οι νέες διατάξεις, οι οποίες αποτελούν οριζόντια παρέμβαση εκσυγχρονισμού στο πλαίσιο της ενωσιακής νομοθεσίας και εισάγουν ένα ταχύτερο, ασφαλέστερο και αποτελεσματικότερο πλαίσιο περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Το κεφάλαιο αυτό συντομεύει και απλουστεύει τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, με απόλυτο όμως σεβασμό στην προστασία του περιβάλλοντος. Ρυθμίσεις για τη διάρκεια ισχύος των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, τη διαδικασία έκδοσης, ανανέωσης και τροποποίησης αυτών, απλοποιούν το επιχειρηματικό περιβάλλον, αλλά και μειώνουν το διοικητικό βάρος των υπηρεσιών, των οποίων το έργο ελαφρύνεται περαιτέρω με τη δυνατότητα αξιοποίησης ιδιωτών αξιολογητών ΜΠΕ, ενεργοποιώντας και ενισχύοντας τη σχετική ρύθμιση που υπήρχε ήδη από τον αρχικό ν. 4014/2011 (Α' 209). Βασική φιλοσοφία που διέπει το κεφάλαιο αυτό είναι να απαλλαγούν οι υπηρεσίες και οι επιχειρηματίες από το φόρτο διαδικασιών που δεν προσφέρουν κάτι ουσιαστικό στην προστασία του περιβάλλοντος.

Β. ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ

Επί του άρθρου 1

Με την προτεινόμενη διάταξη αυξάνεται ο χρόνος ισχύος των ΑΕΠΟ και περιέχονται ευνοϊκές διατάξεις για τα έργα που έχουν περιβαλλοντική πιστοποίηση (EMAS και ISO 14001), καθώς αφ' ενός παρακολουθείται καλύτερα η συμμόρφωσή τους με την περιβαλλοντική νομοθεσία και τους όρους της άδειάς τους και, αφ' ετέρου, χορηγείται ένα σοβαρό κίνητρο για την επιδίωξη της περιβαλλοντικής πιστοποίησης.

Αναλυτικότερα, με την αντικατάσταση της περίπτωσης α της παραγράφου 8 του άρθρου 2 του ν. 4014/2011 η διάρκεια ισχύος της ΑΕΠΟ ορίζεται σε δεκαπέντε έτη αντί για δέκα που ισχύει τώρα, εφόσον δεν επέρχεται μεταβολή υπό το πρίσμα των δεδομένων βάσει των οποίων εκδόθηκε. Επιπρόσθετα, παρατείνεται η διάρκεια ισχύος της ΑΕΠΟ για έξι έτη για έργα ή δραστηριότητες που διαθέτουν Οικολογική Διαχείριση και ο Οικολογικός Έλεγχος (Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης EMAS) και για όσο χρόνο βρίσκεται το Σύστημα αυτό σε ισχύ. Τέλος, η ισχύς της ΑΕΠΟ παρατείνεται για τέσσερα έτη για όσα έργα ή δραστηριότητες διαθέτουν ISO 14001, ενώ στην ισχύουσα νομοθεσία η διάρκεια της εν λόγω παράτασης είναι τα δύο έτη. Για τις παρατάσεις αυτές χορηγείται σχετική διαπιστωτική πράξη.

Η ισχύς της ΑΕΠΟ λήγει αυτοδίκαια σε περιπτώσεις που δεν γίνει έγκαιρη ανανέωση των ως άνω Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά τη διάρκεια της ως άνω παράτασης. Επιπλέον, ο φορέας υποχρεούται να διαθέτει σε ισχύ το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης για τουλάχιστον ένας έτος πριν την παρέλευση της προθεσμίας ανανέωσης της ΑΕΠΟ.

Σημαντική παρέμβαση της παρούσας διάταξης αποτελεί η πρόβλεψη ότι οι νέες προθεσμίες τυγχάνουν εφαρμογής και για όλες τις ΑΕΠΟ που βρίσκονται σε ισχύ κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

Επί του άρθρου 2

Οι καθυστερήσεις στη διαδικασία έκδοσης ΑΕΠΟ για νέα έργα ή δραστηριότητες τόσο για την κατηγορία Α1 όσο και για την κατηγορία Α2 καθιστούν απαραίτητη την αλλαγή του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, με στόχο την απλούστευση των διαδικασιών, τη σύντμηση των χρόνων, την προσέλκυση επενδυτών και την διευκόλυνση των αρμοδίων υπηρεσιών. Η προτεινόμενη διάταξη συντομεύει τις προθεσμίες στα διάφορα στάδια της περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Είναι σύμφωνη με το ενωσιακό δίκαιο, που θέτει ως μοναδική ελάχιστη προθεσμία αυτή των τριάντα (30) ημερών για τη διαβούλευση με το ενδιαφερόμενο κοινό (παρ. 7 του άρθρου 6 της Οδηγίας 2011/92, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με την Οδηγία 2014/52), αλλά ορίζει και ότι η αρμόδια αρχή αποφασίζει εντός μέγιστης προθεσμίας 90 ημερών από την υποβολή όλων των απαιτούμενων πληροφοριών εκ μέρους του κυρίου του έργου (παρ. 6 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2011/92). Καθιερώνεται η παραπομπή στο ΚΕΣΠΑ ή το ΠΕΣΠΑ, κατά περίπτωση, εάν καθυστερήσουν να παρασχεθούν ουσιώδεις γνωμοδοτήσεις (όπως ενδεικτικά: δασική, αρχαιολογική υπηρεσία, δέουσα εκτίμηση για προστατευόμενες περιοχές), ώστε η διαδικασία να μην εκτροχιάζεται χρονικά από την αδράνεια μιας μεμονωμένης γνωμοδοτούσας υπηρεσίας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι αποσαφηνίζονται οι ουσιώδεις γνωμοδοτήσεις στο πλαίσιο της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ενός έργου ή μιας δραστηριότητας. Ειδικότερα, ουσιώδεις θεωρούνται οι γνωμοδοτήσεις των δημόσιων φορέων, το αντικείμενο της αρμοδιότητας των οποίων συνδέεται άμεσα με τα χαρακτηριστικά του αιτούμενου έργου και τις τυχόν επιπτώσεις αυτού στο περιβάλλον.

Για τη μείωση των καθυστερήσεων που παρατηρούνται λόγω υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων εισάγεται ρητή πρόβλεψη ότι η υποβολή τέτοιων στοιχείων από τον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, κατόπιν αιτήματος της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, είναι υποχρεωτική για τον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, αλλά, σε καμία περίπτωση δεν αναστέλλει τις ως άνω προθεσμίες.

Γίνεται σαφές ότι με τις ανωτέρω τροποποιήσεις απλοποιείται σημαντικά η διαδικασία αδειοδότησης τόσο για τα έργα της κατηγορίας Α1 όσο και για εκείνα της κατηγορίας Α2.

Επί του άρθρου 3

Με το άρθρο 3 μειώνονται οι χρόνοι και προβλέπεται συγκεκριμένη και ξεκάθαρη διαδικασία για την ανανέωση της ΑΕΠΟ. Μετά την υποβολή του Φακέλου Ανανέωσης από τον φορέα του έργου η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

α) Εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την υποβολή του φακέλου ελέγχει την πληρότητα αυτού. Σε περίπτωση έλλειψης πληρότητας, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή ζητά με έγγραφη αιτιολόγηση από τον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας την συμπλήρωση του φακέλου. Η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή διενεργεί εκ νέου έλεγχο πληρότητας του συμπληρωμένου φακέλου εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών και είτε προχωρά στα επόμενα στάδια είτε απορρίπτει το φάκελο εάν διαπιστωθούν ουσιώδεις ελλείψεις.

β) Ακολούθως, εντός δεκαπέντε εργάσιμων (15) ημερών από το προηγούμενο στάδιο, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή αξιολογεί τα υποβληθέντα δικαιολογητικά και είτε: αα) παρατείνει τη διάρκεια ισχύος της ΑΕΠΟ, είτε ββ) εφόσον προκύπτει ανάγκη τροποποίησης της ΑΕΠΟ, επειδή η μεταβολή των χαρακτηριστικών του έργου δύναται να καθιστά αναγκαία την αλλαγή στους περιβαλλοντικούς όρους ή επειδή είναι αναγκαία για τη συμμόρφωση σε νεότερο κανονιστικό πλαίσιο, καλεί τον φορέα του έργου να υποβάλει, εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών, φάκελο για τροποποίηση της ΑΕΠΟ κατά τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 2 περ. Α, το οποίο ακολουθεί.

Σε συνδυασμό με το επόμενο άρθρο σχετικά με την απλοποίηση της τροποποίησης της ΑΕΠΟ, απλουστεύονται και γίνονται σαφείς οι διαδικασίες, μειώνεται η γραφειοκρατία και διευκολύνονται τόσο οι ιδιώτες επενδυτές όσο και οι αρμόδιες περιβαλλοντικές αρχές.

Επί του άρθρου 4

Με το άρθρο αυτό απλοποιείται και καθίσταται πιο ευέλικτη η διαδικασία τροποποίησης ΑΕΠΟ. Ειδικότερα, ορίζονται περιπτώσεις, κατά τις οποίες η τροποποίηση της ΑΕΠΟ θεωρείται μη ουσιώδης, οδηγώντας σε ελαφρύτερη διαδικασία για την έγκριση των νέων περιβαλλοντικών όρων. Με αυτόν τον τρόπο, επέρχεται ουσιαστική απλούστευση της διαδικασίας τροποποίησης ΑΕΠΟ, βάσει συγκεκριμένων ενεργειών της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής, οι οποίες είναι διακριτές και σαφείς.

Ειδικότερα, μετά την υποβολή του Φακέλου Τροποποίησης ΑΕΠΟ, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

α) Εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την υποβολή του φακέλου, ελέγχει την πληρότητα. Σε περίπτωση έλλειψης πληρότητας, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή ζητά με έγγραφη αιτιολόγηση από

τον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας την συμπλήρωση του φακέλου. Μέσα σε προθεσμία τριών (3) εργάσιμων ημερών από την υποβολή του, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, κατόπιν ελέγχου πληρότητας του συμπληρωμένου φακέλου, είτε προχωρά στα επόμενα στάδια είτε απορρίπτει τον φάκελο εάν διαπιστωθούν ελλείψεις.

β) Εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή αξιολογεί τον φάκελο και αποφαινεται:

αα) είτε ότι λόγω των διαφοροποιήσεων επέρχεται μη ουσιώδης μεταβολή των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη λειτουργία του έργου ή της δραστηριότητας, οπότε εκδίδεται Απόφαση, χωρίς άλλες διαδικαστικές προϋποθέσεις. Η Απόφαση αυτή είτε εγκρίνει την τροποποίηση άνευ ετέρου είτε δύναται να προβλέπει τυχόν πρόσθετους όρους μόνο ως προς το τροποποιούμενο φυσικό αντικείμενο.

Στη συνέχεια διευκρινίζεται ποιες τροποποιήσεις θεωρούνται μη ουσιώδεις, παρέχοντας ενδεικτικά παραδείγματα. Συγκεκριμένα, μη ουσιώδεις θεωρούνται τροποποιήσεις που έχουν θετικό αντίκτυπο και μειώνουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όπως ενδεικτικά: η αλλαγή σε καύσιμο με λιγότερες εκπομπές αέριων ρύπων ή/και διοξειδίου του άνθρακα, η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, η λήψη πρόσθετων μέτρων αντιρρύπανσης, η μείωση της χρήσης πρώτων υλών και κάθε άλλη αντίστοιχη τροποποίηση, καθώς και οι τροποποιήσεις οι οποίες ως αυτοτελές έργο δεν υπάγονται στην κατηγορία Α, χωρίς ωστόσο να έχουν σαν αποτέλεσμα την αλλαγή της κατηγορίας ή υποκατηγορίας κατάταξης του συνολικού έργου. Σε περίπτωση που έχουν προηγηθεί άλλες τροποποιήσεις, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, προκειμένου να αξιολογήσει τον ουσιώδη ή μη χαρακτήρα της τροποποίησης, συνεκτιμά όλες τις προηγούμενες τροποποιήσεις, ιδίως δε τους περιβαλλοντικούς όρους, όπως έχουν διαμορφωθεί μετά την τελευταία τροποποίηση.

ββ) είτε ότι λόγω των διαφοροποιήσεων επέρχεται ουσιώδης μεταβολή των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη λειτουργία του έργου ή της δραστηριότητας, οπότε απαιτείται η υποβολή νέας ΜΠΕ και εκκινεί η διαδικασία των άρθρων 3 ή 4, κατά περίπτωση. Στην περίπτωση αυτή, δεν ζητούνται εκ νέου γνωμοδοτήσεις από τους δημόσιους φορείς και υπηρεσίες που γνωμοδότησαν στο πλαίσιο της έκδοσης της ΑΕΠΟ, παρά μόνον εάν τις αφορά κατά αρμοδιότητα η τροποποίηση. Ειδικά για τα έργα και δραστηριότητες που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής της ΚΥΑ 36060/1155/Ε.103/2013 (Β' 1450) εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 16 αυτής.

Επιπλέον, προβλέπεται η δυνατότητα έκδοσης απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό γενικών ή ειδικότερων κριτηρίων ανά είδος έργου ή δραστηριότητας, βάσει των οποίων κρίνεται ο ουσιώδης ή μη χαρακτήρας μίας μεταβολής περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη λειτουργία έργου ή δραστηριότητας, λαμβάνοντας υπόψη την ενωσιακή νομοθεσία και ειδικότερα, την παρ. 24 του Παραρτήματος Ι1 και την παρ. 13 του Παραρτήματος ΙΙ2 της Οδηγίας 2011/92.

Επιπρόσθετα, προβλέπεται η προσθήκη νέας παραγράφου 6 στο τέλος του άρθρου 6 του ν. 4014/2011 για τις περιπτώσεις ταυτόχρονης τροποποίησης και ανανέωσης της ΑΕΠΟ. Στις περιπτώσεις αυτές, ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας υποβάλλει ενιαίο φάκελο τροποποίησης και ανανέωσης, για τον οποίο ακολουθείται η διαδικασία του παρόντος άρθρου και εκδίδεται μία απόφαση. Στόχος της

προσθήκης αυτής είναι η διευκόλυνση των επενδυτών και της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής που καλούνται να εφαρμόσουν τον νόμο.

Οι παραπάνω προβλέψεις με την κατηγοριοποίηση, τα κριτήρια και τον ορισμό των μη ουσιαστών τροποποιήσεων μέσω ενδεικτικών παραδειγμάτων, δημιουργούν σαφή διάκριση των διαφορετικών περιπτώσεων και αντίστοιχη υπαγωγή σε διαφορετική διαδικασία.

Επί του άρθρου 5

Στο άρθρο αυτό καταργούνται ορισμένα τμήματα των φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης και, συνεπώς, διευκολύνονται οι υπηρεσίες κατά την εξέταση φακέλων έργων ή/και δραστηριοτήτων, καθώς και οι ιδιώτες επενδυτές.

Επί του άρθρου 6

Με το άρθρο αυτό ανασυγκροτούνται το Κεντρικό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΚΕΣΠΑ) και τα Περιφερειακά Συμβούλια Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΕΣΠΑ) και διευκρινίζεται ο ρόλος τους, ο οποίος συνίσταται στην ουσιαστική παροχή γνωμοδότησης για την περιβαλλοντική συμβατότητα ενός έργου και των περιβαλλοντικών όρων αυτού. Στη νέα σύνθεση ο Γενικός Διευθυντής Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας συμμετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου, δεδομένου ότι υπογράφει την ΑΕΠΟ, σύμφωνα με το άρθρο 109 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

Αρχικά, τροποποιείται η σύνθεση και η λειτουργία των Συμβουλίων Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο (ΚΕΣΠΑ και ΠΕΣΠΑ). Ο ρόλος των Συμβουλίων αυτών είναι εξαιρετικά σημαντικός, δεδομένου ότι σε συγκεκριμένες περιπτώσεις προβλέπεται η παραπομπή υποθέσεων σε εκείνα. Για αυτόν ακριβώς το λόγο, κρίνεται απαραίτητη η αναβάθμιση της σύνθεσης και λειτουργίας τους προκειμένου να υπάρχει ευελιξία, διαφάνεια, ταχύτητα και αποτελεσματικότητα. Αξίζει να σημειωθεί ότι η παράλειψη σύγκλησής τους τα τελευταία χρόνια προκάλεσε αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στην περιβαλλοντική αδειοδότηση και στην ανάπτυξη των επενδύσεων.

Τέλος, είναι σημαντική η δυνατότητα για την υποβολή αιτήματος σύγκλησης του Συμβουλίου, η οποία παρέχεται στον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας. Συγκεκριμένα, ο ίδιος δύναται να αιτείται τη σύγκληση του Συμβουλίου, να παρίσταται κατά τη συνεδρίαση του Συμβουλίου ή να υποβάλλει υπόμνημα απόψεων στο Συμβούλιο, το οποίο εξετάζει την υπόθεσή του.

Με τις παραπάνω τροποποιήσεις στη σύνθεση και τη λειτουργία των Συμβουλίων Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, εξασφαλίζεται η αποτελεσματικότερη λειτουργία τους.

Επί του άρθρου 7

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται οι προβλέψεις του άρθρου 16 του ν. 4014/2011 και ενισχύεται ο ρόλος των πιστοποιημένων αξιολογητών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), μέσα από την αυξημένη εμπλοκή τους στη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Οι τροποποιήσεις αυτές αποτελούν καινοτομία στη μέχρι τώρα εφαρμογή του νόμου και αποσκοπούν στην επιτάχυνση των διαδικασιών για την αδειοδότηση των έργων ή/και δραστηριοτήτων και στην αποσυμφόρηση των υπηρεσιών.

Ορίζεται ο τρόπος, με τον οποίον οι πιστοποιημένοι αξιολογητές ΜΠΕ θα προσφέρουν τις υπηρεσίες τους, συνδράμοντας την υπηρεσία και μειώνοντας τον φόρτο εργασίας της. Διευκρινίζεται ότι η εμπλοκή τους μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αιτήματος τόσο από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή όσο και από το φορέα του έργου, ορίζονται δε με κλήρωση που διενεργεί η αρμόδια υπηρεσία. Η αμοιβή τους δεν καταβάλλεται απ' ευθείας από τον κύριο του έργου και δεν προκύπτει από διαπραγμάτευση, αλλά θα καθορισθεί βάσει των κριτηρίων που θα θέσει το σχετικό προεδρικό διάταγμα.

Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών καταρτίζεται ανά κατηγορία ή/και είδος έργων και τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η πιστοποίηση των αξιολογητών διενεργείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και προϋπόθεση εγγραφής των αξιολογητών στο μητρώο είναι να διαθέτουν εξειδικευμένη και επαρκή εμπειρία σε όλους τους τομείς εξειδίκευσης ΜΠΕ και κατηγορίες έργων.

Για τη διασφάλιση της αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων, αποκλείεται από την επιλογή ο συντάκτης της ΜΠΕ του υπό εξέταση έργου ή δραστηριότητας.

Η νέα παράγραφος 3 του άρθρου 16 του ν. 4014/2011 ορίζει τα καθήκοντα των πιστοποιημένων αξιολογητών. Στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης ΑΕΠΟ, προβαίνουν σε έλεγχο πληρότητας και ενδελεχή έλεγχο της ΜΠΕ, αποστολή της ΜΠΕ στους αρμόδιους δημόσιους φορείς ή υπηρεσίες προς γνωμοδότηση, ανάρτηση της ΜΠΕ σε δημόσια διαβούλευση, υποβολή αιτήματος στον Πρόεδρο του αρμόδιου Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης για σύγκλησή του στις περιπτώσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και σύνταξη σχεδίου Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ή, αντίστοιχα, σχεδίου απόφασης απόρριψης.

Στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων του Αξιολογητή, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή αξιολογεί ποιές από τις γνωμοδοτήσεις που τυχόν δεν υπεβλήθησαν είναι ουσιώδεις, προκειμένου να υποδείξει στον Αξιολογητή εάν απαιτείται η σύγκληση του αρμόδιου Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Στη συνέχεια, το Σχέδιο του Αξιολογητή υποβάλλεται στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, η οποία εγκρίνει, με ή χωρίς τροποποιήσεις ή, κατά περίπτωση, το απορρίπτει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών. Η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή εκδίδει την ΑΕΠΟ - ή την απόφαση απόρριψης - εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών.

Χωριστή πρόβλεψη υπάρχει για τις περιπτώσεις άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η έκδοση της σχετικής Απόφασης διενεργείται από τον Γενικό Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή, αντίστοιχα, από τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ανάλογα με την κατηγορία του έργου ή της δραστηριότητας.

Επιπροσθέτως, οι Αξιολογητές δύνανται να αναλαμβάνουν, στο πλαίσιο της διαδικασίας ανανέωσης της ΑΕΠΟ, τον έλεγχο πληρότητας και την αξιολόγηση του Φακέλου Ανανέωσης ΑΕΠΟ και να εισηγούνται στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή τα ενδεδειγμένα μέτρα σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 5.

Ομοίως, δύνανται να αναλαμβάνουν, στο πλαίσιο της διαδικασίας τροποποίησης της ΑΕΠΟ, τον έλεγχο πληρότητας και την αξιολόγηση του Φακέλου Τροποποίησης ΑΕΠΟ και να εισηγούνται στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή τα ενδεδειγμένα μέτρα σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 6 και να συντάσσουν, εφόσον τους ζητείται, το σχέδιο Απόφασης που προβλέπεται στην υποπ. αα) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 6.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι ελάχιστες προθεσμίες των επιμέρους σταδίων για τη διεκπεραίωση που δεσμεύουν την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, δεσμεύουν εξίσου και τους πιστοποιημένους αξιολογητές. Επιπλέον, παρέχεται η δυνατότητα στους πιστοποιημένους αξιολογητές, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, κατά την κρίση τους, να ζητούν τη συνδρομή της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής για την έγκαιρη και ορθή διεκπεραίωση του έργου τους.

Νέες περιπτώσεις ε και στ προστίθενται στην παράγραφο 6 του άρθρου 16 του ν. 4014/2011, η οποία προβλέπει το περιεχόμενο του Προεδρικού Διατάγματος για τους πιστοποιημένους αξιολογητές. Πλην των ήδη προβλεπόμενων από την ισχύουσα νομοθεσία, προστίθενται η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την είσπραξη από τον Αξιολογητή της αμοιβής του και η διαδικασία και ο τρόπος καταβολής της αμοιβής του Αξιολογητή από τον φορέα του έργου απευθείας προς το Δημόσιο Ταμείο.

Επί του άρθρου 8

Με τη διάταξη αυτή ορίζεται ότι, από την 1η Ιανουαρίου 2021, όλη η διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης θα διεξάγεται μέσω του Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου (ΗΠΜ), διασφαλίζοντας έτσι την πλήρη διαφάνεια στη διαδικασία και την ταχύτερη διεκπεραίωσή της.

Ειδικότερα, εισάγεται η υποχρέωση ανάρτησης όλων των εγγράφων που αφορούν τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης στο Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο.

Η υποχρέωση ανάρτησης άρχεται μετά την 1.1.2021 και αφορά τα έγγραφα που αφορούν στην έκδοση, ανανέωση ή τροποποίηση ΑΕΠΟ και ΠΠΔ, περιλαμβανομένων των αιτήσεων, μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, γνωμοδοτήσεων των διοικητικών υπηρεσιών, σχεδίων ΑΕΠΟ, καθώς και όλη τη σχετική αλληλογραφία. Επιπλέον, προβλέπεται αποκλειστική διακίνηση όλων των ανωτέρω εγγράφων, καθώς και η αποκλειστική διεξαγωγή της δημόσιας διαβούλευσης μέσω του ΗΠΜ, στις περιπτώσεις που απαιτείται. Με αυτόν τον τρόπο, ψηφιοποιείται και γίνεται ταχύτερη και απλούστερη η διακίνηση φακέλων και στοιχείων αδειοδότησης στο πρότυπο άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Επί του άρθρου 9

Το άρθρο 9 περιέχει λοιπές τροποποιήσεις του ν. 4014/2011 και ορισμένες μεταβατικές διατάξεις. Ειδικότερα, στην παράγραφο 1 ορίζεται ότι οι περιβαλλοντικοί όροι είναι ανεξάρτητοι του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας. Η παράγραφος 2 επιλύει το πρόβλημα της νομοθετικής επικάλυψης που υπάρχει και αποσαφηνίζει ότι η σύμφωνη γνώμη της αρχαιολογικής υπηρεσίας κατά τη διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων επέχει θέση έγκρισης κατά τις διατάξεις της αρχαιολογικής νομοθεσίας. Η παράγραφος 3 επιτυγχάνει μία πλήρη εναρμόνιση με το ενωσιακό δίκαιο στις απαιτήσεις δημοσιοποίησης του περιεχομένου των ΑΕΠΟ και επίσης προβλέπει την ανάρτηση των απορριπτικών σχετικών αποφάσεων.

Η παράγραφος 4 συμπληρώνει την εξουσιοδότηση προς έκδοση προεδρικού διατάγματος για το Μητρώο Περιβαλλοντικών Ελεγκτών (πιστοποιημένων ιδιωτών), προκειμένου να προσδιοριστούν οι όροι και η διαδικασία αδειοδότησής τους.

Η παρ. 5 ορίζει ότι εκκρεμείς αιτήσεις για έκδοση ΑΕΠΟ μπορούν, κατά την επιλογή του φορέα του έργου, να διεκπεραιωθούν σύμφωνα είτε με τις προϊσχύουσες, είτε με τις νέες διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΠΕ - Α΄ ΦΑΣΗ

Α. ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Η προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αποτελεί στόχο ζωτικής σημασίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την Οδηγία 2018/2001 για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η αυξημένη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές αποτελεί σημαντική συνιστώσα της δέσμης μέτρων που απαιτούνται για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και τη συμμόρφωση με τη δέσμευση της Ένωσης βάσει της Συμφωνίας του Παρισιού του 2015 για την αλλαγή του κλίματος και με το πλαίσιο πολιτικής της Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030, συμπεριλαμβανομένου του δεσμευτικού στόχου της Ένωσης για μείωση των εκπομπών κατά τουλάχιστον 40% έως το 2030 σε σύγκριση με το 1990.

Ο δεσμευτικός αυτός στόχος για την Ένωση αποτελεί και δεσμευτικό στόχο για τη χώρα, καθώς η συνεισφορά των κρατών μελών, βάσει των μεριδίων τους, σε σχέση με τους εθνικούς συνολικούς στόχους τους για το 2020, είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ανωτέρω ενεργειακή και περιβαλλοντική πολιτική της Ένωσης. Ως εκ τούτου, η μεγιστοποίηση της διείσδυσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) στην ηλεκτροπαραγωγή έως το 2030, επιβάλλει τη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών ανάπτυξης μέσω βελτιωμένων και απλοποιημένων διαδικασιών αδειοδότησης.

Επιπρόσθετα, η Οδηγία 2018/2001 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα δέοντα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι: α) οι διοικητικές διαδικασίες απλουστεύονται και διεκπεραιώνονται ταχέως στο κατάλληλο διοικητικό επίπεδο και ορίζονται προβλέψιμα χρονοδιαγράμματα, β) οι κανόνες για την έγκριση, την πιστοποίηση και τη χορήγηση άδειας είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και αναλογικοί, δεν δημιουργούν διακρίσεις μεταξύ των αιτούντων και λαμβάνουν πλήρως υπόψη τις ιδιαιτερότητες των επιμέρους τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας, και γ) τα διοικητικά τέλη που καταβάλλουν οι καταναλωτές, οι πολεοδόμοι, οι αρχιτέκτονες, οι κατασκευαστές και οι εγκαταστάτες και προμηθευτές εξοπλισμού και συστημάτων είναι διαφανή και ανάλογα του κόστους.

Στο πλαίσιο αυτό, με τις νέες διατάξεις επιτυγχάνεται η τυποποίηση των στοιχείων του παραδεκτού και η απλούστευση της διαδικασίας εξέτασης των αιτήσεων της Α΄ φάσης αδειοδότησης (μέχρι σήμερα για «άδεια παραγωγής»), καθώς και η αυτοματοποίηση της εξέτασής τους με τρόπο διαφανή, αμερόληπτο και αντικειμενικό. Η παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία έρχεται ως πρώτο στάδιο μιας σειράς από παρεμβάσεις στην αδειοδότηση των ΑΠΕ, οι οποίες θα ολοκληρωθούν με την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2018/2001. Στόχος όλου του πλέγματος ρυθμίσεων που θα τεθούν σε εφαρμογή τα επόμενα έτη στο πεδίο της ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ, σημαντικό μέρος των οποίων αποτελούν οι διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ του παρόντος σχεδίου νόμου, θα είναι η αύξηση της διείσδυσης των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής και εθνικής πολιτικής σταδιακής απεξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα και ενίσχυσης «καθαρών» μορφών ενέργειας, με ταυτόχρονα προφανή οφέλη και στο πεδίο της οικονομική ανάπτυξης μέσω προσέλκυσης σχετικών επενδύσεων αλλά και δημιουργίας νέων, άμεσων και έμμεσων θέσεων εργασίας.

Πιο συγκεκριμένα, οι προτεινόμενες διατάξεις καθιερώνουν μια πολύ σύντομη αδειοδοτική διαδικασία στο πρώτο της στάδιο, με μείωση στο ελάχιστο των απαιτούμενων δικαιολογητικών και χρήση αυτοματοποιημένων ελέγχων από το νέο πληροφοριακό σύστημα (π.χ. ζώνες αποκλεισμού, έλεγχος

φέρουσας ικανότητας, έλεγχο αποστάσεων) και παράλληλη μείωση του οικονομικού βάρους για αυτούς. Η νέα Βεβαίωση θα αποτελεί δικλείδα ασφαλείας για τον επενδυτή, κατοχυρώνοντας τη θέση του σταθμού του, αλλά και μοχλό πίεσης προς αυτόν προκειμένου να υλοποιήσει το έργο, λόγω των προθεσμιών που τίθενται για τα επόμενα βήματα της αδειοδοτικής διαδικασίας, προκειμένου να διατηρήσει την ισχύ της Βεβαίωσης του.

Βασικό πυλώνα απλοποίησης αποτελεί καταρχήν η θέσπιση της Βεβαίωσης Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και μονάδες Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) στη θέση της Άδειας Παραγωγής, η οποία θεσμοθετείται και ρυθμίζεται με το κεφάλαιο Β' του παρόντος σχεδίου νόμου. Με τη Βεβαίωση αυτή εκκινεί η διαδικασία αδειοδότησης των έργων, χωρίς η έκδοση αυτής να συναρτάται με ενδελεχή και εξαντλητική αξιολόγηση της βιωσιμότητας των έργων και της δυνατότητας υλοποίησής τους.

Σε αυτό το πνεύμα, κριτήρια που αποδείχθηκαν στη βάση της εμπειρίας από την μακρά εφαρμογή του προγενέστερου καθεστώτος ή με το χρόνο κατέστησαν αλυσιστελή στην πράξη, με τις νέες διατάξεις καταργούνται. Στην κατηγορία αυτή, εντάσσονται κριτήρια όπως: α) η ωριμότητα του έργου κατά τον χρόνο της αίτησης χορήγησης της Βεβαίωσης, στο μέτρο που εξετάζεται ενδελεχώς στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων, β) η επιστημονική και τεχνική επάρκεια του αιτούντος, δεδομένου ότι από άποψη συνήθους συνετής επιχειρηματικής πρακτικής λαμβάνεται από τρίτους εξειδικευμένους φορείς ή συμβούλους, γ) η διασφάλιση παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.), δεδομένου ότι τα σχετικά ζητήματα ρυθμίζονται από ειδικότερες διατάξεις νόμου (βλ. Κεφάλαιο Β' του ν. 4001/2011, Α' 179) και δ) η συμβατότητα του προτεινόμενου έργου με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις ΑΠΕ, επειδή οι σχετικές εθνικές υποχρεώσεις σχεδιασμού, υποβολής εκθέσεων και παρακολούθησης στους τομείς της ενέργειας και του κλίματος σε επίπεδο ευρωπαϊκής ενεργειακής ένωσης αφενός τίθενται εφεξής στο πλαίσιο του συνολικού Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) και αφετέρου χαρακτηρίζονται από μια σημαντική δυναμική ως προς την εξέλιξη και την επικαιροποίησή τους.

Περαιτέρω και επιπροσθέτως των ανωτέρω, προκρίνεται η κατάργηση της εξέτασης του κριτηρίου σχετικά με την ασφάλεια των εγκαταστάσεων και του σχετικού εξοπλισμού του Συστήματος και του Δικτύου για αιολικούς και φωτοβολταϊκούς σταθμούς, δεδομένου ότι τα σχετικά ζητήματα εξετάζονται ενδελεχώς από τους αρμόδιους Διαχειριστές σε επόμενο αδειοδοτικό στάδιο και συγκεκριμένα κατά τη χορήγηση των όρων σύνδεσης με το Σύστημα ή το Δίκτυο καθώς και κατά το τελικό στάδιο της ενεργοποίησης της σύνδεσης. Μοναδική εξαίρεση αποτελεί η περίπτωση όπου πρόκειται να εγκατασταθεί σταθμός σε κορεσμένο νησιωτικό δίκτυο, όπου το έργο προτείνεται να συνδεθεί με το Σύστημα ή το Δίκτυο σε περιοχή με μη κορεσμένο δίκτυο.

Από την άλλη πλευρά, η συνέχιση εξέτασης ζητημάτων γενικότερης σημασίας, δηλαδή της εθνικής ασφάλειας, της προστασίας της δημόσιας ασφάλειας και υγείας, της συμμόρφωσης με το ισχύον Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ κρίνεται ως σημαντική και γενικά εφαρμοστέα ανεξαρτήτως τεχνολογίας ή τεχνικής συνθετότητας του προτεινόμενου έργου.

Περαιτέρω, εισάγεται δείκτης ως προς την οικονομική επάρκεια του αιτούντος για την υλοποίηση του έργου, ήτοι η καταβολή εφάπαξ ποσού υπέρ του ΕΛΑΠΕ, ο οποίος θα λειτουργήσει και ως δείκτης για την προσέλκυση αξιόπιστων επενδυτών, καθώς δεν θα επιστρέφεται σε περίπτωση κατά την οποία το έργο δεν ολοκληρωθεί για οποιοδήποτε λόγο (αρ. 17).

Σε κάθε περίπτωση, η αξιολόγηση διατηρείται σε κατηγορία έργων, τα οποία χαρακτηρίζονται ως Ειδικά Έργα και στα οποία πλέον χορηγείται Βεβαίωση Ειδικών Έργων. Και τούτο διότι η απλοποίηση όλων των κριτηρίων δεν δύναται να διέπει όλες τις τεχνολογίες σταθμών για τους οποίους, λόγω της πολυπλοκότητας της χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας και των ειδικών συνθηκών ένταξής τους στο Σύστημα, απαιτείται η πρόβλεψη ορισμένων ειδικότερων κριτηρίων και διαδικασιών (αρ. 19).

Από την άλλη πλευρά, η αξιοποίηση των δικαιωμάτων που παρέχονται με την Άδεια Παραγωγής, τη Βεβαίωση και τη Βεβαίωση Ειδικών Έργων αποτελεί υποχρέωση του κατόχου της για λόγους αναγόμενους στο γενικότερο εθνικό και δημόσιο συμφέρον, στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας και στην προστασία του περιβάλλοντος, καθώς συνδέεται με την εκμετάλλευση εθνικού πόρου. Για τον λόγο αυτό, η απλοποίηση της αδειοδοτικής διαδικασίας συνδυάζεται στο παρόν με τον καθορισμό εύλογων χρονικών περιορισμών για την υλοποίηση των έργων, ώστε να αποφεύγεται η μη αξιοποίηση των εθνικών πόρων επί μακρόν. Με τις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπεται να ληφθεί μέριμνα για την υλοποίηση των έργων και σταθμών ΑΠΕ εντός ικανού και εύλογου χρόνου και την επίσπευση της περαιτέρω αδειοδοτικής διαδικασίας με επιμέλεια των ενδιαφερομένων. Η αυτοδίκαιη παύση ισχύος της Βεβαίωσης μετά την παρέλευση άπρακτων εύλογων χρονικών οροσήμων αποτελεί μέτρο που συνάδει με την ανωτέρω φιλοσοφία αδειοδοτικής διαδικασίας και διασφαλίζει τη σταδιακή απελευθέρωση φυσικού και ηλεκτρικού χώρου από έργα που δεν υλοποιούνται (αρ. 12).

Τέλος, εισάγονται μεταβατικές διατάξεις, οι οποίες αφορούν κυρίως: α) τη διαδικασία έκδοσης Βεβαιώσεων και Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων μέχρι την πλήρη λειτουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, με ρύθμιση και συναφών ζητημάτων, όπως τροποποίησης ή μεταβίβασης τέτοιων Βεβαιώσεων κατά το μεταβατικό χρονικό διάστημα μέχρι την πλήρη λειτουργία του προαναφερθέντος ηλεκτρονικού μητρώου, τονίζοντας ότι και κατά το μεταβατικό αυτό διάστημα, επέρχεται σημαντική απλοποίηση και επιτάχυνση του υπόψη σταδίου της αδειοδοτικής διαδικασίας, β) την εξέταση των εκκρεμών κατά τη δημοσίευση του νόμου αιτήσεων για την έκδοση άδειας παραγωγής, καθώς και γ) το καθεστώς και πλαίσιο διαχείρισης των υφιστάμενων Αδειών Παραγωγής.

B. ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ

Επί του άρθρου 10

Στη διάταξη του άρθρου 10 παρατίθενται οι βασικοί, πέραν ήδη υφισταμένων, ορισμοί οι οποίοι είναι απαραίτητοι για την εφαρμογή του νέου απλοποιημένου πλαισίου για την έκδοση των Βεβαιώσεων Παραγωγής. Βασική διάκριση σε επίπεδο ορισμών, η οποία και αντιστοιχίζεται με διαφοροποιήσεις στη διαδικασία έκδοσης Βεβαίωσης Παραγωγής, είναι εκείνη μεταξύ Βεβαίωσης Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων ΑΠΕ, συναφώς δε ιδιαίτερης σημασίας για την εφαρμογή του νέου πλαισίου αδειοδότηση των Βεβαιώσεων Παραγωγής είναι και ο ορισμός των Ειδικών Έργων ΑΠΕ, στον οποίο επί της ουσίας καθορίζεται το ποια έργα εντάσσονται στη νέα νομικά και εννοιολογικά κατηγορία των Ειδικών Έργων ΑΠΕ.

Επί του άρθρου 11

Στη διάταξη του άρθρου 11 ρυθμίζονται σημαντικές παράμετροι της νέας αδειοδοτικής διαδικασίας για την έκδοση Βεβαίωσης Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ. Ειδικότερα, παρατίθεται η νέα απλοποιημένη διαδικασία για την έκδοση της υπόψη Βεβαίωσης, η χρήση για την έκδοση αυτής του νέου ηλεκτρονικού μητρώου που συνιστά και από μία από τις σημαντικές καινοτόμες παρεμβάσεις στο υπόψη στάδιο της αδειοδοτικής διαδικασίας σταθμών ΑΠΕ, ενώ ρυθμίζονται και έτερα σημαντικά επιμέρους σοβαρά ζητήματα, όπως το πλαίσιο και οι έννομες συνέπειες εξέτασης των αντιρρήσεων, αλλά και το πλαίσιο, οι όροι και οι προϋποθέσεις για την τροποποίηση τέτοιων Βεβαιώσεων Παραγωγής, οι όροι για την κατάτμηση της Βεβαίωσης σε επιμέρους Σταθμούς, καθώς και μεταβίβασης αυτής. Περαιτέρω, κρίθηκε αναγκαία η πρόβλεψη ειδικής προσφυγής, την οποία μπορούν να ασκήσουν εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος οι ιδιοκτήτες θιγόμενων ιδιωτικών εκτάσεων στις οποίες αναπτύσσονται φωτοβολταϊκοί σταθμοί. Σημειωτέον ότι οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί μπορούν να εγκατασταθούν σε ιδιωτικές εκτάσεις σε αντίθεση με τους αιολικούς, οι οποίοι καταλαμβάνουν κυρίως δημόσιες εκτάσεις. Η ειδική ρύθμιση σκοπό έχει να αποτρέψει καθυστερήσεις σε μεταγενέστερο στάδιο λόγω διεκδικήσεων επί της χρήσης γης μεταξύ ιδιωτών και τη ματαίωση των έργων. Ακόμη μία σημαντική παρέμβαση που θεσμοθετείται με την εν λόγω διάταξη είναι η θέση ρητών και σύντομων προθεσμιών για την έκδοση της υπόψη Βεβαίωσης σε συνδυασμό και με την πλέον ηλεκτρονική έκδοση αυτής από το προαναφερθέν ηλεκτρονικό μητρώο.

Επί του άρθρου 12

Στο άρθρο 12 τίθεται το χρονικό πλαίσιο ισχύος της Βεβαίωσης Παραγωγής, ενώ παράλληλα με την υπόψη διάταξη θεσμοθετείται εν είδει αντισταθμίσεως ως προς την επερχόμενη απλοποίηση της αδειοδοτικής διαδικασίας, η υποχρέωση του ενδιαφερόμενου επενδυτή, ο οποίος λαμβάνει τη Βεβαίωση Παραγωγής, να προβεί εντός τακτών προθεσμιών σε συγκεκριμένες ενέργειες στο πλαίσιο της συνολικής αδειοδότησης και μελλοντικής λειτουργίας του έργου, η μη τήρηση των οποίων επάγεται την αυτοδίκαιη παύση ισχύος της Βεβαίωσης Παραγωγής. Σημειώνεται ότι η διαφοροποίηση των οροσήμων ως προς τα Ειδικά Έργα κρίθηκε αναγκαία λόγω της περιπλοκότητας υλοποίησής τους. Ωστόσο, η παρέκκλιση σε σχέση με τους υβριδικούς σταθμούς, παρόλο που εντάσσονται στην κατηγορία αυτή, υπαγορεύθηκε από το γεγονός ότι ο χρόνος εγκατάστασης των συστημάτων αποθήκευσης (π.χ. συσσωρευτών) είναι αντίστοιχος με εκείνων των μονάδων ΑΠΕ του υβριδικού. Περαιτέρω, ειδική πρόβλεψη εισάγεται ως προς τις υποχρεώσεις αυτές, για τους σταθμούς που συνδέονται σε κορεσμένα δίκτυα. Ακόμη ρυθμίζονται, με παραπομπή και στον οικείο Κανονισμό τα της ανάκλησης τέτοιων Βεβαιώσεων, καθώς και το πλαίσιο για τη δυνατότητα επανυποβολής νέου αιτήματος για την ίδια γεωγραφική θέση.

Επί του άρθρου 13

Στο άρθρο 13 προβλέπονται ειδικότερες απαιτήσεις αναφορικά με τη χωροθέτηση ορισμένων κατηγοριών σταθμών ΑΠΕ, με πρόβλεψη και αντίστοιχων απαιτήσεων για την έκδοση της οικείας Βεβαίωσης Παραγωγής για τους σταθμούς αυτούς. Οι περιορισμοί αυτοί υιοθετούνται ώστε να αποτρέπεται το φαινόμενο κατάληψης δυσανάλογα μεγάλων εκτάσεων σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ του σταθμού ΑΠΕ και να διαφυλάσσεται ο πόρος.

Επί του άρθρου 14

Στο άρθρο 14 εμπεριέχονται ειδικότερες ρυθμίσεις αναφορικά με τις περιοχές οι οποίες έχουν κηρυχθεί ως κορεσμένα δίκτυα, καθορίζεται ένα βασικό πλαίσιο σχετικών θεμάτων τα οποία θα εξειδικευθούν με τον οικείο Κανονισμό, ενώ παράλληλα τίθεται και ένα βασικό πλαίσιο τεχνικών οριοθετήσεων και περιορισμών αναφορικά με τους σταθμούς για τους οποίους έχει ήδη εκδοθεί Βεβαίωση Παραγωγής ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής και βρίσκονται εντός περιοχών με κορεσμένα δίκτυα. Συνεπώς, εισάγεται το πλαίσιο μέσω του Κανονισμού, προκειμένου να τεθούν συγκεκριμένες παράμετροι σε σχέση με την κατανομή περιθωρίου μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής, τη δυνατότητα ή μη υποβολής αιτήσεων για χορήγηση Βεβαίωσης κ.α.

Επί του άρθρου 15

Στο άρθρο 15 ρυθμίζεται το ζήτημα των εδαφικών επικαλύψεων και συγκρούσεων με προσδιορισμό του εφαρμοστέου πλαισίου, ενώ περιγράφεται αφενός η διαδικασία για την άρση μίας τέτοιας επικάλυψης/σύγκρουσης, συμπεριλαμβανομένης εάν απαιτηθεί και της συγκριτικής αξιολόγησης, αφετέρου προσδιορίζεται τόσο μεταβατικά όσο και στη συνέχεια μετά την έκδοση του οικείου Κανονισμού, το σχετικώς εφαρμοστέο δευτερογενές πλαίσιο.

Επί του άρθρου 16

Με το άρθρο 16 προβλέπεται ο υπολογισμός του εφάπαξ Τέλους για την υποβολή εντός κύκλου της σχετικής αίτησης για την έκδοση Βεβαίωσης Παραγωγής, καθώς και ο αντίστοιχος υπολογισμός επί τροποποιήσεων.

Επί του άρθρου 17

Στο άρθρο 17 εμπεριέχονται ρυθμίσεις αναφορικά με την καταβολή του εφάπαξ τέλους το οποίο απαιτείται για την έκδοση της Βεβαίωσης Παραγωγής και το οποίο θεσπίζεται εν είδει κριτηρίου χρηματοοικονομικής επάρκειας του αιτούντος. Βασικά σημεία της εν λόγω ρύθμισης είναι: α) η ανάλυση του εφαρμοστέου πλαισίου επί έκδοσης αρχικής Βεβαίωσης ή τροποποίησης/μεταβολής αρχικής, β) η πρόβλεψη σχετικού ειδικού μειωμένου τέλους έκδοσης για ιδρύματα, καθώς και νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου κοινωφελούς σκοπού, πλην των ενεργειακών κοινοτήτων, όπως νοσοκομεία, κέντρα υγείας, σχολεία όλων των βαθμίδων, γ) η πρόβλεψη εξαιρέσεων από την υποχρέωση καταβολής του υπόψη τέλους (αυτοπαραγωγοί), δ) η καταβολή του σε δύο δόσεις (ήμισυ κατά τη χορήγηση και ήμισυ ένα χρόνο μετά) και ε) ο προσδιορισμός ανώτατου ύψους, στο οποίο μπορεί να ανέλθει/διαμορφωθεί το εδώ επιβαλλόμενο Τέλος. Σημειώνεται σε κάθε περίπτωση ότι εισάγεται κλιμακωτή και όχι οριζόντια χρέωση με κριτήριο το κόστος υλοποίησης της προτεινόμενης επένδυσης και εντέλει την αποφυγή υπέρμετρης επιβάρυνσης του επενδυτή. Σημειωτέον, ότι για την έκδοση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων δεν απαιτείται η καταβολή του εν λόγω τέλους, καθώς λαμβάνει χώρα οικονομική αξιολόγηση του αιτούντος βάσει συγκεκριμένων δικαιολογητικών.

Επί του άρθρου 18

Στην εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 18 καθορίζεται το περιεχόμενο και τα θέματα τα οποία θα ρυθμίσει και θα εξειδικεύσει ο νέος Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ, ΣΗΘΥΑ και Ειδικών Έργων και προβλέπεται το εφαρμοστέο πλαίσιο, μέχρι την έκδοσή του, στο μέτρο που το πλαίσιο αυτό δεν αντίκειται στις διατάξεις του νέου νόμου.

Επί του άρθρου 19

Στη διάταξη του άρθρου 19 καθορίζονται τα ζητήματα που αφορούν στην έκδοση της Βεβαίωσης Παραγωγής Ειδικών Έργων, με έμφαση στη διαδικασία και τα απαιτούμενα στοιχεία δικαιολογητικά για την έκδοση της Βεβαίωσης αυτής, λόγω της επίδρασης των Ειδικών Έργων στη λειτουργία του Συστήματος ή του Δικτύου που εγκαθίστανται, του μεγέθους της εγκατεστημένης ισχύος των έργων αυτών σε σύγκριση με τη συνολική εγκαταστημένη ισχύ των σταθμών ΑΠΕ, της ανάγκης τεκμηρίωσης τεχνικής και οικονομικής επάρκειας για την υλοποίηση έργων αυτού του μεγέθους. Προβλέπεται και εδώ διεξαγωγή της διαδικασίας ηλεκτρονικά μέσω της χρήσης ηλεκτρονικού μητρώου, εμπεριέχονται ρυθμίσεις αναφορικά με τα της τροποποίησης και μεταβίβασης τέτοιων βεβαιώσεων, ενώ εμπεριέχεται και σχετική ειδική μεταβατική ρύθμιση τροποποίησης Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας για σταθμό ΑΠΕ που ανήκει στην κατηγορία των Ειδικών Έργων.

Επί του άρθρου 20

Στο άρθρο 20 δίνεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας να ορίζει τον Φορέα Αδειοδότησης και στο μεταξύ ορίζεται ως Φορέας Αδειοδότησης η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ). Επίσης, ρυθμίζονται τα θέματα του Ειδικού Μητρώου Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ. Ειδικότερα, παρατίθενται και απαριθμούνται τα στοιχεία τα οποία θα καταχωρούνται στο εν λόγω Μητρώο, ενώ ρυθμίζονται και ζητήματα πρόσβασης στα στοιχεία του Μητρώου αυτού, καθώς και η κατ' ελάχιστον περιοδικότητα επικαιροποίησης αυτού.

Επί του άρθρου 21

Με το άρθρο 21 επέρχονται τροποποιήσεις προγενέστερων νομοθετικών διατάξεων (ν. 4152/2013, Α' 107 και ν. 4585/2018, Α' 216). Οι τροποποιήσεις, αυτές, αφενός καταργούν το ειδικό τέλος το οποίο προβλέπεται στην περ. 1 της υποπαρ. Ι.2 της παρ. Ι του άρθρου 1 του ν. 4152/2013 («τέλος διατήρησης»), αφετέρου εμπεριέχουν ρυθμίσεις αναφορικά με την καταβολή του τέλους διατήρησης δικαιώματος κατοχής αδειών παραγωγής για τα έτη 2017, 2018 και 2019.

Επί του άρθρου 22

Με το άρθρο 22 εισάγονται μεταβατικές διατάξεις με σκοπό να ρυθμίσουν επαρκώς το διάστημα μέχρι την πλήρη λειτουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ.

Επί του άρθρου 23

Περαιτέρω, στο άρθρο 23 προβλέπεται ότι οι αιτήσεις μέχρι και κύκλου Ιουνίου 2018 θα εξετάζονται σύμφωνα με το άρθρο 3 ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως ισχύει και την απόφαση ΥΑΠΕ/Φ1/14810 (Β' 2373/2011), όπως ισχύει, και εκδίδεται απόφαση χορήγησης Άδειας Παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, δεδομένου ότι σύμφωνα με σχετική πληροφόρηση της ΡΑΕ αιτήσεις μέχρι και τον κύκλο αυτό έχουν ήδη αρχίσει να αξιολογούνται και έχουν εκδοθεί σχετικές αποφάσεις. Ως εκ τούτου, η διατήρηση ενιαίου πλαισίου αξιολόγησης των εν λόγω αιτήσεων υπαγορεύεται από την αρχή της ίσης μεταχείρισης.

Επί του άρθρου 24

Στο ίδιο πνεύμα, με το άρθρο 24 αιτήσεις για χορήγηση Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας που υποβλήθηκαν στη ΡΑΕ από τον κύκλο υποβολής αιτήσεων Ιουνίου 2018 και έπειτα και έχουν εκδοθεί επ' αυτών αποφάσεις απόρριψης χορήγησης Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, λόγω μη πλήρωσης των κριτηρίων τα οποία καταργούνται με τις νέες διατάξεις, δύναται να επανυποβάλλονται στον πρώτο κύκλο υποβολής αιτήσεων μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Επίσης, στις περιπτώσεις όπου κατά τον πρώτο κύκλο κατά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου διαπιστωθεί εδαφική επικάλυψη μεταξύ υποβληθέντων αιτημάτων ή αδυναμία ταυτόχρονης αξιοποίησης της πρωτογενούς ενέργειας, η αίτηση για χορήγηση Άδειας Παραγωγής, η οποία προηγουμένως έχει απορριφθεί κατά τα ανωτέρω, εξετάζεται κατά προτεραιότητα κατόπιν σχετικού αιτήματος του ενδιαφερόμενου. Κατά τα λοιπά, η διάταξη του άρθρου 24 προβλέπει ότι οι αιτήσεις που έχουν υποβληθεί στη ΡΑΕ από τον κύκλο Σεπτεμβρίου 2018 και εφεξής καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του νέου νόμου και δίνεται η δυνατότητα επιβεβαίωσης και επικαιροποίησής τους εντός τακτής προθεσμίας. Επίσης, κρίθηκε ότι οι αιτήσεις που ρυθμίζονται στο άρθρο αυτό θα πρέπει να καταβάλουν μειωμένο τέλος καταχώρησης του άρθρου 17, λόγω της επιτάχυνσης της αδειοδότησης τους με το νέο πλαίσιο.

Επί του άρθρου 25

Τέλος, με το άρθρο 25 ρυθμίζεται η μεταχείριση των υφιστάμενων Αδειών Παραγωγής, δίνεται η δυνατότητα τροποποίησής τους με τις διατάξεις του νέου νόμου και προβλέπεται υποχρέωση περιορισμού των πολυγώνων των θέσεων εγκατάστασης εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς χωροθέτησης του νέου πλαισίου (αρ. 13).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Στην Ελλάδα η διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών μέχρι σήμερα γίνεται από τους Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΦΔΠΠ), οι οποίοι αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Το μοντέλο όμως αυτό στην πράξη αποδείχθηκε αναποτελεσματικό, καθώς δεν υπήρξε

συντονισμός στη διακυβέρνηση των περιοχών αυτών, ενώ παρουσιάστηκαν και λειτουργικές δυσκολίες. Μερικά από τα ζητήματα που ανέκυψαν είναι:

- Οι ΦΔΠΠ παρουσιάζουν μεγάλα κενά τόσο σε ανθρώπινο δυναμικό όσο και σε υλικοτεχνική υποδομή.
- Πολλοί ΦΔΠΠ παρουσιάζουν διοικητική και διαχειριστική ανεπάρκεια που τους εμποδίζει να συμμετέχουν ως δικαιούχοι σε έργα του ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Χαρακτηριστικό είναι ότι κατά την περίοδο 2013-2015 ένα μεγάλο μέρος του έργου «Παρακολούθηση της κατάστασης διατήρησης ειδών και οικοτόπων κοινοτικού ενδιαφέροντος στην Ελλάδα» ανατέθηκε στους ΦΔΠΠ και πολλοί από αυτούς δεν μπόρεσαν να το φέρουν εις πέρας, με αποτέλεσμα η χώρα να έχει έλλειψη δεδομένων και επιστημονικής γνώσης σε αρκετές περιοχές της χώρας.

- Δεν υπάρχει κεντρική δομή για το συντονισμό της διακυβέρνησης των Προστατευόμενων Περιοχών, με αποτέλεσμα να παρατηρείται έλλειψη ενιαίας πολιτικής και κατακερματισμός σε απομονωμένες και ασύνδετες δράσεις, ενώ δεν γίνεται μόνιμη παρακολούθηση της κατάστασης διατήρησης των ειδών και τύπων οικοτόπων στη χώρα.

- Τα Διοικητικά Συμβούλια σε πολλές περιπτώσεις δεν μπορούν να έχουν απαρτία για να συνεδριάσουν, ενώ οι οκτώ (8) νέοι ΦΔΠΠ που ιδρύθηκαν με το ν. 4519/2018 (Α' 25) δεν έχουν υπαλλήλους, προσωπικό και ούτε καν τις βασικές υποδομές.

Προκειμένου να υλοποιηθεί ένα νέο και σύγχρονο σύστημα διακυβέρνησης των Προστατευόμενων Περιοχών είναι απαραίτητος ένας συνολικός και ενιαίος σχεδιασμός μέσω ενός επιστημονικού, συμβουλευτικού και συντονιστικού οργανισμού για την αποτελεσματική οργάνωση της διακυβέρνησης και διαχείρισης των περιοχών αυτών. Για το σκοπό αυτό ιδρύεται ένας ενιαίος Φορέας, ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ), ο οποίος θα αναλάβει ρόλο συντονιστικό και επιτελικό, ενώ θα συνεργάζεται και με άλλους αρμόδιους φορείς (Υπουργεία, ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, περιβαλλοντικές ΜΚΟ, κοινωνία των πολιτών, παραγωγικοί φορείς των περιοχών αυτών). Οι υπάρχοντες Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών εντάσσονται στον Οργανισμό αυτό ως 24 Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, οι οποίες λειτουργούν σε επίπεδο Τμήματος και αποσκοπούν στην υλοποίηση των σχεδίων διαχείρισης σε τοπικό επίπεδο.

B. ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ

Επί του άρθρου 26

Με το άρθρο 26 ορίζεται το Σύστημα Διακυβέρνησης των Προστατευόμενων Περιοχών, το οποίο αποτελείται καταρχήν σε εθνικό επίπεδο από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τον ιδρυόμενο ΟΦΥΠΕΚΑ, καθώς και τα Υπουργεία Εσωτερικών, Αγροτικής Ανάπτυξης, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθώς και το Υπουργείο Τουρισμού. Σε περιφερειακό επίπεδο το Σύστημα αυτό αποτελείται από τις Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, τις Περιφέρειες και τους Δήμους, ενώ επικουρείται από ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα της ημεδαπής και της αλλοδαπής, περιβαλλοντικές οργανώσεις και φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Με τον τρόπο αυτό, αποτυπώνεται το μοντέλο διαχείρισης των περιοχών αυτών, το οποίο πλέον σκοπεί στη συνεργασία όλων των συναρμόδιων φορέων.

Επί του άρθρου 27

Με το άρθρο 27 ιδρύεται ο ΟΦΥΠΕΚΑ, στον οποίο εντάσσεται το Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου με την επωνυμία «Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης» (ΕΚΠΑΑ) που ιδρύθηκε με το ν. 2742/1999 (Α' 207), ενώ συστήνεται τομέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και τομέας Κλιματικής Αλλαγής. Ο ΟΦΥΠΕΚΑ έχει ως σκοπό την εφαρμογή της πολιτικής που χαράσσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα, την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την προώθηση και υλοποίηση δράσεων βιώσιμης ανάπτυξης και τα βασικά αντικείμενα μεταξύ άλλων είναι: α) ο κεντρικός συντονισμός για την εφαρμογή της στρατηγικής και των πολιτικών διαχείρισης των Προστατευόμενων Περιοχών καθώς και της αντιμετώπισης της Κλιματικής Αλλαγής, β) η διενέργεια επιστημονικών ερευνών/κατάρτιση μελετών, για όλους τους δημόσιους φορείς στους τομείς αρμοδιότητάς του, γ) οι εκθέσεις και αναφορές σε διεθνείς φορείς, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της χώρας και εκπροσώπηση της χώρας στις διεθνείς και ευρωπαϊκές ομάδες και επιτροπές.

Σημαντική επίσης προσθήκη αποτελεί και η αρμοδιότητα του ΟΦΥΠΕΚΑ να οργανώνει την ειδική διαδικτυακή πύλη ελεύθερης πρόσβασης που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 3937/2011 (Α' 60), στην οποία αναρτά κάθε διαθέσιμη πληροφορία για την κατάσταση διατήρησης και το καθεστώς προστασίας της ελληνικής βιοποικιλότητας, συγκεντρώνοντας επιστημονικές πληροφορίες και αξιόπιστα στατιστικά δεδομένα που προέρχονται από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων που αντλούνται από τις ΕΠΜ και τις ΜΠΕ και τα οργανώνει σε κατάλληλη υποδομή θεματικών και χωρικών βάσεων δεδομένων που αφορούν τις προστατευόμενες περιοχές.

Κρίσιμη αρμοδιότητα του ΟΦΥΠΕΚΑ αποτελεί η γνωμοδότηση για τη δέουσα εκτίμηση των επιπτώσεων κάθε έργου ή/και δραστηριότητας στις προστατευόμενες περιοχές ευθύνης του, που δύνανται να επηρεάσουν την ακεραιότητα της περιοχής και των προστατευτέων αντικείμενων, αρμοδιότητα η οποία εκκινεί σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 43 μετά και τη μερική στελέχωση του.

Επί του άρθρου 28

Με το άρθρο 28 ρυθμίζονται τα ζητήματα του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΦΥΠΕΚΑ, τα μέλη του οποίου ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για πενταετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης. Το ΔΣ αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και έως πέντε (5) μέλη, πρόσωπα εγνωσμένου κύρους με επιστημονική κατάρτιση και επαγγελματική εμπειρία σε τομείς που έχουν σχέση με τους σκοπούς του ΟΦΥΠΕΚΑ, από τα οποία ένα μέλος είναι ο/η εκάστοτε Προϊστάμενος/η της Γενικής Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΕΝ και ένα μέλος ο/η εκάστοτε Πρόεδρος της Επιτροπής ΦΥΣΗ 2000. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και ο Διευθύνων Σύμβουλος προβλέπεται ότι θα υπόκεινται στη διαδικασία του άρθρο 49Α του Κανονισμού της Βουλής, όπου ορίζεται ότι η Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων, Τραπεζών, Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας και Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης διατυπώνει γνώμη για την καταλληλότητα των προτεινόμενων από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας στις θέσεις του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και του Διευθύνοντος Συμβούλου.

Επί του άρθρου 29

Το άρθρο 29 περιγράφει τη διάρθρωση του ΟΦΥΠΕΚΑ, ο οποίος αποτελείται από μία Γενική Διεύθυνση, στην οποία υπάγονται η Διεύθυνση Αειφόρου Ανάπτυξης και Κλιματικής Αλλαγής με το Τμήμα Αειφόρου Ανάπτυξης και Κλιματικής Αλλαγής, δύο Διευθύνσεις Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, στις οποίες με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου υπάγονται οι Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών που αυτό θα καθορίσει και τη Διεύθυνση Διοικητικού Οικονομικού με το Τμήμα Διοικητικού, το Τμήμα Προμηθειών και το Τμήμα Οικονομικού. Προβλέπονται, τέλος, δύο αυτοτελή Τμήματα, το Τμήμα Διαχείρισης Γεωχωρικών Δεδομένων και Τεχνολογιών Πληροφορικής και το Τμήμα Διαχείρισης Ερευνητικών Έργων και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, τα οποία υπάγονται στη Γενική Διεύθυνση του ΟΦΥΠΕΚΑ.

Επί του άρθρου 30

Με το άρθρο 30 ρυθμίζεται η διαδικασία επιλογής των Προϊσταμένων της Γενικής Διεύθυνσης, των Διευθύνσεων και των Τμημάτων. Η διαδικασία και για τις τρεις κατηγορίες εκκινεί με τη δημοσίευση προκήρυξης, η οποία περιλαμβάνει τα τυπικά και τα ουσιαστικά προσόντα και δημοσιεύεται σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας. Υποψήφιοι για τις θέσεις των Προϊσταμένων της Γενικής Διεύθυνσης και των Διευθύνσεων μπορούν να είναι είτε ιδιώτες είτε δημόσιοι υπάλληλοι, ενώ των Τμημάτων μπορούν να είναι μόνο δημόσιοι υπάλληλοι. Για την επιλογή των Προϊσταμένων συγκροτείται τριμελής Επιτροπή, η οποία αποτελείται από τον Πρόεδρο του ΟΦΥΠΕΚΑ, ένα μέλος του και ένα μέλος του ΑΣΕΠ. Η θητεία στις θέσεις των Προϊσταμένων είναι τριετής, ενώ ο διορισμός του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης και των Προϊσταμένων των Διευθύνσεων εγκρίνεται από την Επιτροπή της ΠΥΣ 33/2006 (Α' 280).

Επί του άρθρου 31

Η προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 31 καλείται να αντιμετωπίσει το ζήτημα της χρηματοδότησης για τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών. Λαμβάνοντας υπόψη τον μέχρι σήμερα περιορισμό των διαθέσιμων κονδυλίων και την έλλειψη συντονισμού μεταξύ των διαφόρων νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, ορίζει ρητώς και σε κεντρικό επίπεδο τους πόρους του Οργανισμού. Οι πόροι είναι τα έσοδα από πιστώσεις που εγγράφονται στον τακτικό προϋπολογισμό, από χρηματοδοτήσεις ή επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, από χρηματοδοτήσεις, επιδοτήσεις, εισφορές και κάθε είδους ενισχύσεις ή επιχορηγήσεις, από δωρεές, χορηγίες και λοιπές εισφορές από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, από έσοδα από την αξιοποίηση της κινητής ή ακίνητης περιουσίας του, από ήπιας μορφής εμπορική δραστηριότητα, όπως οι πωλήσεις αναμνηστικών και τουριστικών ειδών ή από την εφαρμογή εισιτηρίου εσόδου σε προστατευόμενες περιοχές για οικοτουριστικούς σκοπούς, από τη χρηματοδότηση από το Πράσινο Ταμείο, καθώς από ποσοστά από πόρους που προέρχονται από την εκμετάλλευση από διάφορες εταιρείες των ενεργειακών πηγών της χώρας, από έσοδα από τη χορήγηση σήματος ποιότητας και συνεργασίας σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εντός των προστατευόμενων περιοχών, από έσοδα από την εκμετάλλευση δημοσίων χώρων από επαγγελματίες και έσοδα από την επιβολή προστίμων για παραβίαση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Επί του άρθρου 32

Το άρθρο 32 με την παράγραφο 1 εξουσιοδοτεί τους Υπουργούς Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών για την έκδοση του Οργανισμού του ΟΦΥΠΕΚΑ, με τον οποίο θα συσταθούν οι οργανικές θέσεις και θα κατανεμηθούν κατά εργασιακή σχέση, κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα. Στον Οργανισμό περαιτέρω ρυθμίζονται η διοίκηση, η οργάνωση, η διαχείριση και η λειτουργία του, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα, ενώ μπορεί να συνιστώνται, να καταργούνται ή να τροποποιούνται οι Διευθύνσεις ή τα Τμήματα που έχουν οριστεί στο άρθρο 29.

Η παράγραφος 2 ρυθμίζει τα ζητήματα στελέχωσης του ΟΦΥΠΕΚΑ, το οποίο είναι κρίσιμο και αποτέλεσε ένα από σημεία κριτικής στο πλαίσιο διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών, δεδομένου ότι οι Φορείς Διαχείρισης δεν είχαν τη δυνατότητα πρόσληψης μόνιμου προσωπικού και στελεχώνονται με προσωπικό που συνάπτει συμβάσεις ορισμένου χρόνου. Το ζήτημα αντιμετωπίζεται με τη δυνατότητα του Οργανισμού να προσλάβει υπαλλήλους μέσω ΑΣΕΠ με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου και με τον τρόπο αυτό να μπορέσει να ανταπεξέλθει στο ρόλο του, στελεχωμένος με το κατάλληλο επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό. Παράλληλα, ως φορέας την Γενικής Κυβέρνησης αποτελεί φορέα υποδοχής τόσο για αποσπάσεις (παρ. 3) όσο και για μετατάξεις (παρ. 4) βάσει του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας. Τέλος, προβλέπεται και η δυνατότητα να απασχολεί εξωτερικούς συνεργάτες με συμβάσεις μίσθωσης ιδιωτικού έργου για την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από Ευρωπαϊκά ή διεθνή προγράμματα και για όσο χρονικό διάστημα διαρκούν τα ανωτέρω έργα.

Επισημαίνεται ότι το προσωπικό που υπηρετεί σήμερα στους Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών θα μεταφερθεί στον Οργανισμό για να υπηρετεί στις αντίστοιχες Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και θα αξιολογηθεί, προκειμένου να καλύψει τις θέσεις με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου.

Επίσης, προβλέπεται ότι στον ΟΦΥΠΕΚΑ στεγάζεται η Εθνική Επιτροπή ΦΥΣΗ 2000 του άρθρου 5 της ΚΥΑ 33318/3028/1998 (Β' 1289), όπως ισχύει.

Επί του άρθρου 33

Το άρθρο 33 συγκεντρώνει τα εργαλεία του Συστήματος Διακυβέρνησης ΠΠ με στόχο την Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση της πολιτικής για τις προστατευόμενες περιοχές, τα οποία είναι η Εθνική Στρατηγική και το Πενταετές Σχέδιο Δράσης για τη Βιοποικιλότητα του, το Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας για το δίκτυο Natura2000 του άρθρου 8 της Οδηγίας 92/43/ΕΚ, τα Προεδρικά Διατάγματα χαρακτηρισμού, οριοθέτησης και όρων προστασίας των προστατευόμενων περιοχών (ΠΠ) του άρθρου 47 του παρόντος, τα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης των ΠΠ, τα Σχέδια Δράσης προστασίας ειδών και τύπων οικοτόπων της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 3937/2011 (Α' 60), οι Προγραμματικές Συμβάσεις και τα Μνημόνια Συνεργασίας που συνάπτει ο ΟΦΥΠΕΚΑ με άλλους δημόσιους φορείς, καθώς και το Πληροφοριακό Σύστημα Διοίκησης της Πολιτικής για τις προστατευόμενες περιοχές.

Επί του άρθρου 34

Το άρθρο 34 προβλέπει τη σύσταση 24 Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών που λειτουργούν σε επίπεδο Τμήματος. Αποτελούν τη μετεξέλιξη των Φορέων Διαχείρισης

Προστατευόμενων Περιοχών, και εντάσσονται στην ιεραρχική δομή του ΟΦΥΠΕΚΑ. Με τον τρόπο αυτό αντιμετωπίζεται το ζήτημα της έλλειψης συντονισμού των Φορέων Διαχείρισης, ενώ παράλληλα εξυπηρετείται και η ανάγκη της σύνδεσης του Κεντρικού Οργανισμού με τις τοπικές δομές. Η διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών πρέπει να συντελείται σε δύο επίπεδα, συντονιστικό και διοικητικό σε κεντρικό, επιχειρησιακό και σε τοπικό επίπεδο. Συγχρόνως, με το συντονισμό και την υλικοτεχνική υποστήριξη του Κεντρικού Οργανισμού, οι Περιφερειακές Μονάδες θα έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν και να προσελκύουν με μεγαλύτερη επιτυχία επιπλέον χρηματοδότηση από Ευρωπαϊκά Προγράμματα. Οι Μονάδες μεταξύ άλλων έχουν την αρμοδιότητα της εφαρμογής και παρακολούθησης των σχεδίων διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών της χωρικής αρμοδιότητάς τους, καθώς και της παρακολούθησης των ειδών και των τύπων οικοτόπων ενωσιακού ενδιαφέροντος στις περιοχές της χωρικής αρμοδιότητάς τους, της διαβούλευσης με την τοπική κοινωνία, τους παραγωγικούς φορείς και κάθε άλλον εμπλεκόμενο κατά περίπτωση φορέα, εντός των περιοχών ευθύνης τους σε οποιαδήποτε περίπτωση απαιτείται, με στόχο την ολοκληρωμένη διαχείριση, την αποτελεσματική προστασία και την ανάδειξη των αξιών των προστατευόμενων περιοχών, καθώς και την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής παραμέτρου στα τοπικά αναπτυξιακά πρότυπα και προγράμματα, της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού και των παραγωγικών φορέων σε θέματα αναγόμενα στο έργο και στους σκοπούς των ΜΔΠΠ, της διοργάνωσης και συμμετοχής σε προγράμματα κατάρτισης και επιμόρφωσης, καθώς και σε συνέδρια, ημερίδες, σεμινάρια και σε άλλες ενημερωτικές εκδηλώσεις για την προώθηση και ανάδειξη των στόχων της διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών, καθώς και της συμμετοχής στον τοπικό αντιτυρικό σχεδιασμό στις περιοχές ευθύνης τους σε συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη.

Επί του άρθρου 35

Το άρθρο 35 εισάγει τις άμισθες Επιτροπές Διαχείρισης των Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών. Ο καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους θα αποτελέσει αντικείμενο απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Αποτελούν επιτροπές συντονισμού (steering groups or committees) για τη συνδιαμόρφωση των διαχειριστικών σχεδίων, στις οποίες συμμετέχουν οπωσδήποτε ένας επιστήμονας εγνωσμένου κύρους με επαγγελματική ή ακαδημαϊκή εξειδίκευση στο αντικείμενο της διατήρησης της φύσης ή σε συναφές αντικείμενο, εκπρόσωπος της Περιφέρειας, εκπρόσωπος του Δήμου ή των Δήμων στην περιοχή των οποίων είναι η προστατευόμενη περιοχή ή το μεγαλύτερο μέρος της, εκπρόσωποι των αρμόδιων αρχών (δασικής υπηρεσίας και λιμενικού σώματος), εκπρόσωπος περιβαλλοντικής οργάνωσης εάν δραστηριοποιείται στην περιοχή αυτή και εκπρόσωποι των συλλογικών φορέων των βασικότερων παραγωγικών τομέων της περιοχής και ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής εκπρόσωποι άλλων δημόσιων υπηρεσιών, πολιτιστικών, περιβαλλοντικών, παραγωγικών και επαγγελματικών φορέων που δραστηριοποιούνται στην περιοχή.

Επί του άρθρου 36

Με το άρθρο 36 θεσπίζεται η αξιολόγηση των Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών. Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των Μονάδων του Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών αποτελεί αρμοδιότητα του ΟΦΥΠΕΚΑ και βασίζεται στην ανάγκη αξιολόγησης των προστατευόμενων

περιοχών για την επίτευξη ευρύτερων πολιτικών, νομικών και περιβαλλοντικών στόχων που αφορούν στη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Ιδιαίτερα, οι παγκόσμιοι στόχοι για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας δεν περιορίζονται μόνο στο χαρακτηρισμό εκτάσεων ως προστατευόμενων αλλά και στην επίτευξη αποτελεσματικής διαχείρισης στις περιοχές αυτές. Η έκθεση αξιολόγησης του έργου των Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών είναι ετήσια, εγκρίνεται από το Δ.Σ. του Οργανισμού και υποβάλλεται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η αξιολόγηση του έργου των Μονάδων καταρτίζεται βάσει στόχων που εξειδικεύονται στα σχέδια διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών. Η αξιολόγηση ακολουθεί το πρότυπο «ετήσιας έκθεσης αξιολόγησης των Μονάδων» που προετοιμάζει ο ΟΦΥΠΕΚΑ μετά από εισήγηση της Επιτροπής ΦΥΣΗ 2000 και περιλαμβάνει τουλάχιστον την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας εφαρμογής των ρυθμίσεων της περιοχής ευθύνης της ΜΔΠΠ, τα αποτελέσματα από την εφαρμογή μέτρων διαχείρισης σε σχέση με τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους προστασίας και διαχείρισης της περιοχής και τους στόχους διατήρησης (conservation objectives) των προστατευόμενων περιοχών (είδη, τύποι οικοτόπων), την αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων (στελεχών, χρηματοδότησης από εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους, πρόσθετων εσόδων και λοιπών πόρων) της κάθε ΜΔΠΠ και τον οικονομικό απολογισμό της, τη συμβολή των δράσεων της ΜΔΠΠ στην επίτευξη των στόχων του Σχεδίου Διαχείρισης, την αξιολόγηση της συνεργασίας με την τοπική κοινωνία και άλλους εμπλεκόμενους φορείς και το βαθμό συμμετοχής τους στη διαχείριση της περιοχής τους στόχους και το Πρόγραμμα Εφαρμογής για το επόμενο έτος και τη διαχείριση των έκτακτων περιστατικών.

Επί του άρθρου 37

Στο πλαίσιο της ανάγκης συμμετοχής όλων των αρμόδιων φορέων στη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών, προβλέπεται ρητώς η δυνατότητα του ΟΦΥΠΕΚΑ να συνάπτει Προγραμματικές Συμβάσεις με τους ΟΤΑ α' και β' βαθμού και τους Αναπτυξιακούς Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ενδεικτικό αντικείμενο των οποίων είναι η συμμετοχή στον τοπικό αντιπυρικό σχεδιασμό στις περιοχές ευθύνης τους, η συνεργασία για θέματα ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης του πληθυσμού για τις προστατευόμενες περιοχές, η από κοινού προώθηση της αξιοποίησης χρηματοδοτικών εργαλείων για την προώθηση νέων τοπικών αναπτυξιακών προτύπων και δράσεων και της υποστήριξης οικοτουριστικών προγραμμάτων και δράσεων ανάδειξης και προώθησης τοπικών προϊόντων του πρωτογενούς τομέα, η σύνταξη μελετών, η κατάρτιση σχεδίων και η διεξαγωγή ερευνών, καθώς και η εφαρμογή της εκτέλεση τεχνικών ή άλλων έργων που περιλαμβάνονται στα οικεία σχέδια διαχείρισης και είναι απαραίτητα για την προστασία, διατήρηση, αποκατάσταση και ανάδειξη των προστατευτέων αντικειμένων που εμπίπτουν στην περιοχή ευθύνης τους.

Επί του άρθρου 38

Για τον συντονισμό του σχεδιασμού και της εφαρμογής της πολιτικής των προστατευόμενων περιοχών, ο ΟΦΥΠΕΚΑ δύναται να συνάπτει Μνημόνια Συνεργασίας με δημόσιους φορείς, όπως με τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και το Λιμενικό Σώμα. Αντικείμενο αυτών των Μνημονίων ενδεικτικά είναι η συνεργασία και συνεπικουρία κατά τη φύλαξη των προστατευόμενων περιοχών μέσω της εφαρμογής

και υλοποίησης των σχεδίων φύλαξης της περ. ιε) της παραγράφου 2 του άρθρου 34 του παρόντος και της υποχρεωτικής συγκρότησης μικτών κλιμακίων διενέργειας περιπολιών στις περιοχές ευθύνης τους, η μέριμνα για την εκπαίδευση και ενημέρωση των αρμόδιων αρχών με αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και του υλικοτεχνικού εξοπλισμού των φορέων αυτών, καθώς και η δημιουργία συνεργειών και κοινών δράσεων στο πλαίσιο πολιτικών τουρισμού, πολιτισμού, αθλητισμού, αγροτικής ανάπτυξης, προστασίας περιβάλλοντος και αξιοποίησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Ειδικά στον τομέα της φύλαξης, είναι απαραίτητη η συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, ιδιαίτερα τις Δασικές Υπηρεσίες και το Λιμενικό Σώμα για την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και του υλικοτεχνικού εξοπλισμού τους. Μέσω των μικτών αυτών κλιμακίων διενέργειας περιπολιών στις περιοχές ευθύνης τους γίνεται αποτελεσματική αξιοποίηση της εμπειρίας του υπηρετούντος σήμερα στους Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών προσωπικού φύλαξης, το οποίο και μεταφέρεται στον ΟΦΥΠΕΚΑ, αλλά και του υλικοτεχνικού εξοπλισμού για την ολοκληρωμένη προστασία των περιοχών αυτών.

Στα Μνημόνια αυτά μπορούν να συμμετέχουν περιβαλλοντικές οργανώσεις, οι οποίες με τη σειρά τους συνεισφέρουν στους τομείς της συνεργασίας αυτής.

Επί των άρθρων 39 και 40

Στο άρθρο 39 προβλέπεται η συνεργασία του ΟΦΥΠΕΚΑ με τις Περιφέρειες ενώ στο άρθρο 40 με τους Δήμους κατά την επικαιροποίηση ή τροποποίηση των Σχεδίων Διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών, καθώς και κατά την κατάρτιση του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος και του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης των Περιφερειών και των Δήμων.

Επί του άρθρου 41

Με το άρθρο 41, προβλέπεται ότι υπάρχει η δυνατότητα, εφόσον το κρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΦΥΠΕΚΑ, να αποφασίσει την κατάρτιση Μητρώου ΜΚΟ και Φορέων, στο οποίο θα μπορούν να εγγραφούν Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) που έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν ως Σωματεία μη κερδοσκοπικά, Αστικές Μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες (ΑΜΚΕ), Κοινωνική Ιδρύματα στην Ελλάδα και Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (ΚΟΙΝΣΕΠ), εφόσον περιλαμβάνουν στους καταστατικούς τους σκοπούς την προστασία και διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος ή/και την προστασία ειδών άγριας ζωής και πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις για την ανεξαρτησία τους.

Επί του άρθρου 42

Στο άρθρο 42 προβλέπεται ένα Σχέδιο Δράσης με τριετή χρονική διάρκεια που μπορεί να παραταθεί με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και μια ομάδα έργου που θα το συντονίσει. Ενδεικτικά περιλαμβάνει: Επικαιροποίηση των στρατηγικών και προγραμματικών κειμένων της πολιτικής για τις προστατευόμενες περιοχές, εκπόνηση προγράμματος για τη δημιουργία κεντρικής δομής υποστήριξης εφαρμογής της πολιτικής για τις προστατευόμενες περιοχές, υποστήριξη των ΜΔΠΠ όσον αφορά τη δικτύωση και την οργάνωσή τους και την υλοποίηση των Σχεδίων Διαχείρισης, υποστήριξη των λειτουργιών των Περιφερειών και των Δήμων που υποστηρίζουν την υλοποίηση ή υλοποιούν

προγράμματα, έργα και δράσεις των Σχεδίων Διαχείρισης και υποστήριξη των περιβαλλοντικών οργανώσεων και φορέων που υλοποιούν δράσεις των Σχεδίων Διαχείρισης, υποστήριξη στη δημιουργία συνεργειών και κοινών δράσεων με άλλες πολιτικές, όπως οι πολιτικές τουρισμού, πολιτισμού, αθλητισμού, αγροτικής ανάπτυξης, προστασίας περιβάλλοντος και αξιοποίησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και εκπόνηση προγράμματος κινητοποίησης συμπληρωματικών χρηματοδοτήσεων των ΜΔΠΠ και ιδίως ιδιωτικών πόρων μέσω του θεσμού της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, των εθελοντικών συμφωνιών με επιχειρήσεις, των χορηγιών, του πληθοπορισμού (crowdsourcing) και της συλλογικής χρηματοδότησης (crowdfunding).

Επί του άρθρου 43

Το άρθρο 43 περιλαμβάνει τις μεταβατικές διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού και στην παράγραφο 1 θέτει ως χρονικό σημείο για την κατάργηση των ΝΠ των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και των Διοικητικών τους Συμβουλίων την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία διαπιστώνει τον ορισμό του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΦΥΠΕΚΑ, τον ορισμό και την τοποθέτηση του Γενικού Διευθυντή, ορισμένου αριθμού Διευθυντών και Τμηματαρχών, καθώς και την πλήρωση των θέσεων ορισμένου αριθμού υπαλλήλων και καταργεί τα υφιστάμενα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.

Η παράγραφος 2 προβλέπει τη μεταβατική περίοδο μέχρι το χρονικό σημείο κατάργησης των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, κατά τη διάρκεια της οποίας τα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών» εξακολουθούν να ασκούν τις αρμοδιότητες του ν. 4519/2018 (Α' 25), ενώ ο ΟΦΥΠΕΚΑ αναλαμβάνει τη στελέχωση και οργάνωση του Οργανισμού, προκειμένου να μην υπάρξει κενό κατά τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών και των προγραμμάτων τους.

Η παράγραφος 3 προβλέπει μία ταχεία διαδικασία αποσπάσεων στον ΟΦΥΠΕΚΑ κατά τα δύο πρώτα έτη της λειτουργίας του εκτός του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας, προκειμένου να στελεχωθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα η κεντρική δομή του με καταρτισμένο και έμπειρο προσωπικό και πριν την έκδοση του Οργανισμού του ΟΦΥΠΕΚΑ της παραγράφου 1 του άρθρου 32.

Αναφορικά με τις Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, στην παράγραφο 4 προβλέπεται ότι στελεχώνονται με το προσωπικό που ήδη υπηρετεί στους Φορείς Διαχείρισης, το οποίο μεταφέρεται σε αυτές αυτοδικαίως και με την ίδια σχέση εργασίας, μετά την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 1, δεδομένου ότι κατά το μεταβατικό αυτό διάστημα τα νομικά πρόσωπα εξακολουθούν να ασκούν τις αρμοδιότητες τους.

Η παράγραφος 5 προβλέπει μετά την πάροδο της μεταβατικής περιόδου ότι οι εκκρεμείς δίκες των φορέων που καταργούνται συνεχίζονται από τον ΟΦΥΠΕΚΑ, χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή τους και χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε άλλη διατύπωση για τη συνέχιση τους, ενώ απαιτήσεις, υποχρεώσεις και πάσης φύσεως εκκρεμείς υποθέσεις που υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού μεταφέρονται στον ΟΦΥΠΕΚΑ.

Επίσης, η παράγραφος 6 διευκρινίζει ότι έργα, δράσεις και προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα ή χρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή άλλους Διεθνείς Οργανισμούς ή εθνικούς πόρους, τα οποία έχουν αναληφθεί και υλοποιούνται από τους φορείς υλοποιούνται μετά την έκδοση της Απόφασης της παραγράφου 1 από τον ΟΦΥΠΕΚΑ, ο οποίος είναι καθολικός τους διάδοχος.

Η παράγραφος 7 προβλέπει ότι οι συμβατικές υποχρεώσεις και οι εγκεκριμένες χρηματοδοτήσεις και οι πόροι των ΦΔΠΠ που καταργούνται, μεταφέρονται στον ΟΦΥΠΕΚΑ.

Τέλος, με την παράγραφο 8 διευκρινίζεται ότι η άσκηση της αρμοδιότητας της γνωμοδότησης για τη δέουσα εκτίμηση των επιπτώσεων κάθε έργου ή/και δραστηριότητας που εμπίπτει στις προστατευόμενες περιοχές ευθύνης του ΟΦΥΠΕΚΑ που δύνανται να επηρεάσουν την ακεραιότητα της περιοχής και των προστατευτέων αντικείμενων, ασκείται από τον ΟΦΥΠΕΚΑ μετά την στελέχωση του Οργανισμού. Το χρονικό αυτό σημείο σηματοδοτεί και την παύση της άσκησης της αρμοδιότητας αυτής από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

ΖΩΝΕΣ ΕΝΤΟΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Η χώρα μας έχει καθυστερήσει να υλοποιήσει κατά τρόπο ουσιαστικό τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από τις Οδηγίες για την προστασία της βιοποικιλότητας και της ορνιθοπανίδας. Η βασική υποχρέωση απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η κατάρτιση σχεδίων διαχείρισης, αλλά και η βασική μέθοδος για την υλοποίηση της προστασίας, δηλαδή η έκδοση των προστατευτικών προεδρικών διαταγμάτων, είναι ακόμη σε πρώιμο στάδιο, καθώς οι σχετικές μελέτες ανατέθηκαν μόλις στις αρχές του περασμένου έτους. Επιπλέον, η έλλειψη κοινής ονοματολογίας και σαφών κατευθύνσεων από το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο δεν καθορίζει κοινή ονοματολογία για τις επιτρεπόμενες ή απαγορευόμενες χρήσεις εντός των προστατευόμενων περιοχών, ούτε είναι σαφές εάν επιτρέπει σε κάθε περίπτωση την καθιέρωση διαφορετικών ζωνών με κλιμακούμενο βαθμό προστασίας εντός αυτών, δημιουργεί ένα ασαφές πλαίσιο. Επίσης, το ισχύον νομικό πλαίσιο δεν ξεκαθαρίζει με σαφήνεια την έννοια και τις έννομες συνέπειες που έχει ο χαρακτηρισμός μιας προστατευόμενης περιοχής, ιδίως σε σχέση με την ένταξή της ή μη στο δίκτυο Natura 2000 και δεν το διακρίνει από την κατηγοριοποίηση των περιοχών με βάση την ένταση της προστασίας εντός αυτών.

Με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου αντιμετωπίζονται τα παραπάνω ζητήματα. Προκειμένου να υπάρξει ένα ομοιόμορφο πλαίσιο για τις επιτρεπόμενες και απαγορευόμενες χρήσεις γης και δραστηριότητες εντός των προστατευόμενων περιοχών, μετά από μελέτη όλων των προεδρικών διαταγμάτων προστασίας που είχαν προηγηθεί, καταγράφηκαν οι χρήσεις που περιέχονται σε αυτά και εντάσσονται στο σύστημα χρήσεων γης του π.δ. 59/2018 (Α' 114). Επαναπροσδιορίζονται οι προστατευόμενες περιοχές αλλά και τίθενται 4 επίπεδα κλιμακούμενης προστασίας, τα οποία αντιστοιχούν κατ' αρχήν σε νέες γενικές χρήσεις γης που εισάγονται με την τροποποίηση του π.δ. 59/2018. Επίσης, ξεκαθαρίζεται η διαδικασία με την οποία οι ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες οδηγούν στη σύνταξη σχεδίων διαχείρισης και στη συνέχεια στην κανονιστική εφαρμογή αυτών που είναι τα προεδρικά διατάγματα προστασίας.

B. ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ

Επί του άρθρου 44

Με το άρθρο 44 τροποποιείται το π.δ. 59/2018, προκειμένου να προστεθούν σε αυτό και να περιγραφούν κατηγορίες γενικών χρήσεων και ειδικών χρήσεων, οι οποίες προσομοιάζουν σε προστατευόμενες περιοχές. Πρόκειται για γενικές και ειδικές χρήσεις, οι οποίες θα μπορούν να αξιοποιηθούν για τον προσδιορισμό των δραστηριοτήτων που επιτρέπονται εντός προστατευομένων περιοχών με τρόπο ενιαίο και κατανοητό. Σημειώνεται ότι οι χρήσεις αυτές, που αντιστοιχούν στις ζώνες των προστατευόμενων περιοχών, δεν επιβάλλονται υποχρεωτικά κατά ενιαίο τρόπο, αλλά επιλέγονται και εξειδικεύονται βάσει της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης. Μπορεί, δηλαδή, να επιλεγούν κάποιες από τις ειδικές κατηγορίες χρήσεων που αντιστοιχούν σε μία γενική κατηγορία χρήσεων και οι ειδικές αυτές χρήσεις να εξειδικευθούν ακόμη περαιτέρω. Η δυνατότητα αυτή προκύπτει με σαφήνεια από τις διατυπώσεις των νέων γενικών χρήσεων. Επίσης, ειδικά για τις ζώνες απόλυτης προστασίας της φύσης και προστασίας της φύσης καθορίζεται με σαφήνεια ότι οι περισσότερες από τις προτεινόμενες χρήσεις επιτρέπονται αποκλειστικά και μόνο στο βαθμό που εξυπηρετούν την προστασία και διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου.

Επί του άρθρου 45

Με το άρθρο 45 τροποποιείται το άρθρο 18 του ν. 1650/1986 (Α' 160). Παρατίθενται οι ονομασίες των προστατευόμενων περιοχών και αφαιρούνται οι ειδικότερες προβλέψεις για τα σχέδια διαχείρισης προκειμένου να εισαχθούν, για λόγους συστηματικής ενότητας, στο άρθρο 21 του ν. 1650/1986.

Επί του άρθρου 46

Το άρθρο 46 αντικαθιστά το άρθρο 19 του ν. 1650/1986 και διαχωρίζει τον χαρακτηρισμό των προστατευόμενων περιοχών (που διακρίνονται σ' αυτές που περιλαμβάνονται στο δίκτυο Natura 2000) από τις ζώνες που μπορούν να περιλαμβάνουν. Περιέχει τους ορισμούς που συνδέονται με κάθε χαρακτηρισμό και τις ζώνες που μπορούν να ορισθούν εντός κάθε προστατευόμενης περιοχής. Με την παράγραφο 1 συνδέεται ο χαρακτηρισμός της περιοχής προστασίας της βιοποικιλότητας με την ένταξη μιας περιοχής στο Δίκτυο Natura 2000. Η παράγραφος 2 περιγράφει τις άλλες μορφές προστατευόμενων περιοχών (εθνικά πάρκα, καταφύγια άγριας ζωής και προστατευόμενα τοπία και φυσικούς σχηματισμούς). Κατόπιν, ορίζονται οι ζώνες προστασίας που μπορεί να περιέχει κάθε περιοχή στηριζόμενες κατά βάσιν στην ονοματολογία και τους ορισμούς της IUCN και με παραπομπή στις αντίστοιχες γενικές κατηγορίες χρήσεων του π.δ. 59/2018. Η προστασία αυτή είναι κλιμακούμενη, καθώς διαφοροποιείται το επίπεδο προστασίας ανά ζώνη. Αυτό γίνεται, επειδή από τις μελέτες μπορεί να προκύψει ότι μια προστατευόμενη περιοχή καταλαμβάνει εκτάσεις που απαιτούν περισσότερη ή λιγότερη προστασία, αναλόγως του προστατευτέου αντικειμένου. Ορίζεται ρητώς ότι στις ζώνες αυτές μπορούν να περιλαμβάνονται και περιοχές που υπάγονται σε ειδικά καθεστώτα (όπως αρχαιολογικοί χώροι, δάση κ.λπ.).

Επί του άρθρου 47

Η παρ. 1 του άρθρου 47 αντικαθιστά το άρθρο 21 του ν. 1650/1986 και περιγράφει τα εργαλεία, τα οποία απαιτούνται για τη διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου στις προστατευόμενες περιοχές. Βασικό επιστημονικό εργαλείο είναι η ειδική περιβαλλοντική μελέτη, επί της οποίας θεμελιώνεται το βασικό επιχειρησιακό εργαλείο, το σχέδιο διαχείρισης που απαιτεί η ενωσιακή νομοθεσία, καθώς και ο κανονιστικός βραχίονας αυτού, το προεδρικό διάταγμα προστασίας της περιοχής. Για να μπορέσει η ειδική περιβαλλοντική μελέτη να τεκμηριώσει και κανονιστικά μέτρα, με την προτεινόμενη διάταξη ορίζονται και κάποια στοιχεία του περιεχομένου της, ώστε αυτή να καλύπτει και τις προϋποθέσεις της στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης, ήτοι η αποτύπωση των επιπτώσεων των ρυθμίσεων στο περιβάλλον και η εξέταση άλλων λύσεων, συμπεριλαμβανομένης και της μηδενικής. Κάτι τέτοιο είναι απαραίτητο, καθώς η στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων είναι αναγκαία για τα προεδρικά διατάγματα που θα καθορίζουν επιτρεπόμενες και απαγορευόμενες χρήσεις στην περιοχή (βλ. Πρακτικό Επεξεργασίας ΣτΕ 80/2018 και απόφαση ΔΕΕ της 12ης Ιουνίου 2019, υπόθεση C-43/18, *Compagnie d'entreprises CFE SA κ. Région de Bruxelles-Capitale*). Επίσης, προβλέπεται ότι η μελέτη τίθεται υποχρεωτικά σε δημόσια διαβούλευση, ώστε να έχει και αυτό το απαραίτητο στοιχείο της στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης. Επίσης, καθίσταται σαφές ότι το σχέδιο διαχείρισης θεμελιώνεται επιστημονικά στη βάση της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης, ενώ το προεδρικό διάταγμα λαμβάνει υπόψη του το σχέδιο διαχείρισης. Συνεπώς, με βάση την προτεινόμενη διάταξη προηγείται η ειδική περιβαλλοντική μελέτη. Αυτή προσδιορίζει ουσιαστικά την ανάγκη και το επίπεδο προστασίας του προστατευτέου αντικειμένου μέσα στην περιοχή. Βάσει των πορισμάτων της καταρτίζεται το σχέδιο διαχείρισης, που είναι το όργανο που απαιτεί και η ενωσιακή νομοθεσία για την οργανωμένη προστασία και διατήρηση μέσα στην προστατευόμενη περιοχή. Τα κανονιστικά μέτρα που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή του σχεδίου διαχείρισης περιλαμβάνονται στο προεδρικό διάταγμα.

Τέλος, προβλέπεται η διαδικασία για χαρακτηρισμούς καταφυγίων άγριας ζωής και προστατευομένων τοπίων και φυσικών σχηματισμών, όταν αυτές δεν εμπίπτουν σε περιοχές προστασίας της βιοποικιλότητας και εθνικά πάρκα, καθώς και προστατευόμενων περιοχών που περιλαμβάνονται σε ζώνες οικιστικού ελέγχου.

Στη συνέχεια, οι παρ. 2-4 του προτεινόμενου άρθρου περιέχουν μεταβατικές διατάξεις σε σχέση με προστατευόμενες περιοχές που προβλέπονταν σε παλαιότερα νομοθετήματα, καθώς και με νομίμως ασκούμενες δραστηριότητες εντός προστατευομένων περιοχών πριν το χαρακτηρισμό τους. Ειδικά σε σχέση με τις υφιστάμενες δραστηριότητες που τυχόν δεν εμπίπτουν στις προβλέψεις των νέων προεδρικών διαταγμάτων, διευκρινίζεται ότι, για να μπορούν να συνεχίσουν τη λειτουργία τους, θα πρέπει να επανεξετασθούν οι περιβαλλοντικοί τους όροι ή, εάν πρόκειται για έργα ή δραστηριότητες για τις οποίες δεν προβλέπεται η έκδοση ΑΕΠΟ, να προχωρήσουν σε αυτοτελή ειδική οικολογική αξιολόγηση, προκειμένου να κριθεί εάν μπορεί να απειλήσουν την ακεραιότητα της περιοχής. Με την παρ. 5 εξειδικεύονται οι εξουσιοδοτικές ρυθμίσεις για τα σχέδια του άρθρου 10 του ν. 3937/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΑΣΙΚΟΥΣ ΧΑΡΤΕΣ

Α. ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Η λειτουργία της διαδικασίας για την ανάρτηση, κύρωση και αναμόρφωση των δασικών χαρτών στην πράξη έχει καταδείξει αρκετά προβλήματα που προκαλούν πρόσθετο διοικητικό φόρτο, ταλαιπωρία και συχνά αδικίες εις βάρος των διοικουμένων και δυσχεραίνουν, αντί να διευκολύνουν, την επίτευξη της ασφάλειας δικαίου στην οποία αποσκοπούν οι δασικοί χάρτες και, σε συνέχεια αυτών, το δασολόγιο. Η παράλειψη της Διοίκησης να περιλάβει στους δασικούς χάρτες πολλές πράξεις της διοίκησης (ιδίως της αγροτικής/εποικιστικής νομοθεσίας) οι οποίες είχαν συννόμως μεταβάλει τον δασικό χαρακτήρα εκτάσεων πριν από το 1975, προκειμένου οι περιοχές αυτές να εξαιρεθούν από την ανάρτηση, έχουν οδηγήσει σε δασικούς χάρτες, οι οποίοι περιλαμβάνουν μη δασικές περιοχές, με αποτέλεσμα εκτός από την αμφισβήτηση των ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων των κυριών, προβλήματα σε σχέση με τη νόμιμη γεωργική τους εκμετάλλευση και, ιδίως, τη λήψη επιδοτήσεων στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, αλλά ακόμη και τη μεταβίβαση των ακινήτων τους.

Οι παραλείψεις αυτές, όμως, έχουν οδηγήσει πολλούς διοικουμένους και στην υποβολή αντιρρήσεων ή αιτήσεων για τη διόρθωση προδήλων σφαλμάτων των δασικών χαρτών. Οι Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠΕΑ) αντιμετωπίζουν ένα τεράστιο όγκο υποθέσεων και οι καθυστερήσεις που προκαλούνται στη διεκπεραίωσή τους είναι πολύ μεγάλες και εις βάρος των διοικουμένων. Επιπλέον, η σύνθεση των ΕΠΕΑ που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία οδηγεί στην επιλογή των μελών της από μια πολύ περιορισμένη δεξαμενή ανθρώπων (δασολόγων που υπηρετούν στο δημόσιο τομέα), με αποτέλεσμα ο αριθμός τους να είναι κατ' ανάγκην μικρός και πολλά μέλη να υποχρεώνονται να υπηρετούν ταυτοχρόνως σε περισσότερες από μία επιτροπές.

Για να αποσυμφορηθεί το έργο των ΕΠΕΑ, είναι απαραίτητο η Διοίκηση να συμπληρώσει αυτεπαγγέλτως τα υπόβαθρα των δασικών χαρτών με τις ελλείπουσες πράξεις της Διοικήσεως, τις οποίες οφείλει να αναζητήσει αυτεπαγγέλτως. Προς το σκοπό αυτό οφείλει να αξιοποιήσει και ψηφιακά αρχεία που διατίθενται από φορείς όπως το Ελληνικό Κτηματολόγιο και ο ΟΠΕΚΕΠΕ. Εάν οι πράξεις αυτές τεθούν επί των χαρτογραφικών υποβάθρων, θα ξεκαθαρίσει ο χαρακτήρας πάρα πολλών από τις εκτάσεις που αμφισβητούνται με τις αντιρρήσεις. Επίσης, θα δοθεί η ευκαιρία σε όσους αξιοποίησαν το δικαίωμα εξαγοράς που προβλέπεται στα άρθρα 47 και 47B του ν. 998/1979 (Α' 289) να απαλλαγούν από οποιαδήποτε οφειλή, εάν αποδειχθεί ότι οι εξαγορασθέντες αγροί ήταν εξ αρχής δικοί τους και δεν υπάγονταν στη δασική νομοθεσία.

B. ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ

Επί του άρθρου 48

Με την παρ. 1 του άρθρου 48 ορίζεται ότι δεν υπάγονται στην δασική νομοθεσία περιοχές που είχαν λάβει χρήση βιομηχανίας με τα προεδρικά διατάγματα που καθορίζουν ζώνες οικιστικού ελέγχου, εφόσον είχε ληφθεί πληροφοριακό έγγραφο από την αρμόδια Διεύθυνση Δασών ότι δεν αποτελούν δασικές εκτάσεις. Περαιτέρω, διευκρινίζεται η έννοια των πράξεων της διοίκησης, οι οποίες οδηγούν σε μεταβολή του δασικού χαρακτήρα μιας έκτασης, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 998/19879 και αναφέρονται ενδεικτικά πράξεις της αγροτικής/εποικιστικής νομοθεσίας, καθώς και άδειες που δόθηκαν με σκοπό τη βιομηχανική και τουριστική ανάπτυξη της χώρας, ως πράξεις που έχουν οδηγήσει σε σύνομη μεταβολή της χρήσης μιας δασικής έκτασης. Πέρα από τη διευκρίνιση αυτή, προστίθεται και

ο αυτονόητος όρος ότι τα παραπάνω ισχύουν, εφόσον έχει διατηρηθεί η χρήση που αποδόθηκε στις εκτάσεις που απώλεσαν το δασικό τους χαρακτήρα και δεν έχουν δασωθεί ξανά Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι οικοδομικές άδειες που είχαν εκδοθεί πριν την ισχύ του ν. 4030/2011 έχουν ως αποτέλεσμα να μη θεωρείται η αντίστοιχη έκταση δασική, ακόμη κι εάν δεν έχουν υλοποιηθεί ακόμη, εφόσον όμως παραμένουν ισχυρές. Η παρ. 2 και η παρ. 3 προσαρμόζουν τη διαδικασία κατάρτισης των δασικών χαρτών και τη διαδικασία εξέτασης αντιρρήσεων στις παραπάνω αλλαγές. Με τις παρ. 4 και 5 συμμορφώνεται η Διοίκηση με την απόφαση υπ' αριθ. 1411/2019 του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία έκρινε ότι οι αιτήσεις για διόρθωση προδήλων σφαλμάτων στους δασικούς χάρτες οι οποίες έχουν υποβληθεί εντός της προθεσμίας που ίσχυε για την υποβολή αντιρρήσεων, αλλά έχουν απορριφθεί ως μη αφορώσες σε σφάλματα που θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν ως πρόδηλα, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως αντιρρήσεις και να διαβιβάζονται στις ΕΠΕΑ προς εξέταση.

Στην παρ. 6 ορίζεται ότι οι ΕΠΕΑ θα ομαδοποιούν και θα εξετάζουν τις υποθέσεις τους ανά δημοτική ή τοπική κοινότητα, δηλαδή ανά τεχνική και διοικητική μονάδα κατάρτισης του χάρτη, όπως αυτή ήδη ορίζεται στο άρθρο 13 του ν. 3889/2010 (Α' 182). Η παρ. 7 επιτρέπει τη μεταβίβαση ακινήτων, όταν έχει εκδοθεί απόφαση της ΕΠΕΑ που τα κρίνει ως μη δασικά, αλλά δεν έχει προχωρήσει εντός 3 μηνών η αντίστοιχη συμπληρωματική κύρωση του δασικού χάρτη, και απλοποιεί τη διαδικασία για μεταβίβαση ακινήτων που δεν περιλαμβάνονται σε δασικούς χάρτες.

Με την παρ. 8 ορίζεται ότι η αναμόρφωση του δασικού χάρτη γίνεται και σε περίπτωση, κατά την οποία διαπιστωθεί ότι δεν έχουν περιληφθεί σ' αυτόν πράξεις της διοικήσεως που αίρουν το δασικό χαρακτήρα μιας περιοχής. Η παρ. 9 αποτυπώνει τη νέα διατύπωση της παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 στο πεδίο της εξουσιοδοτικής διάταξης για τις τεχνικές προδιαγραφές κατάρτισης των δασικών χαρτών. Στην παρ. 10 ορίζεται διαδικασία αυτεπάγγελτης εισαγωγής των πράξεων της διοικήσεως στους δασικούς χάρτες και παρέχεται η ευχέρεια στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας να ρυθμίσει με απόφασή του τις σχετικές λεπτομέρειες. Επίσης, ορίζεται η μερική αναστολή της αποδεικτικής ισχύος που έχουν οι δασικοί χάρτες, όταν πρόκειται για αγρούς, για τους οποίους προκύπτει, από τα στοιχεία που ήδη διαθέτει ο ΟΠΕΚΕΠΕ, ότι βρίσκονται εντός περιοχών που έχουν απωλέσει το δασικό τους χαρακτήρα και μπορούν, συνεπώς, οι καλλιεργητές των εκτάσεων αυτών να λαμβάνουν τις επιδοτήσεις τους. Η παρ. 11 παρέχει στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας τη νομοθετική εξουσιοδότηση να ορίσει λεπτομέρειες της σχετικής διαδικασίας. Στις παρ. 12 και 13 προβλέπονται οι συνέπειες της αναμόρφωσης του δασικού χάρτη για περιοχές, των οποίων ο χαρακτήρας έχει αμφισβητηθεί με αντιρρήσεις ή έχουν υποβληθεί αιτήματα εξαγοράς με τη διαδικασία των άρθρων 47 και 47B του ν. 998/1979.

Επί του άρθρου 49

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις επιχειρείται η αναμόρφωση του πλαισίου και η επιτάχυνση της διαδικασίας εξέτασης των Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων με σκοπό την ταχύτερη ολοκλήρωση της ανάρτησης των Δασικών Χαρτών.

Ειδικότερα, με την παράγραφο 1 τροποποιείται η σύνθεση της Επιτροπής με τον ορισμό δικηγόρου ως προέδρου, ενός δασολόγου και ενός μηχανικού, με δικαίωμα υπογραφής τοπογραφικού διαγράμματος, ως μελών.

Με την παράγραφο 2 της προτεινόμενης διάταξης για την απρόσκοπτη λειτουργία των ΕΠ.Ε.Α. και την ταχύτερη εξέταση των αντιρρήσεων, προβλέπεται η δημιουργία ενός Μητρώου Μελών των ΕΠ.Ε.Α., στο

οποίο θα μετέχουν 30 αναπληρωματικά μέλη από κάθε κατηγορία, προκειμένου, σε περίπτωση που κάποιο τακτικό μέλος παρουσιάσει κώλυμα, να μην εμποδίζεται η ομαλή εξέταση των υποθέσεων έκαστης Επιτροπής.

Η παράγραφος 3 προβλέπει την αποζημίωση για τον Πρόεδρο, τα μέλη και τους γραμματείς των ΕΠ.Ε.Α. Η παράγραφος 4 αυστηροποιεί την διαδικασία εξέτασης των αντιρρήσεων και ορίζει ότι με εξαίρεση τον μήνα Αύγουστο, έκαστη Επιτροπή θα εξετάζει 100 υποθέσεις ανά μήνα, συνεδριάζοντας 4 φορές και εξετάζοντας 25 υποθέσεις ανά συνεδρίαση. Η ολοκλήρωση των 100 αυτών υποθέσεων αποτελεί και την προϋπόθεση για την καταβολή της αποζημίωσης που προβλέπεται ανωτέρω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΙΚΙΣΤΙΚΕΣ ΠΥΚΝΩΣΕΙΣ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Η δόμηση εντός δασών και δασικών εκτάσεων είναι ένα φαινόμενο που έχει δημιουργήσει πολλαπλά προβλήματα, Ωστόσο, η Πολιτεία έχει συστηματικά αδρανήσει να δώσει λύση στο πρόβλημα αυτό, είτε επιβάλλοντας κυρώσεις και κατεδαφίζοντας παράνομα οικήματα, είτε δημιουργώντας ένα κανονιστικό πλαίσιο που θα επέτρεπε τη διατήρηση, προσωρινή ή οριστική, αυτών των οικημάτων.

Η προηγούμενη απόπειρα για επίλυση του ζητήματος έγινε με τη θεσμοθέτηση των οικιστικών πυκνώσεων με το ν. 4389/2016 (Α' 94). Σκοπός της σχετικής διάταξης ήταν να καταγραφούν οικισμοί, οι οποίοι δεν ήταν νομίμως πολεοδομημένοι ούτε ευρίσκοντο σε κάποιο στάδιο πολεοδόμησης και να εξαιρεθούν από την ανάρτησή τους στους δασικούς χάρτες. Ο νόμος αυτός, όμως, ακόμη και μετά την τροποποίησή του με τον ν. 4489/2017 (Α' 140) , δεν προέβλεπε πώς θα αντιμετωπισθούν οι εκτάσεις αυτές, εάν θα διατηρήσουν το δασικό τους χαρακτήρα ή όχι και ποια θα είναι η τύχη των οικοδομημάτων που βρίσκονται εντός αυτών.

Με την υπ' αριθ. 685/2019 απόφαση της Ολομέλειας του, το Συμβούλιο της Επικρατείας έκρινε ότι ήταν αντίθετη με το Σύνταγμα η εξαίρεση των οικιστικών πυκνώσεων από την ανάρτηση στους δασικούς χάρτες. Ειδικότερα, το Συμβούλιο της Επικρατείας έκρινε ότι δεν μπορούσαν να εξαιρεθούν από την ανάρτηση στους δασικούς χάρτες οι οικιστικές πυκνώσεις, δεδομένου ότι σ' αυτές εφαρμόζεται η δασική νομοθεσία. Επέβαλε με τον τρόπο αυτό στην Πολιτεία να προχωρήσει στην άμεση αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκύπτουν από την οίκηση σε περιοχές εντός δασών.

Με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου η Πολιτεία συμμορφώνεται στο γράμμα, αλλά και στο πνεύμα της απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας. Προχωρεί στην άμεση ανάρτηση των δασικών χαρτών για τις περιοχές που είχαν εξαιρεθεί ως οικιστικές πυκνώσεις. Παράλληλα, όμως, αναγνωρίζει και τη σοβαρότητα του οικιστικού προβλήματος που προκαλείται, χωρίς όμως να παραβλέπει την ανάγκη για ουσιαστική προστασία του δασικού περιβάλλοντος. Έτσι, με συντεταγμένο τρόπο, κατόπιν επιστημονικών μελετών, προχωρά στη θέσπιση κριτηρίων για την καταγραφή των εν τοις πράγμασι οικισμών που αποτελούν οικιστικές πυκνώσεις και στην επιστημονική αξιολόγηση των συνεπειών που θα είχε η κατεδάφιση των οικιών που περιλαμβάνονται σ' αυτές σε σχέση με την προσωρινή διατήρηση και την αντιστάθμιση του δασικού ισοζυγίου. Μέσω αυτής της διαδικασίας καθιερώνεται η δυνατότητα προσωρινής εξαίρεσης από την κατεδάφιση και από άλλες διοικητικές κυρώσεις για κατοικίες, για τις οποίες αυτό επιβάλλεται από τη στάθμιση των οικονομικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων. Η

δυνατότητα αυτή παρέχεται μόνο για οικίες (όχι για άλλα κτίσματα) και τυχόν κατασκευές που είναι απολύτως απαραίτητες λειτουργικά στις κατοικίες, ώστε αυτές να επιτελέσουν την αποστολή τους που μνημονεύεται στο άρθρο 3 του κτιριοδομικού κανονισμού.

Πρέπει να σημειωθεί ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν επέρχεται μεταβολή στο χαρακτήρα της δασικής έκτασης, εντός της οποίας βρίσκονται οι εν λόγω κατοικίες. Πρόκειται απλώς για μια διατήρηση, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, η οποία τεκμηριώνεται από την οικονομοτεχνική μελέτη ως λύση που είναι προτιμότερη για το δασικό οικοσύστημα, σε σχέση με την κατεδάφιση των οικιών.

B. ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ

Επί του άρθρου 50

Με το άρθρο 50 προβλέπεται η άμεση συμμόρφωση της Πολιτείας στην υποχρέωση για ανάρτηση των δασικών χαρτών ως προς τα τμήματα που είχαν εξαιρεθεί, βάσει των διατάξεων για τις οικιστικές πυκνώσεις των παραγράφων 4-7 του άρθρου 23 του ν. 3889/2010, οι οποίες καταργούνται.

Επί του άρθρου 51

Το άρθρο 51 παρέχει τους απαραίτητους ορισμούς και εξειδικεύει το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων που ακολουθούν και αφορούν στην τακτοποίηση κατοικιών, οι οποίες ευρίσκονται εντός οικιστικών πυκνώσεων. Ορίζει ποιες κατοικίες μπορούν να υπαχθούν και ποια κτίρια αποκλείονται από την υπαγωγή στον παρόντα νόμο.

Επί του άρθρου 52

Με το άρθρο 52 προβλέπεται η εκκίνηση της σχετικής διαδικασίας υπαγωγής, καθώς και οι περιπτώσεις ακινήτων που αποκλείονται από κάθε τακτοποίηση. Η υποβολή του αιτήματος για υπαγωγή γίνεται σε ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα του Ελληνικού Κτηματολογίου και οδηγεί σε αυτόματη αναστολή κάθε διοικητικής κύρωσης για το αντίστοιχο ακίνητο, εκτός εάν πρόκειται για ακίνητο που αποκλείεται από την τακτοποίηση ή εάν η άμεση κατεδάφισή του επιβάλλεται προς αποτροπή κινδύνων. Στην προτεινόμενη διάταξη καθορίζεται, επίσης, ότι η διαδικασία αυτή τρέχει παράλληλα με την τυχόν υποβολή αιτήματος για τη διόρθωση προδήλων σφαλμάτων, την υποβολή αντιρρήσεων ή την άσκηση αιτήσεως ακυρώσεως κατά του κυρωθέντος δασικού χάρτη. Προϋπόθεση για την έναρξη της διαδικασίας υπαγωγής είναι η καταβολή παραβόλου.

Επί του άρθρου 53

Οι οικονομοτεχνικές μελέτες γίνονται σε όλη την Ελλάδα και καταγράφουν την δόμηση εντός δασικών περιοχών. Τα συμπεράσματα των μελετών που εξειδικεύουν και τις προϋποθέσεις για την προσωρινή αναστολή της κατεδάφισης κάθε κατοικίας, στις οποίες περιλαμβάνεται και η καταβολή σημαντικού προστίμου, οδηγούν στη θέσπιση των σχετικών κανονιστικών όρων στο προεδρικό διάταγμα του επόμενου άρθρου.

Επί του άρθρου 54

Προκρίνεται η λύση του προεδρικού διατάγματος, καθώς δι' αυτού ενσωματώνονται σε κανονιστικές ρυθμίσεις τα συμπεράσματα τεχνικών κρίσεων που προκύπτουν από τις μελέτες, ενώ η πληρότητα αυτής της ενσωμάτωσης διασφαλίζεται και από την επεξεργασία που θα γίνει από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Το προεδρικό διάταγμα θα καθορίζει τις βασικές προϋποθέσεις για την υπαγωγή κατοικιών στον παρόντα νόμο. Ειδικότερα, θα καθορίζει ποιών περιοχών οι κατοικίες θα μπορούν να υπάγονται, υπό ποιες ειδικότερες προϋποθέσεις και ποιες θα είναι οι συνέπειες της υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Επίσης, θα καθορίζει πώς θα αποδεικνύεται η πλήρωση των προϋποθέσεων και τι δικαιολογητικά θα υποβάλλονται σχετικώς, καθώς και ποιος φορέας θα πραγματοποιεί τον σχετικό έλεγχο και πώς θα υπολογίζεται το πρόστιμο που απαιτείται για την υπαγωγή. Ακόμα, ποιες θα είναι οι απαιτούμενες δράσεις αντιστάθμισης, ώστε να διατηρηθεί το δασικό ισοζύγιο και οι συνέπειες για όσα κτίρια δεν υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Επί του άρθρου 55

Τέλος, στο άρθρο 55 προβλέπεται η ολοκλήρωση της διαδικασίας υπαγωγής, με την εξέταση κάθε εξατομικευμένης αίτησης και τον καθορισμό και την καταβολή του αναλογούντος προστίμου. Προβλέπεται επιπλέον ότι σε περίπτωση που το ακίνητο βρεθεί εκτός δασικών χαρτών (μετά από διόρθωση αυτών), επιστρέφονται τα τυχόν καταβληθέντα παράβολα και πρόστιμα. Επίσης, ορίζεται ότι για ακίνητα που έχουν υπαχθεί σε παλαιότερους νόμους για τακτοποίηση αυθαιρέτων, τυχόν ήδη καταβληθέντα πρόστιμα συμψηφίζονται με το ειδικό πρόστιμο του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Ν. 4122/2013 (Α' 42) ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2018/844/ΕΕ ΤΗΣ 30ής ΜΑΪΟΥ 2018 (L156/19.06.2018) "ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2010/31/ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2012/27/ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ"

A. ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Το σχέδιο νόμου ενσωματώνει τις τροποποιήσεις που επέφερε η Οδηγία 2018/844/ΕΕ στο ν. 4122/2013 (Α' 42), τροποποιήσεις που αφορούν νομοτεχνικές βελτιώσεις του ν. 4122/2013 καθώς και επιμέρους βελτιώσεις προς το σκοπό της ορθής ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2010/31/ΕΕ στην εθνική έννομη τάξη με τον ν. 4122/2013.

B. ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ

Επί του άρθρου 56

Με το άρθρο 56, στο τροποποιημένο πλέον άρθρο 1 του ν. 4122/2013 προβλέπεται ότι με τις διατάξεις του παρόντος εναρμονίζεται η ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 2010 «Για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (αναδιατύπωση)» (ΕΕ L153 της 18.6.2010), όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2018/844/ΕΕ (ΕΕ L156 της 19.6.2018).

Στο άρθρο 2 του ν. 4122/2013 τίθενται οι βασικοί ορισμοί. Με το παρόν σχέδιο τροποποιούνται οι κάτωθι ορισμοί για πιο ορθή απόδοση του νοήματός τους: «Συνολική επιφάνεια κτιρίου ή κτιριακής μονάδας», «Ωφέλιμη επιφάνεια κτιρίου ή κτιριακής μονάδας», «Ενεργειακή απόδοση κτιρίου - κτιριακής μονάδας», «Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ)», «Ενεργειακός επιθεωρητής», «Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης (ΜΕΑ)».

Επίσης, τροποποιούνται οι κάτωθι ορισμοί ώστε να είναι πιο συμβατοί με το περιεχόμενο της Οδηγίας 2018/844/ΕΕ: «Ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές», «Ευρωπαϊκό πρότυπο», «Βέλτιστο από πλευράς κόστους επίπεδο», «Αντλία θερμότητας». Τέλος, ενσωματώνονται και αντικαθίστανται οι ορισμοί: «Τεχνικό σύστημα κτιρίου – κτιριακής μονάδας», «Σύστημα αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας», «Σύστημα θέρμανσης», «Μονάδα παραγωγής θερμότητας», «Συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης», «Μικρό απομονωμένο σύστημα».

Οι ορισμοί έχουν ενσωματωθεί, όπως ακριβώς περιγράφονται στην Οδηγία 2018/844/ΕΕ, εκτός από τον ορισμό «απομονωμένο μικροσύστημα», ο οποίος ενσωματώθηκε ως «Μικρό απομονωμένο σύστημα», όπως ορίζεται στην περίπτωση κγ της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

Επί του άρθρου 57

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 2α του ν. 4122/2013 ορίζεται ότι η Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει την ευθύνη σύνταξης της έκθεσης μακροπρόθεσμης στρατηγικής για την κινητοποίηση επενδύσεων για την ανακαίνιση του εθνικού δημόσιου και ιδιωτικού κτιριακού αποθέματος.

Στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου περιγράφεται ο τρόπος έγκρισης, δημοσίευσης και κοινοποίησης της έκθεσης της παραγράφου 1 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ορίζεται το περιεχόμενό της, καθώς και οι προθεσμίες υποβολής και αναθεώρησής της.

Στις παραγράφους 3 και 4 του ίδιου άρθρου περιγράφονται τα περιεχόμενα της έκθεσης της παραγράφου 1, όπως μετρήσιμοι δείκτες ορόσημα για τα έτη 2030, 2040 και 2050, καθώς και χρηματοδοτικά, θεσμικά, διοικητικά ή/και οικονομικά κίνητρα για την κινητοποίηση επενδύσεων για την υλοποίηση των ανακαινίσεων που είναι απαραίτητες για την επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στην έκθεση μακροπρόθεσμης στρατηγικής.

Στην παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι στο παράρτημα της έκθεσης περιλαμβάνεται η περίληψη των αποτελεσμάτων της δημόσιας διαβούλευσης της έκθεσης μακροπρόθεσμης στρατηγικής ανακαίνισης και η επισκόπηση της εφαρμογής της πλέον πρόσφατης μακροπρόθεσμης στρατηγικής ανακαίνισης και των σχεδιαζόμενων πολιτικών και δράσεων.

Επί του άρθρου 58

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 του ν. 4122/2013 προστίθεται η πρόβλεψη ότι κάθε θέμα σχετικό με το δείκτη ευφυούς ετοιμότητας των κτιρίων του άρθρου 8, το οποίο εισάγεται με την τροποποίηση της Οδηγίας 2010/31/ΕΕ, θα καθορίζεται με τον Κανονισμό Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ). Επίσης, προστίθεται η υποχρέωση ανάρτησης και δημοσιοποίησης της μεθοδολογίας προσδιορισμού της ενεργειακής απόδοσης κτιρίου, σύμφωνα με τα γενικά πρότυπα ISO 52000-1, 52003-1, 52010-1, 52016-1 και 52018-1, που έχουν εκπονηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN).

Στις παραγράφους 2, 3, 4 και 5 του ίδιου άρθρου ορίζονται οι κατευθύνσεις, σύμφωνα με τις οποίες προσδιορίζεται η ενεργειακή απόδοση του κτιρίου.

Η παράγραφος 6 τροποποιείται, ώστε να συμφωνεί με την κατηγοριοποίηση του άρθρου 3 της Οδηγίας 2010/31/ΕΕ.

Επί του άρθρου 59

Στην παράγραφο 7 του άρθρου 4 του ν. 4122/2013 καταργείται η περίπτωση α' (με την οποία εξαιρούνταν χωρίς όρους όλα τα μνημεία από τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης). Η Οδηγία 2010/31/ΕΕ προβλέπει την εξαίρεση των προστατευόμενων κτιρίων (ως μέρος συγκεκριμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής τους αξίας) (περίπτωση 2α της Οδηγίας 2010/31/ΕΕ), η οποία έχει ενσωματωθεί με την περίπτωση β' του άρθρου 7 του ν. 4122/2013, ενώ οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή συγκεκριμένης εξαίρεσης εξειδικεύονται στον ΚΕΝΑΚ.

Οι περιπτώσεις δ' και ε' της ίδιας παραγράφου τροποποιούνται, ώστε η κατηγοριοποίηση των κτιρίων να είναι πιο ορθολογική.

Στη τελευταία παράγραφο του ίδιου άρθρου έχει αντικατασταθεί η φράση «...με χρήσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΚΕΝΑΚ...» με την ορθή «...με χρήσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος...».

Επί του άρθρου 60

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 5 του ν. 4122/2013 διαγράφεται η φράση «Για τον τελικό υπολογισμό του βέλτιστου από πλευράς κόστους επιπέδου συνεκτιμώνται το κόστος και το όφελος που έχουν για το κοινωνικό σύνολο οι επενδύσεις σε ενεργειακή απόδοση», διότι η ανωτέρω πρόβλεψη δεν περιλαμβάνεται στις διατάξεις της Οδηγίας 2010/31/ΕΕ.

Στην παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου απαλείφεται η δυνατότητα συμπερίληψης της αναφερόμενης στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου έκθεσης στα σχέδια δράσης για την ενεργειακή απόδοση του άρθρου 6 του ν. 3855/2010 «Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση, ενεργειακές υπηρεσίες και άλλες διατάξεις» (Α' 95), καθώς το άρθρο 6 του ν. 3855/2010 καταργήθηκε με την παρ. 1α του άρθρου 57 του ν. 4342/2015 (Α' 143), όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 άρθρου 23 του ν. 4351/2015 (Α' 164).

Επί του άρθρου 61

Η παράγραφος 2 του άρθρου 6 του ν. 4122/2013 αντικαθίσταται, ακολουθώντας την τροποποίηση της Οδηγίας 2010/31/ΕΕ από την Οδηγία 2018/844/ΕΕ.

Στη παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου τροποποιούνται οι περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι υποχρεωτική η χρήση ηλιοθερμικών συστημάτων για τη κάλυψη μέρους των αναγκών σε ζεστό νερό χρήσης. Συγκεκριμένα, με την περίπτωση α' της παρ. 4 προβλέπεται ότι η εξαίρεση από την ανωτέρω υποχρέωση δεν ισχύει για τις περιπτώσεις γ', δ' και ε' της παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 4122/2013, ήτοι για κτίρια που δεν καθορίζονται ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης. Η περίπτωση β' της ίδιας παραγράφου επαναδιατυπώνεται, ώστε να είναι σύμφωνη με την τροποποίηση της παραγράφου 2, ενώ η περίπτωση γ' της ίδιας παραγράφου επαναδιατυπώνεται, ώστε να μην εξαιρούνται από την υποχρέωση τα κτίρια με βάση τη χρήση τους, αλλά εφόσον έχουν πολύ χαμηλή ζήτηση σε ζεστό νερό χρήσης (ZNX). Η παρούσα τροποποίηση κρίθηκε απαραίτητη διότι κτίρια μεγάλης έκτασης με χαμηλή αφενός ζήτηση ZNX ανά τ.μ., αλλά αφετέρου μεγάλη συνολική ζήτηση σε ZNX, εξαιρούνταν από την υποχρέωση χρήσης ηλιοθερμικών συστημάτων.

Η παράγραφος 3 του ίδιου άρθρου καταργείται ως περιττή.

Επί του άρθρου 62

Η παράγραφος 2 του άρθρου 7 του ν. 4122/2013 επαναδιατυπώνεται σε συμφωνία με την τροποποίηση του πέμπτου εδαφίου του άρθρου 7 της Οδηγίας 2010/31/ΕΕ από την Οδηγία 2018/844/ΕΕ. Κατά τη διαδικασία έκδοσης οικοδομικής αδειάς θα πρέπει να εξετάζεται συνολικά το υφιστάμενο κτίριο ή η κτιριακή μονάδα, ώστε σε περίπτωση ριζικής ανακαίνισης, εφόσον απαιτείται, να αναβαθμίζεται συνολικά και όχι μόνο ενεργειακά.

Επί του άρθρου 63

Το άρθρο 8 του ν. 4122/2013 αντικαθίσταται σε συμφωνία με την τροποποίηση της Οδηγίας 2010/31/ΕΕ από την Οδηγία 2018/844/ΕΕ.

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 8 ορίζεται ότι καθορίζονται ελάχιστες απαιτήσεις για τα τεχνικά συστήματα κτιρίων και για τις συσκευές αυτορρύθμισης που εγκαθίστανται σε νέα και υφιστάμενα κτίρια, στο βαθμό που αυτό είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό.

Στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου θεσπίζεται ο δείκτης αξιολόγησης της ευφυούς ετοιμότητας των κτιρίων.

Στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι κατά το σχεδιασμό των σχετικών μέτρων και πολιτικών λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη θέσπισης συνεκτικών πολιτικών για τα κτίρια, τους τομείς της ήπιας και πράσινης κινητικότητας και του πολεοδομικού σχεδιασμού.

Επί του άρθρου 64

Η παράγραφος 1 του άρθρου 10 του ν. 4122/2013 επαναδιατυπώνεται σε συμφωνία με την παρ. 4 του άρθρου 53 του 2018/1999 Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 “για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, ...” (L328/21.12.2018).

Η παράγραφος 2 του ίδιου άρθρου επαναδιατυπώνεται σύμφωνα με την τροποποίηση της παρ. 6 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2010/31/ΕΕ από την παρ. 6 του άρθρου 1 της Οδηγίας 2018/844/ΕΕ.

Στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου διαγράφεται η φράση «...με συνεκτίμηση του κόστους και του οφέλους που έχουν για το κοινωνικό σύνολο οι επενδύσεις σε ενεργειακή απόδοση...».

Στην παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου διαγράφεται η φράση «...η ανώτατη τιμή μονάδας ανά είδος παρέμβασης...», διότι δεν είναι απαιτούμενο να καθορίζεται σε κάθε πρόγραμμα.

Η παράγραφος 5 καταργείται, διότι δεν απαιτείται πλέον.

Προστίθενται παράγραφοι 6 και 7, οι οποίες ενσωματώνουν τις νέες παραγράφους 6α και 6β της Οδηγίας 2010/31/ΕΕ, όπως προστέθηκαν με την παρ. 6 του άρθρου 1 της Οδηγίας 2018/844/ΕΕ και αφορούν τα δεδομένα που συλλέγονται στη βάση δεδομένων για τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης του άρθρου 17 του ν. 4122/2013 και τις προϋποθέσεις διάθεσής τους.

Επί του άρθρου 65

Με το παρόν άρθρο στην παράγραφο 1 του άρθρου 12 του ν. 4122/2013 αντικαθίσταται η αναφορά στο ν. 3843/2010 (Α' 62) με την αναφορά στον ισχύοντα ν. 4495/2017.

Στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, προστίθεται η φράση «...συνοδευόμενο από το πόρισμα του Ενεργειακού Επιθεωρητή του άρθρου 2.», ώστε να είναι σαφές ότι απαιτείται και σε αυτές τις περιπτώσεις.

Η παράγραφος 4 βρίσκεται σε συμφωνία με τις απαιτήσεις του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα.

Στην παράγραφο 6 διαγράφεται η περίπτωση α' διότι η περίπτωση στην οποία παραπέμπει καταργείται με το παρόν και διαγράφονται οι περιπτώσεις δ' και ε' διότι για αυτές δεν θα εκδίδεται ΠΕΑ, σύμφωνα με την νέα παράγραφο 8 του ίδιου άρθρου.

Η παράγραφος 7 καταργείται διότι πλέον δεν απαιτείται.

Προστίθεται παράγραφος 8 όπου καθορίζονται ρητά οι περιπτώσεις στις οποίες δεν εκδίδεται ΠΕΑ και αφορά χρήσεις για τις οποίες δεν απαιτείται ενέργεια για τη ρύθμιση των εσωτερικών κλιματικών συνθηκών, προκειμένου να διασφαλιστεί η θερμική άνεση των χρηστών τους και κτίσματα τα οποία δεν πληρούν την έννοια του κτιρίου, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 2.

Προστίθεται παράγραφος 9, σύμφωνα με την οποία απαιτείται η δήλωση του αριθμού πρωτοκόλλου του ΠΕΑ κατά την έντυπη ή ηλεκτρονική δήλωση στην αρμόδια Δημόσια Αρχή μίσθωσης σε νέο ενοικιαστή, κτιρίου ή κτιριακής μονάδας. Η διάταξη αφορά πλέον σε κάθε εφαρμογή που χρησιμοποιείται από τις αρμόδιες Αρχές.

Επί του άρθρου 66

Το άρθρο 14 του ν. 4122/2013 αντικαθίσταται, σύμφωνα με την τροποποίηση της Οδηγίας 2010/31/ΕΕ από την Οδηγία 2018/844/ΕΕ.

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 14 ορίζονται οι περιπτώσεις, στις οποίες είναι υποχρεωτική η επιθεώρηση των προσβάσιμων τμημάτων των συστημάτων θέρμανσης χώρου ή των συστημάτων συνδυασμού θέρμανσης και αερισμού χώρου.

Στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου ορίζονται οι περιπτώσεις, όπου απαιτείται να εγκαθίστανται συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου.

Στις παραγράφους 2 και 4 καθορίζονται οι προϋποθέσεις για την εξαίρεση από τις απαιτήσεις της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου.

Στην παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου, ορίζονται οι περιπτώσεις, στις οποίες απαιτείται η διενέργεια επιθεώρησης, όταν εγκαθίσταται, αντικαθίσταται, αναβαθμίζεται τεχνικό σύστημα κτιρίου και προβλέπεται ότι τα σχετικά αποτελέσματα παραμένουν διαθέσιμα, ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν για επαλήθευση της συμμόρφωσης με τις ελάχιστες απαιτήσεις που καθορίζονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4122/2013 και για την έκδοση πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης.

Επί του άρθρου 67

Το άρθρο 15 αντικαθίσταται σύμφωνα με την τροποποίηση της Οδηγίας 2010/31/ΕΕ από την Οδηγία 2018/844/ΕΕ.

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 15 ορίζονται οι περιπτώσεις, στις οποίες είναι υποχρεωτική η επιθεώρηση των προσβάσιμων τμημάτων συστημάτων κλιματισμού ή συστημάτων συνδυασμού κλιματισμού και εξαερισμού.

Στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου ορίζονται οι περιπτώσεις, όπου απαιτείται να εγκαθίστανται συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου.

Στις παραγράφους 2 και 4 καθορίζονται οι προϋποθέσεις για την εξαίρεση από τις απαιτήσεις της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου.

Στην παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου ορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες απαιτείται η διενέργεια επιθεώρησης όταν εγκαθίσταται, αντικαθίσταται, αναβαθμίζεται τεχνικό σύστημα κτιρίου και προβλέπεται ότι τα σχετικά αποτελέσματα παραμένουν διαθέσιμα ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν για επαλήθευση της συμμόρφωσης με τις ελάχιστες απαιτήσεις που καθορίζονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 8 και για την έκδοση πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης.

Επί του άρθρου 68

Στην παράγραφο 1 του άρθρου έχει επικαιροποιηθεί η ονομασία της αρμόδιας υπηρεσίας για τους ελέγχους.

Στην παράγραφο 2, η διατύπωση «ή κατόπιν καταγγελίας» αλλάζει θέση για λόγους ορθότερης διατύπωσης. Επίσης, εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας να αναπροσαρμόζει το ποσοστό των ΠΕΑ και των Εκθέσεων Επιθεώρησης στα οποία διενεργείται δειγματοληπτικός έλεγχος.

Στις παραγράφους 3 και 4 προβλέπονται στοιχεία της ελεγκτικής διαδικασίας και επιβολής κυρώσεων και εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας για το καθορισμό κάθε σχετικού θέματος αναφορικά με τη συνεισφορά των Τμημάτων Επιθεώρησης Ενέργειας από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες για την αποτελεσματικότερη άσκηση του ελεγκτικού έργου τους.

Επί του άρθρου 69

Με την προτεινόμενη διάταξη έχει επικαιροποιηθεί η ονομασία της αρμόδιας υπηρεσίας για την έκδοση ΠΕΑ και Εκθέσεων Επιθεώρησης Συστημάτων Θέρμανσης και Κλιματισμού.

Στην παρ. 2 καταργείται η επιβολή κυρώσεων για την περίπτωση υποβολής αιτημάτων ανάκλησης/αντικατάστασης που υπερβαίνουν το πέντε τοις εκατό του συνολικού αριθμού ΠΕΑ ή του συνολικού αριθμού Εκθέσεων Επιθεώρησης Συστημάτων Θέρμανσης ή του συνολικού αριθμού Εκθέσεων Επιθεώρησης Συστημάτων Κλιματισμού που έχει εκδώσει ο Ενεργειακός Επιθεωρητής, καθώς πρέπει αφενός να διασφαλίζεται η αξιοπιστία του αρχείου Επιθεώρησης Κτιρίων και αφετέρου να δίνεται η δυνατότητα ανάκλησης και επικαιροποίησης ΠΕΑ για την ένταξη κτιριακών μονάδων σε χρηματοδοτικά προγράμματα (όπως για παράδειγμα στο εξοικονόμηση κατ' οίκον), χωρίς να απειλούνται με κυρώσεις οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές.

Η παρ. 4 τροποποιείται, ώστε να δίνεται η δυνατότητα στον ιδιοκτήτη να υποβάλει την υπεύθυνη δήλωση ψηφιακά υπογεγραμμένη.

Επί του άρθρου 70

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 21 του ν. 4122/2013 προβλέπεται ότι για την έκδοση οικοδομικής άδειας νέου κτιρίου, καθώς και για την προσθήκη νέας κτιριακής μονάδας σε κτίριο που ανεγείρεται βάσει οικοδομικής αδείας της οποίας η αίτηση υποβλήθηκε μετά την 01.06.2021, υποβάλλεται Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης (ΜΕΑ) που τεκμηριώνει ότι το κτίριο πληροί τις τεχνικές προδιαγραφές και τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης κτιρίου σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας.

Στην παράγραφο 2 προστίθεται ρητή αναφορά στην υποχρέωση τήρησης των απαιτήσεων και της διαδικασίας της παρ. 4 του ίδιου άρθρου.

Η παράγραφος 3 του ίδιου άρθρου καταργείται, διότι σε αντίθετη περίπτωση θα καθίστατο δυνατή η καταστρατήγηση των διατάξεων του παρόντος άρθρου με τη μη κατασκευή και υλοποίηση των προβλεπόμενων από τη Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης (ΜΕΑ) της οικοδομικής άδειας τεχνικών συστημάτων των κτιρίων.

Στην παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου ορίζεται η διαδικασία που ακολουθείται, όταν λόγω αλλαγής του προγράμματος υπολογισμού της ενεργειακής απόδοσης ή αλλαγής του ΚΕΝΑΚ, δεν επιτυγχάνεται η ενεργειακή κατηγορία του κτιρίου που προσδιορίζεται στη ΜΕΑ.

Στην παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου επικαιροποιούνται οι διατάξεις που εφαρμόζονται σε περίπτωση παράβασης και καταργείται ο έλεγχος της κατάταξης σε ενεργειακή κατηγορία του κτιρίου μετά την κατασκευή του.

Επί του άρθρου 71

Στο άρθρο 71 απαριθμούνται οι επιμέρους διατάξεις, οι οποίες καταργούνται με τη δημοσίευση του παρόντος, καθώς και οι διατάξεις, οι οποίες έχουν ειδικότερη, μεταγενέστερη ημερομηνία έναρξης ισχύος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2019/692 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 17ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/73/ΕΚ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΦΟΡΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Α. ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ενσωματώνεται στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία (ΕΕ) 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου (ΕΕΕΕ L 117/1 03.05.2019) και ρυθμίζονται σχετικά θέματα της αγοράς φυσικού αερίου στη χώρα, για λόγους ασφάλειας δικαίου, με την τροποποίηση, εφόσον και όπου απαιτείται, των διατάξεων του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως ισχύει.

Β. ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ

Επί του άρθρου 72

Ειδικότερα, με το άρθρο 72 καθορίζεται ο σκοπός των προτεινόμενων διατάξεων, που είναι η ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου (ΕΕΕΕ L 117/1 03.05.2019).

Επί του άρθρου 73

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 73 προστίθενται στην παράγραφο 2 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, οι ορισμοί για «αγωγό διασύνδεσης (interconnector)» και «ανάντη (ή ανωρευματικό) δίκτυο αγωγών (upstream pipeline network)», προκειμένου αφενός να ενσωματωθεί το άρθρο 1 παράγραφος 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/692 αναφορικά με την τροποποίηση του ορισμού για τον αγωγό διασύνδεσης, αφετέρου να συμπληρωθούν οι διατάξεις για τα ανάντη δίκτυα αγωγών, για λόγους ασφάλειας δικαίου, εν όψει της αναμενόμενης ανάπτυξης νέων υποδομών σε νέες περιοχές εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στη χώρα στο προσεχές μέλλον.

Με την παράγραφο 2 προστίθεται στο άρθρο 3 του ν. 4001/2011 νέα παράγραφος 3α, προκειμένου να ενσωματωθεί το νέο άρθρο 48α της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ, το οποίο εισήχθη με το άρθρο 1 παράγραφος 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/692. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ή άλλοι οικονομικοί παράγοντες μπορούν να διατηρούν σε ισχύ ή να συνάπτουν τεχνικές συμφωνίες που αφορούν τη λειτουργία των αγωγών μεταφοράς μεταξύ Ελλάδας και τρίτης χώρας, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές είναι συμβατές με το ενωσιακό δίκαιο και τις αποφάσεις της ΡΑΕ και ότι οι εν λόγω τεχνικές συμφωνίες γνωστοποιούνται προς την ΡΑΕ.

Με την παράγραφο 3 του άρθρου προστίθεται στο άρθρο 3 του ν. 4001/2011 νέα παράγραφος 5, προκειμένου να ενσωματωθεί το νέο άρθρο 49β της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ, το οποίο εισήχθη με το άρθρο 1 παράγραφος 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/692, σχετικά με τη διαδικασία γνωστοποίησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τυχόν πρόθεσης της χώρας να διενεργήσει διαπραγματεύσεις με τρίτη χώρα αναφορικά με την εκμετάλλευση αγωγού μεταφοράς φυσικού αερίου.

Με την παράγραφο 4 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο του άρθρου 16, του ν. 4001/2011, προκειμένου να ενσωματωθεί η παράγραφος 5 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/692, με την οποία τροποποιείται το άρθρο 36 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ, αναφορικά με τη χορήγηση εξαίρεσης από τις υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης τρίτων και ιδιοκτησιακού διαχωρισμού ως προς την εκμετάλλευση υποδομών φυσικού αερίου στα κράτη μέλη και από και προς τρίτες χώρες.

Με την παράγραφο 5 συμπληρώνεται η παράγραφος 5 του άρθρου 25 του ν. 4001/2011, προκειμένου να ενσωματωθούν οι παράγραφοι 6 και 7 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/692, με τις οποίες τροποποιούνται τα άρθρα 41 και 42, αντίστοιχα, της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ, αναφορικά με τη διασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής της εν λόγω Οδηγίας στα κράτη μέλη ως προς την εκμετάλλευση υποδομών φυσικού αερίου από και προς τρίτες χώρες.

Με την παράγραφο 6 τροποποιείται η παράγραφος 2 του άρθρου 61 του ν. 4001/2011, προκειμένου να ενσωματωθεί το νέο άρθρο 49α της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ, το οποίο εισήχθη με την παράγραφο 9 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/692, αναφορικά με τη χορήγηση παρεκκλίσεων για τους αγωγούς μεταφοράς φυσικού αερίου από και προς τρίτες χώρες.

Με την παράγραφο 7 μετά το άρθρο 93 του ν. 4001/2011, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, προστίθεται νέο άρθρο 93Α, προκειμένου να ενσωματωθεί το άρθρο 34 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/692. Με την προτεινόμενη ρύθμιση χορηγείται νομοθετική εξουσιοδότηση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας να εκδίδει υπουργική απόφαση, κατόπιν γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), με την οποία θα καθορίζονται οι όροι, οι διαδικασίες πρόσβασης καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με την πρόσβαση στα ανάντη δίκτυα αγωγών, για λόγους ασφάλειας δικαίου, εν όψει της αναμενόμενης ανάπτυξης νέων υποδομών σε νέες περιοχές εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στη χώρα στο προσεχές μέλλον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ

ΘΕΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου ρυθμίζονται σημαντικά ζητήματα λειτουργίας του Ελληνικού Κτηματολογίου με σκοπό την αποτελεσματικότερη και ταχύτερη άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

B. ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ

Επί του άρθρου 74

Με το άρθρο αυτό αναθεωρείται η διαδικασία πρόσληψης των Προϊσταμένων των Κτηματολογικών Γραφείων (παρ. 2 και 3 του άρθρου 18 ν. 4512/2018, Α' 5) που θα εξασφαλίσει τις κατάλληλες νόμιμες προϋποθέσεις για την επίτευξη του χρονοδιαγράμματος κάλυψης των εν λόγω θέσεων ευθύνης και της έναρξης λειτουργίας των υπηρεσιών των ίδιων υπηρεσιών. Σημειώνεται ότι πρόκειται για θέσεις επί θητεία πέντε ετών (που μπορεί να ανανεώνεται), τις οποίες μπορούν να καταλάβουν και υπάλληλοι και ιδιώτες. Προκειμένου λοιπόν να τηρηθεί το χρονοδιάγραμμα και να είναι δυνατή η άμεση τοποθέτηση προϊσταμένων εκεί που δεν επαρκούν οι διαθέσιμοι αναπληρωτές, προτείνεται κατάλληλη αναθεώρηση της διαδικασίας επιλογής. Για την προκήρυξη των θέσεων προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από πρόταση του Φορέα. Οι αιτήσεις των υποψηφίων μπορούν να αφορούν και περισσότερες από μία προκηρυσσόμενες θέσεις. Η επιλογή των Προϊσταμένων διενεργείται από τριμελή Επιτροπή Επιλογής Προϊσταμένων Κτηματολογικών Γραφείων και Υποκαταστημάτων που ορίζεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και αποτελείται από: α) αντιπρόεδρο ή σύμβουλο του ΑΣΕΠ με τον αναπληρωτή του, ως πρόεδρο της Επιτροπής, β) ένα μέλος του ΔΣ του Φορέα «Ελληνικό Κτηματολόγιο», γ) το Γενικό Διευθυντή του Φορέα «Ελληνικό Κτηματολόγιο» με αναπληρωτή του τον Πρόεδρο του Φορέα. Οι επιλεγέντες διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης. Υπάλληλος ΠΕ Νομικών που επιλέχθηκε και διορίστηκε σε θέση της προηγούμενης παραγράφου του ίδιου άρθρου, μετά τη λήξη της θητείας του πρώτου εδαφίου της ίδιας παραγράφου και της τυχόν ανανέωσής της, επιστρέφει στη θέση εργασίας του. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζονται τα ειδικότερα προσόντα, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία επιλογής και διορισμού των Προϊσταμένων των Κτηματολογικών Γραφείων και Υποκαταστημάτων. Με ίδια απόφαση ρυθμίζεται η διαδικασία ανανέωσης της θητείας του Προϊσταμένου.

Επί του άρθρου 75

Με την παράγραφο 1 προτείνεται τροποποίηση που αφορά σε επίλυση ζητημάτων δυσλειτουργιών των Επιτροπών Ενστάσεων του ν. 2308/1995 (Α' 114), οι οποίες επιφέρουν μεγάλες καθυστερήσεις στα χρονοδιαγράμματα της κτηματογράφησης της χώρας. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται ειδική δαπάνη για τον Φορέα ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ, προκειμένου να μπορεί να διαθέτει χώρους για τις συνεδριάσεις των Επιτροπών.

Οι Επιτροπές Ενστάσεων του άρθρου 7 και του άρθρου 7Α του ν. 2308/1995 είναι τριμελείς ανεξάρτητες διοικητικές Επιτροπές με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη, οι οποίες συγκροτούνται με απόφαση του Φορέα «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ», λειτουργούν ανεξάρτητα από τον Φορέα, προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθότητα των κτηματολογικών στοιχείων και τα μέλη τους, όπως και η γραμματειακή τους υποστήριξη, (η οποία διορίζεται με πράξη του Προέδρου της κάθε Επιτροπής, κατά τα οριζόμενα στο ν. 2308/1995 και δύναται να συνίσταται ακόμη και από φοιτητές, ανέργους καθώς επίσης και συνταξιούχους), δεν συνεχονται οργανικά με τον Φορέα. Επιπλέον, η δαπάνη που αφορά στις αμοιβές των εν λόγω Επιτροπών δεν βαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 2 διευρύνεται ο κύκλος των μηχανικών που μπορούν να συμμετάσχουν στις Επιτροπές Κτηματογράφησης, δεδομένου ότι, με την προϊσχύσασα διάταξη, μέλη των Επιτροπών μπορούσαν να είναι μόνον οι τοπογράφοι, των οποίων ο αριθμός δεν μπορεί να καλύψει

τις ανάγκες του πανελλαδικού έργου της κτηματογράφησης. Κρίνεται σκόπιμο ο τοπογράφος να αντικατασταθεί από έναν μηχανικό που έχει δικαίωμα υπογραφής τοπογραφικού διαγράμματος.

Λόγω της προτεινόμενης τροποποίησης της ανωτέρω παραγράφου κρίνεται απαραίτητο να τροποποιηθεί με την παράγραφο 3 και η παράγραφος 4 του άρθρου 7 του ν. 2308/1995, στην οποία αναφέρεται επίσης η ιδιότητα του τοπογράφου, η οποία πρέπει να αντικατασταθεί από την ιδιότητα του μηχανικού που έχει δικαίωμα υπογραφής τοπογραφικού διαγράμματος.

Ο Πρόεδρος, τα μέλη και οι γραμματείς των Επιτροπών Ενστάσεων αμείβονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις περί αμοιβών συλλογικών οργάνων, διατάξεις οι οποίες επιβάλλουν περιορισμούς που δυσχεραίνουν το έργο των Επιτροπών Ενστάσεων ως προς τον αριθμό των επιτρεπόμενων συνεδριάσεων ετησίως όσο και ως προς το ποσό της αποζημίωσης, το οποίο λειτουργεί εξαιρετικά αποτρεπτικά. Δεδομένου ότι το πρόγραμμα της κτηματογράφησης όλης της χώρας βρίσκεται σε εξέλιξη και η ολοκλήρωση της κτηματογράφησης εξαρτάται από τη γρήγορη εξέταση των ενστάσεων, κρίθηκε απολύτως απαραίτητη η αύξηση της αποζημίωσης των εμπλεκόμενων και η αύξηση του αριθμού των συνεδριάσεων με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 4.

Με τις παραγράφους 5 και 6 ακολουθείται η τροποποίηση που προτείνεται για τις Επιτροπές του άρθρου 7 του ν. 2308/1995 και για τις Επιτροπές του άρθρου 7Α του ίδιου νόμου ως προς την ιδιότητα του τοπογράφου, ενώ οι παράγραφοι 7 και 8 τροποποιούν τη διαδικασία του άρθρου 7Α, προκειμένου να προβλεφθεί η αντίστοιχη δυνατότητα αποζημίωσης για τα μέλη των Επιτροπών.

Με την τροποποίηση της παραγράφου 9, το σύνολο των συναλλαγών του πολίτη κατά τη διάρκεια της κτηματογράφησης γίνεται ψηφιακό, με στόχο τη διευκόλυνσή του κατά τη διαδικασία κτηματογράφησης μέσω της χρήσης σύγχρονων ηλεκτρονικών μέσων, εξοικονομώντας χρόνο και χρήμα κατά τη διεκπεραίωση των συναλλαγών του.

Επί του άρθρου 76

Με την προτεινόμενη διάταξη, προβλέπεται ότι δύναται να προσλαμβάνει ο Φορέας προσωπικό με συμβάσεις μίσθωσης έργου κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 162 του ν. 4483/2017 (Α' 107) για τις ανάγκες της κτηματογράφησης και για τις έκτακτες ανάγκες που συνεπάγεται η υλοποίηση της περιφερειακής δομής του Ελληνικού Κτηματολογίου και η σύσταση και λειτουργία Κτηματολογικών Γραφείων και Υποκαταστημάτων σε όλη τη χώρα, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του ν. 4512/2018.

Επί του άρθρου 77

Λαμβάνοντας υπόψη τον πολύ μεγάλο φόρτο εργασίας της Νομικής Διεύθυνσης του Φορέα, η οποία υποστηρίζει μέσω 12 έμμισθων δικηγόρων και 29 στελεχών ΠΕ Νομικής το συνολικό έργο του Φορέα κατά τα οριζόμενα στο ν. 4512/2018, υπάρχει απόλυτη ανάγκη νομοθετικής ρύθμισης με την οποία θα δίδεται: α) η δυνατότητα στους 29 ΠΕ Νομικής, οι οποίοι ήταν έμμισθοι δικηγόροι της πρώην Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση ΑΕ (ΕΚΧΑ ΑΕ) και παρέμειναν στον Φορέα, να αιτηθούν εφόσον το επιθυμούν, την επανατοποθέτησή τους στο Φορέα σε θέσεις δικηγόρων με την προϋπόθεση παραίτησης από τις αγωγές, αιτήσεις και ένδικα μέσα κατά του Φορέα, β) η δυνατότητα στους 19 δικηγόρους που αποχώρησαν λόγω μη αποδοχής παραμονής τους ως ΠΕ Νομικής και έλαβαν σχετική αποζημίωση να

αιτηθούν, εφόσον το επιθυμούν, την επαναφορά τους στο Φορέα και την τοποθέτησή τους σε θέση δικηγόρων, με την προϋπόθεση επιστροφής της αποζημίωσης και παραίτησης από τις αγωγές, αιτήσεις και ένδικα μέσα κατά του Φορέα.

Επί του άρθρου 78

Με το άρθρο 78 προβλέπεται ότι οι ορκωτοί λογιστές που ασκούν τον διαχειριστικό έλεγχο υποβάλλουν εντός ενός μηνός από την έγκριση, σύμφωνα με τα οριζόμενα του ν. 4308/2014 (Α' 251) όπως κάθε φορά ισχύουν, του ΔΣ του Φορέα των ετήσιων Χρηματοοικονομικών καταστάσεων, έκθεσης ελέγχου επί των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων και διαχείρισης και απολογισμού του διαχειριστικού έτους που έληξε.

Επί του άρθρου 79

Με την παράγραφο 1 του προτεινόμενου άρθρου καθίσταται υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή των εγγραπτέων πράξεων στα Κτηματολογικά Γραφεία και Υποκαταστήματα του Φορέα «Ελληνικό Κτηματολόγιο» κατά το χρόνο που θα οριστεί με την απόφαση του αρμόδιου Υπουργού.

Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 2 αντιμετωπίζεται το ζήτημα της αδυναμίας των δημοσίων υπηρεσιών να θεωρούν/επικυρώνουν το διάγραμμα γεωμετρικών μεταβολών για την καταχώριση διοικητικών πράξεων στα Κτηματολογικά Γραφεία.

Επί του άρθρου 80

Με την τροποποίηση της παραγράφου 7 του άρθρου 9 του ν. 3739/2011 εξειδικεύεται ότι η ενημέρωση και τήρηση των ορίων ΕΖΔ και ΖΕΠ σε εθνικό επίπεδο ανατίθεται στον Φορέα ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ, ενώ ορίζεται ότι τα θεσμοθετημένα όρια του εθνικού καταλόγου του ευρωπαϊκού οικολογικού δικτύου Natura2000 επικαιροποιούνται με βάση τα ενιαία χαρτογραφικά υπόβαθρα που τηρεί ο Φορέας ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ.

Με την τροποποίηση της παραγράφου 8 του άρθρου 9 του ν. 3739/2011 προβλέπεται η δυνατότητα της χορήγησης ηλεκτρονικού πιστοποιητικού ως προς τα όρια των περιοχών του δικτύου Natura2000 από τον Φορέα ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ βάσει της ανωτέρω επικαιροποίησης και εξουσιοδοτεί τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας προς έκδοση απόφασης για τις λεπτομέρειες της υποβολής των αιτήσεων και της έκδοσης και χορήγησης του πιστοποιητικού αυτού.

Επί του άρθρου 81

Η προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 1 συμπληρώνει το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 16 του ν. 4512/2018, ενώ η παράγραφος 2 δίδει τη δυνατότητα στο Φορέα, εφόσον το κρίνει απαραίτητο να τροποποιεί τη διάρθρωση του Τμήματος Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης των Υποκαταστημάτων και να προβλέπει σε αυτό Γραφείο Προμηθειών και Τεχνικής Υποστήριξης, καθώς και Γραφείο Προϋπολογισμού. Η προσθήκη αυτή κρίνεται απαραίτητη, προκειμένου ένα Υποκατάστημα να μπορεί να διαθέτει την απαραίτητη αυτονομία, ώστε οι ανάγκες της κτηματογράφησης να

εξυπηρετηθούν αποτελεσματικότερα κατά τη διαδικασία της πλήρους μετάβασης στο νέο Φορέα και της σταδιακής κατάργησης των Υποθηκοφυλακείων με την έναρξη λειτουργίας των Κτηματολογικών Γραφείων σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 4512/2018.

Με την παράγραφο 3 και σε συνέχεια της παραγράφου 2 προβλέπεται ρητώς ότι με απόφαση του Φορέα και μέχρι την έναρξη λειτουργίας του οικείου Κτηματολογικού Γραφείου δύναται να ορίζεται ένα Υποκατάστημα που μπορεί να λειτουργεί σε επίπεδο Δ/σης με Τμήμα Τεχνικό και Τμήμα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης.

Με την παράγραφο 4 προβλέπεται ότι για το προσωπικό που μεταφέρεται από ειδικά άμισθα υποθηκοφυλακεία στον Φορέα, πλην δικηγόρων, λαμβάνεται υπόψη για τη μισθολογική του κατάταξη τα τυπικά προσόντα και ο χρόνος υπηρεσίας που διανύθηκε στα ειδικά άμισθα υποθηκοφυλακεία. Ο χρόνος υπηρεσίας λαμβάνεται υπόψη για το προσωπικό που μεταφέρεται από τα έμμισθα υποθηκοφυλακεία στον Φορέα και επομένως η προσθήκη αυτή κρίνεται σκόπιμη ώστε να αντιμετωπίζεται ενιαία το σύνολο του προσωπικού που υπηρετεί στον Φορέα.

Επί του άρθρου 82

Οι διορθώσεις των παραγράφων 1 και 2 είναι απαραίτητες για να συμπεριληφθούν όλες οι περιπτώσεις που αφορά η ρύθμιση και να εκδοθεί η προβλεπόμενη ΥΑ για την έναρξη της διαδικασίας αντικατάστασης των εισηγήσεων του Τμήματος Χωρικών Μεταβολών (ΕΠΕΑ) για τα Δικαστήρια.

Με την παράγραφο 3 διαγράφεται το σημείο 5 της περίπτωσης γ της παραγράφου 3 του άρθρου 12 του ν. 4512/2018 για τον εξής λόγο: Η Αυτοτελής Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου λειτουργεί σε επίπεδο Τμήματος, υπάγεται διοικητικά στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, λειτουργεί υπό την παρακολούθηση της Επιτροπής Ελέγχου του παρόντος άρθρου και ασκεί τις αρμοδιότητες που ανάγονται σε όλα τα θέματα εσωτερικού ελέγχου», όπως «στη μέτρηση και αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του Φορέα, καθώς και του προγραμματισμού, του σχεδιασμού και της εκτέλεσης των διοικητικών και οικονομικών του λειτουργιών και σχετικών διαδικασιών και στη σύνταξη και αναθεώρηση των διαδικασιών αυτών».

Από την παραπάνω αναφορά θα μπορούσε να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου έχει ως αρμοδιότητα το σχεδιασμό, την προτυποποίηση και την παρακολούθηση των λειτουργικών διαδικασιών του Φορέα, ωστόσο κάτι τέτοιο έρχεται σε αντίθεση με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα που θα πρέπει να διέπουν το ελεγκτικό έργο στο Φορέα, καθώς ο ελεγκτής και ο ελεγχόμενος δεν μπορεί να αποτελούν κοινό πρόσωπο/οργανική μονάδα. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το πρότυπο εφαρμογής 1130 του Διεθνούς Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών, παρεμποδίζεται η αντικειμενικότητα του εσωτερικού ελεγκτή όταν ο εσωτερικός ελεγκτής ελέγχει διαδικασίες που συνέταξε ο ίδιος.

Με την παράγραφο 4 διορθώνεται νομοτεχνικά δύο εδάφια του άρθρου 8 παρ. Β. του ν. 4512/2018.

Με τις παραγράφους 5 και 6 διορθώνονται νομοτεχνικά οι διατάξεις του άρθρου 7Α και του άρθρου 2 του ν. 2308/1995.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Α. ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις επιλύουν διαχειριστικά ζητήματα για να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά τα προβλήματα στο πλαίσιο της αποκεντρωμένης διαχείρισης των αποβλήτων στη Χώρα. Απλουστεύεται και επισπεύδεται η υφιστάμενη διοικητική διαδικασία για την έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων, Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων και Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων. Κατ' εξαίρεση σε έκτακτες περιπτώσεις και για λόγους εξυπηρέτησης δημοσίου συμφέροντος η διαχείριση των αστικών στερεών αποβλήτων (ΑΣΑ) γίνεται με υπουργική απόφαση, κατά παρέκκλιση των υφισταμένων προβλέψεων του ΠΕΣΔΑ.

Για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων στις νησιωτικές περιφέρειες, του Νοτίου Αιγαίου και των Ιονίων Νήσων, συστήνεται για κάθε μια από αυτές, ειδικός Περιφερειακός διαβαθμικός Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ), ως Ανώνυμη Εταιρία ΟΤΑ, στον οποίο μετέχουν η οικεία περιφέρεια και υποχρεωτικά όλοι οι Δήμοι της Περιφέρειας. Σκοπός του Περιφερειακού διαβαθμικού ΦΟΔΣΑ είναι ο καλύτερος συντονισμός για τη διαχείριση αποβλήτων σε αυτές τις ευαίσθητες τουριστικά περιοχές, η αντιμετώπιση των προστίμων που έχουν επιβληθεί από την ΕΕ και η δημιουργία ενός πιο ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης αποβλήτων.

B. ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ

Επί του άρθρου 83

Το άρθρο 83 ρυθμίζει τον εθνικό και περιφερειακό σχεδιασμό για τη διαχείριση των αποβλήτων στη χώρα. Η διαχείριση των αποβλήτων αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά θέματα στην Ελλάδα, συνοδευόμενο από δυσκολίες στο σχεδιασμό και την υλοποίηση, οι οποίες έχουν επιπτώσεις στον άνθρωπο και στο περιβάλλον. Για αυτόν ακριβώς το λόγο, είναι απαραίτητο ένα συνεκτικό νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο στοχεύει στην αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο.

Με την αντικατάσταση της παραγράφου 6 του άρθρου 22 του ν. 4042/2012 (Α' 24) τίθεται χρονικός ορίζοντας δέκα ετών, τον οποίο καλύπτουν τα Εθνικά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων. Επίσης, προβλέπεται η αξιολόγηση τους από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας κάθε πέντε χρόνια και η αναθεώρησή τους, εφόσον απαιτείται, βάσει της διαδικασίας των άρθρων 23 και 35 του ν. 4042/2012. Με την παράγραφο 2 του άρθρου 83 προβλέπεται ότι το ΕΣΔΑ και το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων των άρθρων 22 και 23 εγκρίνονται με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου. Το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί να προβεί σε τροποποιήσεις τους, εφόσον τις θεωρεί αναγκαίες, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εφαρμογή και η λειτουργικότητά τους. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των εκάστοτε συναρμόδιων Υπουργών εγκρίνονται ειδικά σχέδια διαχείρισης για ρεύματα αποβλήτων των οποίων κρίνεται αναγκαία η ειδικότερη αντιμετώπιση της διαχείρισης σε εθνικό επίπεδο.

Με αυτόν τον τρόπο, επιτυγχάνεται η απλούστευση και επίσπευση της υφιστάμενης διοικητικής διαδικασίας για την έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων και του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων. Η έγκρισή τους με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου περιορίζει σημαντικά το χρόνο και την πολυπλοκότητα της υφιστάμενης διαδικασίας. Ταυτόχρονα, διασφαλίζει

αυξημένη τυπική εγκυρότητα του εθνικού σχεδιασμού για την πρόληψη και διαχείριση των αποβλήτων σε επίπεδο χώρας.

Η παράγραφος 3 του άρθρου 83 έχει στόχο την απλούστευση και επιτάχυνση της έγκρισης των ΠΕΣΔΑ, ώστε να αποφεύγονται καθυστερήσεις που έχουν παρατηρηθεί λόγω της πολύπλοκης ισχύουσας διαδικασίας. Ειδικότερα, εγκρίνεται το ΠΕΣΔΑ από το Περιφερειακό Συμβούλιο εντός δύο μηνών από τη γνώμη του αρμοδίου οργάνου της κεντρικής διοίκησης, ήτοι του Γενικού Γραμματέα Σχεδιασμού και Διαχείρισης Αποβλήτων του ΥΠΕΝ. Εάν η προθεσμία των δύο μηνών παρέλθει άπρακτη και η διαδικασία δεν ολοκληρωθεί, τότε το ΠΕΣΔΑ εγκρίνεται με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Η περίπτωση δ προβλέπει ότι για την αντιμετώπιση προβλημάτων που προκύπτουν στη διαχείριση των Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ), τα οποία οφείλονται σε απρόβλεπτες καταστάσεις που δημιουργούν ή ενδέχεται να δημιουργήσουν κατάσταση έκτακτης ανάγκης με κίνδυνο την υποβάθμιση του περιβάλλοντος ή να απειλήσουν τη δημόσια υγεία, και δεν επιδέχονται αναβολή, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται για λόγους δημοσίου συμφέροντος να λάβει με απόφαση του οποιοδήποτε πρόσφορο μέτρο για την επίλυση του προβλήματος, περιλαμβανομένης και της μεταφοράς των Αστικών Στερεών Αποβλήτων σε μία ή περισσότερες νομίμως λειτουργούσες εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων. Η ανωτέρω απόφαση δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και εκτελείται υποχρεωτικά από τους εμπλεκόμενους φορείς, βαρυνόμενου του ωφελούμενου φορέα με το σύνολο της απαιτούμενης δαπάνης. Επίσης, παρέχεται η δυνατότητα με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας να επιχορηγείται ο ωφελούμενος φορέας για το σύνολο ή μέρος της απαιτούμενης δαπάνης και η σχετική δαπάνη βαρύνει το Πράσινο Ταμείο. Η διάταξη κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να αποφευχθούν τα προβλήματα που δημιουργούνται από την αδυναμία ή ανεπάρκεια διαχείρισης των απορριμμάτων.

Οι ίδιες προβλέψεις ισχύουν και για την περίπτωση άμεσης παύσης της λειτουργίας των ανεξέλεγκτων χώρων διάθεσης αποβλήτων που λειτουργούν σε Διαχειριστικές Ενότητες Περιφερειών, στις οποίες δεν υπάρχει νόμιμος ή εν λειτουργία Χώρος Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤ) προβλεπόμενος από το αντίστοιχο ΠΕΣΔΑ ή νόμιμος εν λειτουργία χώρος αποθήκευσης. Για την έκδοση της απόφασης λαμβάνονται υπόψη ιδίως η φέρουσα ικανότητα των εγκαταστάσεων παραλαβής των ΑΣΑ και το συνολικό κόστος διαχείρισης των ΑΣΑ. Τα ανωτέρω ισχύουν κατ' αντιστοιχία και για την περίπτωση κατά την οποία εν λειτουργία ΧΥΤ έχει κορεστεί ή παύσει με απόφαση του αρμόδιου για τη διαχείρισή του οργάνου.

Με τις παραπάνω προβλέψεις, επιτυγχάνεται με απλοποιημένες διαδικασίες η ταχύτερη κατά το δυνατόν αποτροπή των προβλημάτων που δημιουργούνται από την ανεξέλεγκτη διάθεση απορριμμάτων.

Επί του άρθρου 84

Το άρθρο 84 προβλέπει την προσθήκη νέου άρθρου 35Α το ν. 4042/2012, το οποίο ρυθμίζει την έννοια, τη μορφή, τη διαδικασία έγκρισης και τη διάρκεια ισχύος των Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων. Με αυτόν τον τρόπο, συγκεντρώνονται σε μία ρύθμιση τα βασικά στοιχεία που αφορούν τα ΤΣΔΑ και καθώς έπονται του άρθρου 83 για τα ΕΣΔΑ και ΠΕΣΔΑ, εισάγεται ολοκληρωμένη και ενιαία νομοθετική ρύθμιση για τη διαχείριση αποβλήτων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Συγκεκριμένα, ως ΤΣΔΑ ορίζεται το επιχειρησιακό σχέδιο που καταρτίζεται από τους ΟΤΑ Α΄ Βαθμού για τη διαχείριση των αστικών αποβλήτων, σύμφωνα με τους στόχους του οικείου ΠΕΣΔΑ.

Η έγκριση του ΤΣΔΑ γίνεται με απόφαση της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής του ΟΤΑ Α΄ Βαθμού μετά από παροχή γνώμης του οικείου ΦΟΔΣΑ μέσα σε ένα μήνα από την αποστολή του. Στους ΟΤΑ Α΄ Βαθμού για τους οποίους δεν προβλέπεται Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, το ΤΣΔΑ εγκρίνεται από το οικείο Δημοτικό Συμβούλιο. Εφόσον δεν παρέχει γνώμη ο ΦΟΔΣΑ εντός της προαναφερόμενης ημερομηνίας, το ΤΣΔΑ εγκρίνεται σύμφωνα με τα παραπάνω και υποβάλλεται από τον ΟΤΑ Α΄ Βαθμού στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στη βάση τυποποιημένης ηλεκτρονικής φόρμας και στην οικεία Περιφέρεια και στον οικείο περιφερειακό ΦΟΔΣΑ, κατά την έννοια της παραγράφου 4 του άρθρου 104 και του άρθρου 211 του ν. 3852/2010, όπως ισχύει, (εφόσον υφίσταται και λειτουργεί περιφερειακός ΦΟΔΣΑ). Το ΤΣΔΑ είναι πενταετούς διάρκειας, επικαιροποιείται ετησίως και υποβάλλεται στο ΗΜΑ έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους, καθώς και στους φορείς που προβλέπονται στο προηγούμενο εδάφιο. Με αυτόν τον τρόπο, εισάγεται σαφές και εύλογο χρονικό περίγραμμα προς διευκόλυνση όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Επίσης, προβλέπεται η αντικατάσταση του άρθρου 41 του ν. 4042/2012, ώστε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2022 και με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 29 του παρόντος, τα βιολογικά απόβλητα θα πρέπει υποχρεωτικά είτε να διαχωρίζονται και να ανακυκλώνονται στην πηγή είτε να συλλέγονται χωριστά και να μην αναμιγνύονται με άλλα είδη αποβλήτων, προκειμένου να υποβάλλονται σε ανακύκλωση, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης και της χώνευσης, κατά τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας και το προϊόν που προκύπτει από αυτή να πληροί τα σχετικά πρότυπα υψηλής ποιότητας. Επιτρέπεται η κοινή με τα βιολογικά απόβλητα συλλογή αποβλήτων με παρόμοιες ιδιότητες βιοαποδόμησης και κομποστοποίησης σύμφωνα με τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα ή ενδεχόμενα ισοδύναμα εθνικά πρότυπα για τις συσκευασίες που μπορούν να ανακτηθούν μέσω κομποστοποίησης και βιοαποδόμησης.

Οι φορείς των επιχειρήσεων μαζικής εστίασης, ανεξαρτήτως δυναμικότητας, κατά την έννοια των παραγράφων 5Δ, 5Δ1, 5Δ2, 5Δ3 και 5Δ4 του άρθρου 2 της υπ. αριθ. 47829/23.06.2017 (Β΄ 2161) απόφασης του Υπουργού Υγείας, υποχρεούνται να διασφαλίζουν τη χωριστή συλλογή των βιοαποβλήτων που προκύπτουν από τη δραστηριότητά τους, διαθέτοντας εντός της επιχείρησής τους επαρκούς χωρητικότητας περιέκτες. Την ίδια υποχρέωση έχουν και οι φορείς των επιχειρήσεων των υπεραγορών τροφίμων, των παντοπωλείων, των οπωροπωλείων, των πρατηρίων άρτου, των πρατηρίων πώλησης ετοιμών φαγητών, των πρατηρίων ειδών ζαχαροπλαστικής/γαλακτοπωλείων/μπουγατσάδικων με παρασκευαστήριο, των λαϊκών αγορών, εννοουμένων όλων των ανωτέρω ανεξαρτήτως δυναμικότητας. Ως φορέας επιχείρησης νοείται κατά περίπτωση ο κάτοχος της αντίστοιχης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας της επιχείρησης ή της γνωστοποίησης της έναρξης λειτουργίας της επιχείρησης κατά τις διατάξεις της ΚΥΑ 16228/2017 (Β΄ 1723).

Οι φορείς των επιχειρήσεων της παραγράφου 2 της παρούσας υποχρεούνται να εφαρμόσουν άμεσα τα ανωτέρω υπό την προϋπόθεση ότι έχει εκκινήσει η υλοποίηση της χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων από τον οικείο Δήμο.

Τέλος, προβλέπεται η επιβολή οικονομικών κυρώσεων σε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης της παραγράφου 3 της παρούσας. Οι ΟΤΑ Α΄ βαθμού επιβάλλουν οικονομικές κυρώσεις ανάλογα με τη βαρύτητα και τη συχνότητα της παράβασης, με την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής των ΟΤΑ Α΄ βαθμού έχει αποφασίσει τις οικονομικές κυρώσεις και τις έχει κοινοποιήσει εκ των προτέρων στους

φορείς των επιχειρήσεων μαζικής εστίασης, ανεξαρτήτως δυναμικότητας, κατά την έννοια των παραγράφων 5Δ, 5Δ1, 5Δ2, 5Δ3 και 5Δ4 του άρθρου 2 της 47829/23.06.2017 (Β' 2161) απόφασης του Υπουργού Υγείας, τάσσοντας ρητή προθεσμία προσαρμογής, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τριάντα (30) ημέρες.

Η άμεση αντικατάσταση του άρθρου 41 του ν. 4042/2012 της προτεινόμενης διάταξης κρίνεται αναγκαία αφού ήδη δρομολογούνται έργα και δραστηριότητες στη χώρα για τη χωριστή συλλογή των βιοαποβλήτων που απαιτούν την ενεργό συμμετοχή των Δήμων, των οποίων αποτελεί αρμοδιότητα.

Επί του άρθρου 85

Με την προτεινόμενη διάταξη καταργείται η υποχρέωση άδειας συλλογής και μεταφοράς μη επικινδύνων αποβλήτων, η οποία επιβαρύνει με αδικαιολόγητο γραφειοκρατικό φόρτο και παράλληλα με οικονομικό κόστος τους οργανισμούς ή τις επιχειρήσεις που συλλέγουν ή μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση. Επισημαίνεται ότι από την Οδηγία 2008/98/ΕΚ δεν απορρέει υποχρέωση αδειοδότησης της συλλογής ή μεταφοράς αποβλήτων σε επαγγελματική βάση. Η έννοια της συλλογής και μεταφοράς σε επαγγελματική βάση διευκρινίζεται στις κατευθυντήριες οδηγίες της ΕΕ για την εφαρμογή της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ. Στην αιτιολογική σκέψη 17 της ίδιας Οδηγίας παρέχονται μερικά ενδεικτικά παραδείγματα συλλογής και μεταφοράς σε μη επαγγελματική βάση («ως παραδείγματα τέτοιων προγραμμάτων μπορούν να αναφερθούν τα φάρμακα που συλλέγονται από φαρμακεία, τα προγράμματα ανάκλησης προϊόντων σε καταστήματα καταναλωτικών αγαθών και τα κοινοτικά προγράμματα σε σχολεία»), ενώ διευκρινίζεται ότι τα προγράμματα συλλογής αποβλήτων που δεν διενεργούνται σε επαγγελματική βάση δεν θα πρέπει να υπόκεινται σε καταχώριση, δεδομένου ότι παρουσιάζουν χαμηλότερο κίνδυνο και συνεισφέρουν στη χωριστή συλλογή των αποβλήτων.

Η κατάργηση της άδειας συλλογής και μεταφοράς των οργανισμών ή επιχειρήσεων που συλλέγουν και μεταφέρουν μη επικίνδυνα απόβλητα σε επαγγελματική βάση, δεν αναιρεί την υποχρέωση καταχώρισης αυτών στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ). Επίσης, προβλέπεται ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την εκτέλεση των εργασιών συλλογής μεταφοράς είναι ο συλλέκτης μεταφορέας να διαθέτει ασφαλιστήριο συμβόλαιο, στο οποίο θα αναγράφεται ότι η ασφαλιστική κάλυψη αφορά τρίτους και την επαναφορά του περιβάλλοντος στην πρότερη κατάσταση σε περίπτωση ζημιάς, ύψους κατ' ελάχιστο 100.000 ετησίως, το οποίο υποχρεούται να διαθέτει εντός πέντε μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Τα παραπάνω εφαρμόζονται και για τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) με κωδικούς ΕΚΑ 160211*, 160213*, 200121*, 200123* και 200135*, υπό την προϋπόθεση ότι εξοπλισμός είναι ακέραιος. Πρόκειται για συσκευές που χρησιμοποιούνται καθημερινά από όλους τους πολίτες και δεν ενέχουν κάποιο κίνδυνο εφόσον είναι ακέραιες (π.χ. κλιματιστικά, λαμπτήρες, τηλεοράσεις, ψυγεία, υπολογιστές ή μέρη υπολογιστών κλπ.). Στην πράξη αυτό ισχύει και τώρα, βάσει ερμηνευτικών εγκυκλίων και εγγράφων της διοίκησης (που βασίζονται στην εθνική νομοθεσία και σε διεθνείς κανονισμούς).

Τέλος, η υποβολή Τεχνικής Μελέτης Περιβαλλοντικής Αποκατάστασης ΧΑΔΑ προβλέπεται στο άρθρο 10 της ΚΥΑ Η.Π. 50910/ 2727/2003 (Β' 1909) περί διαχείρισης στερεών αποβλήτων, η οποία καταργείται με τον παρόντα στο σύνολό της, και επειδή δεν προβλέπεται σε άλλη νομοθετική ρύθμιση, είναι αναγκαία η άμεση προώθηση της εν λόγω διάταξης.

Επί του άρθρου 86

Σύμφωνα με το παρόν άρθρο, η θαλάσσια μεταφορά αστικών στερεών αποβλήτων γίνεται μετά από σύμφωνη γνώμη του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από αίτημα του ενδιαφερόμενου φορέα, στο οποίο αναφέρεται το χρονικό διάστημα, η ποσότητα των προς μεταφορά Α.Σ.Α., καθώς και ο αποδέκτης. Η νέα προϋπόθεση μαζί με τις ισχύουσες, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά, επιτρέπουν τη θαλάσσια μεταφορά ΑΣΑ με επιβατηγά-οχηματαγωγά πλοία σε τακτικά δρομολόγια.

Η υφιστάμενη διάταξη περιορίζει τη δυνατότητα θαλάσσιας μεταφοράς των ΑΣΑ και η κατάργησή της θα παρέχει την απαραίτητη ευελιξία, ώστε να αντιμετωπισθούν έγκαιρα οι περιπτώσεις μη ορθής διαχείρισης τους και ιδίως εκείνες που δημιουργούν ή ενδέχεται να δημιουργήσουν κατάσταση έκτακτης ανάγκης με κίνδυνο την υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

Επί του άρθρου 87

Το προτεινόμενο άρθρο αντικαθιστά την παράγραφο 1 του άρθρου 42 του ν. 4042/2012 και προβλέπει την καθιέρωση Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων (ΗΜΑ) για τη συστηματική συλλογή και επεξεργασία στοιχείων παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων. Επίσης, προβλέπει την καταχώρηση στο ΗΜΑ κάθε οργανισμού ή επιχείρησης που παράγει απόβλητα ή πραγματοποιεί εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων και εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Α΄ του ν. 4014/2011 (Α΄ 209) ή συλλέγει και μεταφέρει απόβλητα, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 36 του παρόντος. Υποχρέωση καταχώρισης στο ΗΜΑ έχουν και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ βαθμού.

Επί του άρθρου 88

Το άρθρο 88 έχει ως στόχο την απλούστευση της κατασκευής μικρών και μεγάλων Πράσινων Σημείων. Αυτό πραγματοποιείται με την πρόβλεψη για έκδοση έγκρισης εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας και κατά παρέκκλιση των πολεοδομικών διατάξεων. Οι υποδομές αυτές εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον, είναι έργα πολύ σημαντικά για την αναβάθμιση της ποιότητας με την προώθηση των αρχών της κυκλικής οικονομίας, αφού συντελούν ουσιαστικά στην ενίσχυση της χωριστής συλλογής–επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης. Τα έργα που υποστηρίζουν Πράσινα Σημεία, είναι απλές κατασκευές που προσομοιάζουν σε πολύ μεγάλο βαθμό με τις κατασκευές των Σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ) και των Χώρων Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤ). Επίσης, σημειώνεται ότι τα Πράσινα Σημεία προβλέπονται στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) και στα Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ).

Η μέχρι σήμερα εμπειρία έχει καταδείξει ότι παρότι οι Δήμοι διαθέτουν χώρους και υφίστανται χρηματοδοτικά εργαλεία για την υλοποίηση των λόγω έργων, ωστόσο προσκρούει σε πολεοδομικά θέματα, όπως η αρτιότητα του οικοπέδου. Μάλιστα, σε πολλές περιπτώσεις το προς αξιοποίηση γήπεδο αποτελεί τμήμα ευρύτερης δημοτικής έκτασης.

Συγκεκριμένα, για την εγκατάσταση Μικρών Πράσινων Σημείων και Μεγάλων Πράσινων Σημείων, συμπεριλαμβανομένης της κατασκευής υποστηρικτικών κτισμάτων, όπως γραφείο προσωπικού και χώρο φύλαξης υλικών και εξοπλισμού, καθώς και άλλων τυχόν απαιτούμενων εργασιών, εφόσον η

συνολική δόμηση δεν υπερβαίνει τα 30 τ.μ. και τα 50 τ.μ. αντίστοιχα για τα Μικρά και τα Μεγάλα Πράσινα Σημεία, εκδίδεται έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας, κατά παρέκκλιση των πολεοδομικών διατάξεων. Επίσης, επιτρέπεται η χρήση υφιστάμενων κτιρίων ή τμημάτων τους που βρίσκονται εντός της έκτασης που εγκαθίστανται Μικρά ή Μεγάλα Πράσινα Σημεία, για την υποστήριξη αυτών, όπως γραφείο προσωπικού και χώρο φύλαξης υλικών και εξοπλισμού, εφόσον είναι επιτρεπτή η χρήση γης και τηρούνται οι σχετικές προδιαγραφές.

Επί του άρθρου 89

Με το νέο εδάφιο στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 29 του ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται ως προϋπόθεση η υποβολή στοιχείων για την διαχείριση των αποβλήτων (ΣΔΑ), προκειμένου για τη χορήγηση έγκρισης εκτέλεσης εργασιών κατεδάφισης κατασκευών ή κτιρίων, που χαρακτηρίζονται επικινδύνως ετοιμόρροπα, καθώς και κατεδάφισης ή αποκατάστασης κατασκευών που έχουν κριθεί οριστικά αυθαίρετες ή έχουν υπαχθεί στο άρθρο 106 του ν. 4495/2017 ή την παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 4178/2013 (Α' 174). Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στην ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010 (Β' 1312). Επίσης, προϋπόθεση αποτελεί η υποβολή αντιγράφου της υπογεγραμμένης σύμβασης του διαχειριστή των Αποβλήτων Εκσκαφών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) με εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης (ΣΕΔ) ΑΕΚΚ ή απόφαση έγκρισης ΑΣΕΔ από το Δ.Σ. του Ε.Ο.Α.Ν., ώστε να διασφαλίζεται ότι έχει ληφθεί η μέριμνα για την διαχείριση των αποβλήτων ήδη πριν την έναρξη της κατεδάφισης. Για τις περιφερειακές ενότητες που δεν υπάρχει εγκεκριμένο Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) ΑΕΚΚ, αντί του αντιγράφου της υπογεγραμμένης σύμβασης, απαιτείται υπεύθυνη δήλωση του διαχειριστή των ΑΕΚΚ για τη διασφάλιση της διαχείρισης των παραγόμενων ΑΕΚΚ και ότι θα συνεργαστεί με ΣΕΔ ΑΕΚΚ οποτεδήποτε εγκριθεί η λειτουργία του στην αντίστοιχη Περιφερειακή Ενότητα.

Επίσης, ορίζεται ότι για την έκδοση οικοδομικής άδειας και άδειας κατεδάφισης αντίστοιχα, όπου προβλέπεται ήδη η υποβολή ως δικαιολογητικού του Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΣΔΑ), απαιτείται επιπρόσθετα να προσκομίζεται και αντίγραφο υπογεγραμμένης σύμβασης του διαχειριστή των Αποβλήτων Εκσκαφών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) με εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης (ΣΕΔ) ΑΕΚΚ ή απόφαση έγκρισης ΑΣΕΔ από το Δ.Σ. του Ε.Ο.Α.Ν.. Με την προτεινόμενη ρύθμιση διασφαλίζεται ότι κατά την έκδοση της άδειας έχει ληφθεί σχετική μέριμνα για τη συνεργασία με συγκεκριμένο ΣΕΔ ΑΕΚΚ και την διαχείριση των παραγόμενων αποβλήτων. Για τις περιφερειακές ενότητες που δεν υπάρχει εγκεκριμένο ΣΕΔ ΑΕΚΚ, αντί του αντιγράφου της υπογεγραμμένης σύμβασης, απαιτείται υπεύθυνη δήλωση του διαχειριστή των ΑΕΚΚ για τη διασφάλιση της διαχείρισης των παραγόμενων ΑΕΚΚ και ότι θα συνεργαστεί με ΣΕΔ ΑΕΚΚ οποτεδήποτε εγκριθεί η λειτουργία του στην αντίστοιχη Περιφερειακή Ενότητα.

Στη συνέχεια, επεκτείνεται η υποχρέωση υποβολής Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΣΔΑ) και αντιγράφου υπογεγραμμένης σύμβασης του διαχειριστή των Αποβλήτων Εκσκαφών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) με εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης (ΣΕΔ) ΑΕΚΚ ή απόφαση έγκρισης ΑΣΕΔ από το Δ.Σ. του Ε.Ο.Α.Ν., στην έκδοση έγκρισης εργασιών μικρής κλίμακας. Στην περίπτωση αυτή θα εκτελεστούν επίσης εργασίες που συνεπάγονται την παραγωγή αποβλήτων και συνεπώς θα πρέπει η σχετική έγκριση να χορηγείται, αφού προηγουμένως έχει διασφαλιστεί ότι θα γίνει διαχείρισή τους. Για την περίπτωση που πρόκειται να εκτελεστούν εργασίες μικρής κλίμακας, οι οποίες δεν συνεπάγονται την δημιουργία

αποβλήτων, τότε δίνεται η δυνατότητα έκδοσης έγκρισης χωρίς υποβολή ΣΔΑ και σύμβασης με ΣΣΕΔ ΑΕΚΚ ή απόφαση έγκρισης ΑΣΕΔ από το Δ.Σ. του Ε.Ο.ΑΝ., με υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού ότι οι συγκεκριμένες εργασίες δεν θα οδηγήσουν σε παραγωγή αποβλήτων.

Για όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, διατηρείται η δυνατότητα προσκόμισης υπεύθυνης δήλωσης του ιδιοκτήτη ότι θα μεριμνήσει για τη διαχείριση των παραγόμενων αποβλήτων, η οποία μπορεί να γίνει είτε με δικά του μέσα είτε σε συνεργασία με τον οικείο ΟΤΑ, εάν δεν υπάρχει εγκεκριμένο ΣΣΕΔ ΑΕΚΚ που να καλύπτει τη γεωγραφική περιοχή, στην οποία πρόκειται να εκτελεστούν οι εργασίες, μέχρι την ημέρα έκδοσης της άδειας ή χορήγησης της έγκρισης εκτέλεσης εργασιών κατά περίπτωση.

Επιπλέον, προβλέπεται ότι η Διεύθυνση Περιβάλλοντος του οικείου ΟΤΑ ενημερώνεται ηλεκτρονικά για την έκδοση της οικοδομικής άδειας ή την έκδοση έγκρισης εργασιών μικρής κλίμακας της Επιθεώρησης Εργασίας και του οικείου Αστυνομικού Τμήματος. Με αυτόν τον τρόπο, μπορεί να ασκήσει τις σχετικές αρμοδιότητές της για τη διασφάλιση της ορθής και πλήρους διαχείρισης αποβλήτων για εργασίες που εκτελούνται στα γεωγραφικά όρια ευθύνης του προς αποτροπή της υποβάθμισης του περιβάλλοντος με την ανεξέλεγκτη εναπόθεση μπαζών.

Ορίζεται ότι για την έκδοση Πιστοποιητικού Ελέγχου Κατασκευής (Π.Ε.Κ.) απαιτείται η βεβαίωση παραλαβής ΑΕΚΚ από εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης στις περιπτώσεις που για την διαχείριση των αποβλήτων συνάπτεται σύμβαση με ΣΣΕΔ ΑΕΚΚ, ώστε να επιβεβαιώνεται κατά την περάτωση της οικοδομής ότι έχει ολοκληρωθεί και η διαχείριση των αποβλήτων σύμφωνα με την περιβαλλοντική νομοθεσία.

Τέλος, παρέχεται η δυνατότητα έκδοσης Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό λεπτομερειών για θέματα σχετικά με ΑΕΚΚ.

Επί του άρθρου 90

Η προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζει τη διαδικασία συλλογής επικίνδυνων αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων και των αποβλήτων αμιάντου, από ιδιωτικούς χώρους, όπως ακίνητα, κατοικίες, κτίρια κλπ. κατασκευές, από τα υπόχρεα προς τούτο πρόσωπα (ιδιοκτήτες, επικαρπωτές, κάτοχοι) και σε περίπτωση μη συμμόρφωσής τους, από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές. Ειδικά ο αμιάντος συναντάται σε ιδιωτικές κατοικίες, ιδίως μετά από φυσικές καταστροφές λόγω εκτεταμένης χρήσης του στον κατασκευαστικό κλάδο κατά το παρελθόν.

Λόγω της αυξημένης επικινδυνότητας των αποβλήτων αυτών για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον, ιδίως του αμιάντου, με την προτεινόμενη διάταξη θεσπίζεται διαδικασία για την ασφαλή αποξήλωση, συλλογή και μεταφορά τέτοιων αποβλήτων από ιδιόκτητα ακίνητα, κατοικίες κλπ. Η υποβάθμιση του περιβάλλοντος τεκμαίρεται σε περίπτωση κατά την οποία και κατ' εφαρμογή της αρχής της προφύλαξης, τα απόβλητα ενδέχεται, ακόμη και αν έχουν αποθηκευτεί προσωρινά, να προκαλέσουν σημαντικές βλάβες στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία (πρβλ. ΣτΕ 1133/2018 και εκεί παραπομπές σε αποφάσεις της 5ης Οκτωβρίου 1999, C-175/98 και C-177/98, Lirussi και Bizzaro, Συλλογή 1999, σ. Ι-6881, σκ. 53, καθώς και της 11ης Δεκεμβρίου 2008, C-387/07, MI.VER και Antonelli, σκ. 24).

Η προτεινόμενη διάταξη στοχεύει ιδίως στην αντιμετώπιση των περιπτώσεων εκείνων, κατά τις οποίες οι ιδιοκτήτες ή επικαρπωτές δεν λαμβάνουν μέτρα για την απομάκρυνση των επικίνδυνων αποβλήτων. Βάσει της προτεινόμενης ρύθμισης τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να διατηρούν τα ακίνητα πάντα

ελεύθερα από επικίνδυνα απόβλητα, συμπεριλαμβανομένων των αποβλήτων αμιάντου ή αποβλήτων υλικών που περιέχουν αμίαντο.

Συγκεκριμένα, έχουν υποχρέωση να μεριμνούν αμελλητί για την ασφαλή συλλογή και μεταφορά τους, σύμφωνα με τη νομοθεσία για τη διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων. Επίσης, έχουν υποχρέωση να εξασφαλίσουν ακώλυτη πρόσβαση στο ακίνητο και να επιτρέπουν τη συλλογή και μεταφορά των επικίνδυνων αποβλήτων, από φυσικά ή νομικά πρόσωπα (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου), τα οποία διαθέτουν σχετική άδεια. Ειδικά για την εκτέλεση έργων και εργασιών αφαίρεσης αμιάντου ή/και υλικών που περιέχουν αμίαντο, τα ανωτέρω φυσικά ή νομικά πρόσωπα πρέπει να πληρούν και τις προϋποθέσεις της ΚΥΑ 4229/395/2013 (Β' 318). Επιπρόσθετα, οι ιδιοκτήτες, νομείς ή κάτοχοι των ακινήτων υποχρεούνται να συναινούν σε τακτικούς ή έκτακτους ελέγχους των αρμοδίων ελεγκτικών αρχών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στο ακίνητο αυτό, προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη τυχόν επικίνδυνων αποβλήτων συμπεριλαμβανομένων των αποβλήτων αμιάντου ή/και αποβλήτων υλικών που περιέχουν αμίαντο, καθώς και αν συντρέχει περίπτωση κινδύνου για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον, από την παρουσία των αποβλήτων αυτών.

Επιπρόσθετα, προβλέπεται ότι αρμόδια υπηρεσία για τη διακρίβωση και αξιολόγηση της ρύπανσης σε χώρο, όπου υπάρχουν επικίνδυνα απόβλητα, καθώς και η διακρίβωση του κατόχου των επικινδύνων αποβλήτων είναι η υπηρεσία Περιβάλλοντος της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ενώ σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών, η διακρίβωση και αξιολόγηση της ρύπανσης πραγματοποιείται και από τους ελεγκτές του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων (ΣΕΠΔΕΜ), εφόσον ζητηθεί η συνδρομή τους. Για τη διαπίστωση των περιστατικών που προβλέπονται παραπάνω, συντάσσεται σχετική έκθεση αυτοψίας.

Σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης, νομέας ή κάτοχος του ακινήτου δεν τηρεί τις παραπάνω υποχρεώσεις, ύστερα από διαπίστωση των αρμοδίων οργάνων, καλείται ο ίδιος από τον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης να προβεί στην απομάκρυνση των αποβλήτων μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την επίδοση σε αυτόν της έκθεσης αυτοψίας. Μετά την παρέλευση τριάντα (30) ημερών από την ανωτέρω κλήτευση, και εφόσον διαπιστωθεί από τα αρμόδια όργανα ότι δεν έχουν απομακρυνθεί τα απόβλητα, εκδίδεται απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την απομάκρυνσή τους από τον υπόχρεο, μέσα σε προθεσμία που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι (20) ημέρες από την επίδοση της απόφασης.

Σε περίπτωση εγκαταλελειμμένων γηπέδων, οικοπέδων ή κτισμάτων στα οποία διαπιστώνεται αρμοδίως η ύπαρξη επικίνδυνων αποβλήτων, ή σε περίπτωση που τα πρόσωπα αυτά είναι άγνωστα ή άγνωστης διαμονής, η έκθεση αυτοψίας, η κλήτευση και η απόφαση του Συντονιστή, που προβλέπονται ανωτέρω, τοιχοκολλώνται στο ακίνητο και στον πίνακα ανακοινώσεων του καταστήματος της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και του οικείου Δήμου.

Σε περίπτωση που ο υπόχρεος δεν συμμορφώνεται με την απόφαση του Συντονιστή, η αρμόδια υπηρεσία Περιβάλλοντος της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ύστερα από σχετική εντολή του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών, προβαίνει σε συλλογή και απομάκρυνση των επικίνδυνων αποβλήτων και καταλογίζει τη σχετική δαπάνη στον ιδιοκτήτη και στον επικαρπωτή του ακινήτου. Οι δαπάνες για την επισκευή του ακινήτου συνεπεία των εργασιών αποξήλωσης των επικίνδυνων αποβλήτων βαρύνουν αποκλειστικά τον ιδιοκτήτη του ή/και τον νομέα του, εκτός αν από υπαιτιότητα των προσώπων που εκτελούν τις εργασίες αποξήλωσης δημιουργήθηκαν στο ακίνητο ζημίες που δεν είναι αναγκαίες για την απομάκρυνση των αποβλήτων.

Σε περίπτωση ρύπανσης γηπέδου ή οικοπέδου με επικίνδυνα απόβλητα εν γένει λόγω φυσικής καταστροφής, συνεπεία της οποίας απαιτείται επείγουσα διαχείριση των αποβλήτων αυτών, λαμβάνονται από τις αρμόδιες αρχές όλα τα αναγκαία μέτρα για την άμεση συλλογή και απομάκρυνση των αποβλήτων αυτών από ιδιωτικούς χώρους, με σκοπό την προστασία τη δημόσιας υγείας και του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος. Σε περίπτωση που τα υπόχρεα πρόσωπα υποβάλλουν αμελλητί και πάντως το αργότερο μέσα τρεις μήνες από την επέλευση της φυσικής καταστροφής, στην αρμόδια Διεύθυνση Περιβάλλοντος της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αίτηση για απομάκρυνση από την ιδιοκτησία τους, επικίνδυνων αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων και των αποβλήτων αμιάντου, η δαπάνη για τις εργασίες αποξήλωσης, απομάκρυνσης και μεταφοράς βαρύνουν τον προϋπολογισμό του αρμόδιου Υπουργείου. Οι προβλέψεις αυτές ισχύουν αναλόγως και για τις δαπάνες που έγιναν για την επισκευή του ακινήτου συνεπεία των εργασιών αποξήλωσης των επικίνδυνων αποβλήτων. Ειδικά στην περίπτωση που ο υπόχρεος παρακωλύει τον έλεγχο από τα αρμόδια όργανα επιβάλλεται ποινή φυλάκισης μέχρι τρεις μήνες και πρόστιμο.

Επί του άρθρου 91

Με την προτεινόμενη προσθήκη, σε μη μεταφορικές επιχειρήσεις και επαγγελματίες που αναλαμβάνουν την εκτέλεση έργου προς Δήμο ή σύνδεσμο, ανώνυμη εταιρεία και επιχείρηση του Δήμου, παρέχεται η δυνατότητα να χρησιμοποιούν για την εκτέλεση του έργου τα οχήματα κάθε κατηγορίας του κυρίου του έργου, εφ' όσον αυτό προβλεπόταν ρητά στους όρους της διακήρυξης ή της ανάθεσης. Συγκεκριμένα, παρέχεται η δυνατότητα να μισθώνουν φορτηγά οχήματα των Δήμων και των συνδέσμων, ανωνύμων εταιρειών και επιχειρήσεων των Δήμων. Στις περιπτώσεις αυτές, το φορτηγό που μισθώνεται θα πρέπει να είναι κατάλληλο για την εξυπηρέτηση του μεταφορικού έργου του μισθωτή. Τα φορτηγά οχήματα θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκτέλεση έργου που έχει αναθέσει ο εκμισθωτής στον μισθωτή, εφ' όσον η μίσθωση προβλέπεται στους όρους ανάθεσης του έργου. Με την ρύθμιση επιτυγχάνεται η αξιοποίηση του στόλου των οχημάτων των Δήμων και των ανωτέρω νομικών προσώπων και μειώνεται το κόστος του έργου που παρέχεται.

Επί του άρθρου 92

Οι Σταθμοί Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ) περιλαμβάνονται στις Αστικές Υποδομές Κοινής Ωφέλειας, που είναι αναγκαίες για την ομαλή λειτουργία των πόλεων.

Συγκεκριμένα, με την προτεινόμενη ρύθμιση προωθείται η έγκριση θέσεων για την προσωρινή λειτουργία ΣΜΑ των Δήμων Αγίων Αναργύρων-Καματερού, Αλίμου, Ασπρόπυργου, Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης, Βριλησίων, Βύρωνος, Γλυφάδας, Ερμιονίδας, Ζωγράφου, Ηλιούπολης, Κηφισιάς, Μαρκοπούλου Μεσογαίας, Νέας Σμύρνης, Παλαιού Φαλήρου, Παπάγου-Χολαργού, Πειραιά, Περάματος, Περιστεριού, Πετρούπολης, Ραφήνας-Πικερμίου, Σαλαμίνας, Σπάτων-Αρτέμιδος και Νέας Φιλαδέλφειας-Νέας Χαλκηδόνας.

Με γνώμονα την εύρυθμη αποκομιδή των απορριμμάτων των παραπάνω δήμων και τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας κρίνεται ως πλέον κατάλληλη η προσωρινή λειτουργία των ΣΜΑ στις θέσεις όπου ήδη λειτουργούν και εμφανίζονται στα τοπογραφικά διαγράμματα που δημοσιεύονται σε φωτοσμίκρυνση στο Παράρτημα Α.

Η προσωρινή λειτουργία επιτρέπεται έως τον καθορισμό χώρου προοριζόμενου για τη χρήση αυτή είτε με έγκριση ή τροποποίηση ρυμοτομικού σχεδίου, είτε με τροποποίηση ΓΠΣ ή με έγκριση ΤΧΣ και μέχρι πέντε (5) έτη. Μετά τη λήξη της προθεσμίας αυτής, παύει η προσωρινή λειτουργία του ΣΜΑ. Καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας του ΣΜΑ επιβάλλεται η λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για την αποφυγή της όχλησης, την οπτική απομόνωση με περιμετρικές φυτεύσεις ή περιφράξεις και τη χρήση των βέλτιστων τεχνικών για τη μεταφόρτωση των απορριμμάτων. Μετά τη λήξη της προθεσμίας ή την με οποιονδήποτε τρόπο παύση της λειτουργίας του ΣΜΑ, ο Δήμος οφείλει εντός ενός (1) έτους να αποκαταστήσει τον χώρο στην αρχική του μορφή. Για τις περιπτώσεις λήξης του χρονικού διαστήματος των πέντε (5) ετών, δεν επιτρέπεται παράταση της προσωρινής λειτουργίας των ΣΜΑ.

Επί του άρθρου 93

Το άρθρο 93 εισάγει αλλαγές στη διαχείριση στερεών αποβλήτων, ιδίως για τις νησιωτικές περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου και των Ιονίων Νήσων. Στόχος είναι η αντιμετώπιση των προστίμων που έχουν επιβληθεί από την ΕΕ και η αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων διαχείρισης στερεών αποβλήτων που ανακύπτουν σε αυτές τις περιοχές, λόγω έλλειψης των απαραίτητων υποδομών, αλλά και ιδιαιτεροτήτων που προκύπτουν από τον τουρισμό και την εποχικότητα.

Συγκεκριμένα, προστέθηκε διευκρίνιση ότι οι προβλέψεις του άρθρου 226 καλύπτουν τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων στα νησιά, πλην εκείνων που ανήκουν στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου.

Επίσης, εισάγεται υποχρέωση σύστασης Φορέα Σχεδιασμού ΠΕΣΔΑ (ΦΟ.Σ.ΠΕΣΔΑ) για την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, ενώ η Περιφέρεια Κρήτης εξαιρείται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Η σημαντική καινοτομία εισάγεται με την προσθήκη νέου άρθρου 226Α στο ν. 4555/2018 (Α' 133), το οποίο ρυθμίζει ξεχωριστά τη διαχείριση αστικών αποβλήτων στις Περιφέρειες Νοτίου του Νοτίου Αιγαίου και των Ιονίων Νήσων.

Συγκεκριμένα, για κάθε μία από αυτές τις νησιωτικές περιφέρειες συστήνεται Ειδικός Περιφερειακός Διαβαθμιδικός Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, ως Ανώνυμη Εταιρία ΟΤΑ, με έδρα εντός των ορίων της κάθε Περιφέρειας που αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση. Στον Ειδικό Περιφερειακό Διαβαθμιδικό ΦΟΔΣΑ μετέχουν η οικεία Περιφέρεια και υποχρεωτικά όλοι οι Δήμοι της Περιφέρειας αυτής. Οι Ειδικό Περιφερειακοί Διαβαθμιδικοί ΦΟΔΣΑ έχουν τις αρμοδιότητες της παραγράφου 1 του άρθρου 227 και της παραγράφου 8 του άρθρου 225 του ν. 4555/2018.

Επίσης, προβλέπεται χωριστά ότι οι αρμοδιότητες του άρθρου 228 ασκούνται από τις υπηρεσίες καθαριότητας των Δήμων. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών, οι οικείοι δήμοι δύνανται να συνάπτουν συμβάσεις των άρθρων 99 και 100 του ν. 3852/2010 με γειτονικούς νησιωτικούς δήμους ή με τον Ειδικό Περιφερειακό Διαβαθμιδικό ΦΟΔΣΑ.

Η συμμετοχή των Δήμων στο αρχικό μετοχικό κεφάλαιο των Ειδικών Περιφερειακών ΦΟΔΣΑ ανέρχεται σε 60% και κατανέμεται σε αυτούς ανάλογα με τον αριθμό του πληθυσμού τους, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Η συμμετοχή της οικείας Περιφέρειας ανέρχεται σε 40% του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου. Οι Δήμοι ορίζουν τους εκπροσώπους τους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 265 του ν. 3463/2006 και τις σχετικές διατάξεις των ν. 2190/1920 και 4548/2018. Στο μετοχικό κεφάλαιο δεν μπορούν να συμμετέχουν τρίτοι, εκτός των δήμων-μετόχων και της οικείας Περιφέρειας.

Στη συνέχεια, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του νέου άρθρου 226 Α τα όργανα διοίκησης του Ειδικού Περιφερειακού Διαβαθμιδικού ΦΟΔΣΑ είναι η Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο και ο Πρόεδρος του ΔΣ. Με εξαίρεση την πρώτη Γενική Συνέλευση της παραγράφου 11 του παρόντος άρθρου, η Γενική Συνέλευση του Ειδικού Περιφερειακού Διαβαθμιδικού ΦΟΔΣΑ συγκαλείται σύμφωνα με τις διατάξεις περί ανωνύμων εταιριών. Το ΔΣ του Ειδικού Περιφερειακού Διαβαθμιδικού ΦΟΔΣΑ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου αποτελείται από επτά μέλη. Ειδικότερα, αποτελείται από τον Περιφερειάρχη και από άλλα δύο μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου και από τέσσερα μέλη, εκπροσώπους των Δήμων που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ειδικού Περιφερειακού Διαβαθμιδικού ΦΟΔΣΑ της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, αποτελείται από πέντε μέλη. Ειδικότερα, αποτελείται από τον Περιφερειάρχη και από ακόμη ένα μέλος του Περιφερειακού Συμβουλίου και από τρία μέλη εκπροσώπους των Δήμων που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση. Τέλος, ως Πρόεδρος του ΔΣ για κάθε Ειδικό Περιφερειακό Διαβαθμιδικό ΦΟΔΣΑ ορίζεται ο οικείος Περιφερειάρχης ή Αντιπεριφερειάρχης που ορίζεται από τον Περιφερειάρχη.

Στις παραγράφους 7 και επόμενες προβλέπονται οι μεταβατικές διατάξεις για τους δύο νέους Ειδικούς Περιφερειακούς Διαβαθμιδικούς ΦΟΔΣΑ, οι οποίοι καθίστανται καθολικοί διάδοχοι σε όλη την κινητή και ακίνητη περιουσία των λειτουργούντων ΦΟΔΣΑ, καθώς και των εγκαταστάσεων υγειονομικής ταφής αποβλήτων, μονάδων επεξεργασίας αποβλήτων συμπεριλαμβανομένων των βιοαποβλήτων και λοιπών εγκαταστάσεων διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων των Δήμων μελών τους, ενώ υπεισέρχονται αυτοδικαίως σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των λειτουργούντων ΦΟΔΣΑ, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν συμβάσεων έργου. Εξαιρούνται οι εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός που εξυπηρετούν τις ανάγκες συλλογής και μεταφοράς των στερεών αποβλήτων. Οι εκκρεμείς δίκες σχετικά με πάσης φύσεως διαφορές που πηγάζουν από εργασίες διαχείρισης στερεών αποβλήτων, εξαιρουμένων των υπηρεσιών συλλογής και μεταφοράς τους, συνεχίζονται από το διαβαθμιδικό ΦΟΔΣΑ χωρίς να διακόπτονται και χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για καθεμία από αυτές.

Το μόνιμο προσωπικό των λειτουργούντων ΦΟΔΣΑ, καθώς και εκείνο με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό των δύο Ειδικών Περιφερειακών ΦΟΔΣΑ με την ίδια σχέση εργασίας.

Με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης συνιστάται μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος Επιτροπή Καταγραφής των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων των τυχόν καταργούμενων νομικών προσώπων, αποτελούμενη από έναν εκπρόσωπο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, τον Πρόεδρο του καταργούμενου ΦΟΔΣΑ και έναν εκπρόσωπο που ορίζει η οικεία Περιφέρεια με τους νόμιμους αναπληρωτές τους. Η Επιτροπή ολοκληρώνει το έργο της καταγραφής μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την ημερομηνία σύστασής της και αποστέλλει τη σχετική έκθεση μέσα σε πέντε (5) ημέρες στον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος εκδίδει αμελλητί διαπιστωτική πράξη κατάργησης των νομικών προσώπων και περιέλευσης της κινητής και ακίνητης περιουσίας που περιέρχεται στον Ειδικό Περιφερειακό Διαβαθμιδικό ΦΟΔΣΑ. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Απαιτήσεις τρίτων που δεν έχουν αποτυπωθεί στην έκθεση Επιτροπής Καταγραφής βαρύνουν τον οικείο δήμο.

Οι εκκρεμείς δίκες σχετικά με πάσης φύσεως διαφορές που πηγάζουν από εργασίες συλλογής και μεταφοράς στερεών αποβλήτων, συνεχίζονται από τον οικείο Δήμο, χωρίς να διακόπτονται και χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για καθεμία από αυτές.

Για την απόδοση των περιουσιακών στοιχείων των καταργούμενων ΦΟΔΣΑ στον Ειδικό Περιφερειακό Διαβαθμιδικό ΦΟΔΣΑ, συντάσσεται πρωτόκολλο παράδοσης-παραλαβής. Η απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και απόσπασμα της έκθεσης απογραφής που περιγράφει τα ακίνητα που αποκτώνται κατά κυριότητα, καθώς και τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα επί των ακινήτων, καταχωρείται ατελώς στα οικεία βιβλία του υποθηκοφυλακείου ή κτηματολογικού γραφείου. Στις περιπτώσεις λύσης νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου δεν ακολουθεί στάδιο εκκαθάρισης.

Η ιδρυτική Γενική Συνέλευση των Ειδικών Περιφερειακών Διαβαθμιδικών ΦΟΔΣΑ συγκαλείται εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος, με πρόσκληση του οικείου Περιφερειάρχη, η οποία αποστέλλεται προς τους Δήμους εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Θέματα της ημερήσιας διάταξης της ιδρυτικής Γενικής Συνέλευσης αποτελούν αποκλειστικά η ψήφιση του καταστατικού, ο ορισμός του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου και η εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου. Η νομιμότητα της σύστασης των Ειδικών Περιφερειακών Διαβαθμιδικών ΦΟΔΣΑ διαπιστώνεται με την έκδοση διαπιστωτικής πράξης από τις αρμόδιες Υπηρεσίες των οικείων Περιφερειακών Αυτοδιοικήσεων σύμφωνα με το άρθρο 186 του ν. 3852/2010, ενώ ως προς τη δημοσιότητα της πράξης εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις των ν. 2190/1920 και 4548/2018. Μέχρι τη δημοσίευση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης από την αρμόδια Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., οι ΦΟΔΣΑ που είχαν συσταθεί είτε ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου είτε ως νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου συνεχίζουν να ασκούν τις αρμοδιότητες που ασκούσαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Στην περίπτωση μετατροπής του Ειδικού Περιφερειακού Διαβαθμιδικού ΦΟΔΣΑ σε Σύνδεσμο, η διαπιστωτική πράξη της αυτοδίκαιης μεταφοράς του προσωπικού εκδίδεται από το αρμόδιο προς διορισμό όργανο και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με αναδρομική ισχύ από το χρόνο σύστασης του νομικού προσώπου με τη νέα νομική μορφή. Η πράξη κατάταξης σε θέσεις, εκδίδεται από το αρμόδιο προς διορισμό όργανο και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι προβλεπόμενες θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου είναι προσωποπαγείς και καταργούνται μόλις κενωθούν, με οποιονδήποτε τρόπο.

Με την παρούσα διάταξη σκοπείται η σύσταση Ειδικού Περιφερειακού Διαβαθμιδικού Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων στις νησιωτικές Περιφέρειες Ν. Αιγαίου και Ιονίου. Με τη σύσταση του παραπάνω φορέα, ως Ανώνυμη Εταιρία ΟΤΑ, σε κάθε μια από τις ανωτέρω Περιφέρειες, στον οποίο συμμετέχει η Περιφέρεια και τα νησιά, επιχειρείται η επίλυση θεμάτων στη διαχείριση στερεών αποβλήτων στις νησιωτικές περιοχές. Ειδικότερα, η εφαρμογή του άρθρου 226 έχει καταδείξει ότι η έλλειψη προσωπικού και υποδομών στα νησιά, ιδιαίτερα στα πιο μικρά, οδήγησε σε σημαντική υστέρηση στην οργάνωση, ωρίμανση και κατ' επέκταση υλοποίηση έργων διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Η συμμετοχή της Περιφέρειας με την υποδομή, οργάνωση αλλά και το τεχνικό προσωπικό που διαθέτει θα συντελέσει καταλυτικά στην αντιμετώπιση των δυσλειτουργιών.

Οι δύο νέοι Ειδικό Περιφερειακό Διαβαθμιδικό ΦΟΔΣΑ στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων έρχονται να επιλύσουν τα υφιστάμενα προβλήματα στη διαχείριση στερεών αποβλήτων. Ο ειδικός σκοπός της προτεινόμενης διάταξης είναι η αντιμετώπιση των προστίμων από την ΕΕ και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ολοκληρωμένης διαχείρισης στερεών αποβλήτων στα νησιά

της χώρας, γεγονός που θα έχει αντίκτυπο στην ποιότητα ζωής των τοπικών κοινωνιών και στην ανάδειξη του τουριστικού μας προϊόντος.

Επί του άρθρου 94

Οι Επιτροπές Ποιότητας ζωής των Δήμων είναι αποφασιστικό και εισηγητικό όργανο άσκησης αρμοδιοτήτων σχετικών με την ποιότητα ζωής, τη χωροταξία, την πολεοδομία και την προστασία του περιβάλλοντος, ενώ διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση των θεσμών και των δημοκρατικών διαδικασιών.

Το άρθρο 94 ρυθμίζει θέματα αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής. Η επιτροπή ποιότητας ζωής συνιστάται σε δήμους άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων και κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της λαμβάνει ειδική μέριμνα για το σχεδιασμό δράσεων που αποβλέπουν στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και ιδίως για την εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρίες.

Επί του άρθρου 95

Με άρθρο 95 καταργούνται διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας που τροποποιούνται, αντικαθίστανται και ρυθμίζονται εκ νέου από τις διατάξεις του παρόντος. Συγκεκριμένα, καταργούνται η παράγραφος 6 του άρθρου 8 του π.δ. 116/2004 (Α' 81), όπως ισχύει σχετικά με όρους και προϋποθέσεις για τη συλλογή οχημάτων, καθώς και η ΚΥΑ Η.Π. 50910/2727/2003 (Β' 1909) για τα μέτρα και όρους για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων, τον εθνικό και περιφερειακό σχεδιασμό διαχείρισης. Επίσης, καταργούνται η περίπτωση γ του άρθρου 2 της ΚΥΑ 51373/4684/2015 (Β' 2706) και η παράγραφος 3 του άρθρου 2 της ΚΥΑ 18485/2017 (Β' 1412) με τον ορισμό των ΤΣΔΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του κεφαλαίου ρυθμίζονται διάφορα θέματα περιβαλλοντικής νομοθεσίας, προβλέποντας, μεταξύ των άλλων, την επέκταση του τέλους πλαστικής σακούλας, εκσυγχρονίζοντας την ελληνική περιβαλλοντική νομοθεσία προς ευρωπαϊκή κατεύθυνση, τη χρηματοδότηση από κοινοτικούς και εθνικούς πόρους της σύνδεσης ακινήτων με τα κεντρικά δίκτυα αποχέτευσης σε μια σειρά από Δήμους της χώρας, χωρίς οικονομική επιβάρυνση των ιδιοκτητών προκειμένου να επιτευχθεί η συμμόρφωση της Χώρας με τη σχετική ευρωπαϊκή Οδηγία.

B. ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ

Επί του άρθρου 96

Η χώρα οφείλει να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων, όπως ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ 5673/400/1997 «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων» (Β' 192). Προκειμένου να επιτευχθεί αυτό, ένα κρίσιμο ζήτημα είναι η μη έγκαιρη σύνδεση των ακινήτων με το δίκτυο αποχέτευσης, το οποίο έχει οξυνθεί λόγω της οικονομικής δυσπραγίας των ελληνικών νοικοκυριών.

Με την παράγραφο 1 της προτεινόμενης διάταξης για τους οικισμούς που εμπίπτουν στις διατάξεις της ως άνω Οδηγίας και βρίσκονται είτε σε περιοχή αρμοδιότητας Δήμου, είτε ΔΕΥΑ είτε σε περιοχή αρμοδιότητας ΕΥΔΑΠ ή ΕΥΑΘ, καθίσταται η δαπάνη για την κατασκευή της εξωτερικής διακλάδωσης της αποχέτευσης επιλέξιμη και με αυτόν τον τρόπο, παρέχεται η δυνατότητα χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ή άλλα προγράμματα, συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. ή μη. Μέχρι σήμερα το κόστος αυτό προκαταβάλλεται από τους ιδιοκτήτες ή αναζητείται από αυτούς εκ των υστέρων από τις αρμόδιες επιχειρήσεις (ΔΕΥΑ, ΕΥΔΑΠ ΑΕ), όταν υποβάλλουν αίτηση σύνδεσης της κατοικίας με το δίκτυο αποχέτευσης.

Επίσης, προβλέπεται ότι οι ιδιοκτήτες των συνδεδόμενων ή των μελλόντων να συνδεθούν με το δίκτυο αποχέτευσης απαλλάσσονται από τη δαπάνη κατασκευής και ως εκ τούτου επέρχεται οικονομική ελάφρυνση.

Επί του άρθρου 97

Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζεται η επιβολή αντισταθμιστικού περιβαλλοντικού τέλους σε όλες τις πλαστικές σακούλες μεταφοράς, εκτός από τις βιοαποδομήσιμες/λιπασματοποιησιμες.

Σε εφαρμογή της Οδηγίας 2015/720/ΕΕ από την 1^η Ιανουαρίου 2018 καταργήθηκε η δωρεάν διάθεση πλαστικής σακούλας μεταφοράς και επιβλήθηκε αντισταθμιστικό περιβαλλοντικό τέλος μόνο για τις λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς, με πάχος τοιχώματος 15-50 μm (μικρομέτρων), καθώς και τιμολόγηση για τις πλαστικές σακούλες μεταφοράς με πάχος τοιχώματος από 50-70 μm (μικρομέτρων). Η προτεινόμενη διάταξη λειτουργεί διορθωτικά στην μέχρι τώρα εφαρμογή της Οδηγίας 2015/720/ΕΕ. Ειδικότερα, μέχρι στιγμής επιβάλλεται αντισταθμιστικό περιβαλλοντικό τέλος μόνο για τις λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς με πάχος τοιχώματος 15-50 μm (μικρόμετρα), με αποτέλεσμα την κατακόρυφη αύξηση της χρήσης της πιο χοντλής πλαστικής σακούλας μεταφοράς (>50μm). Η χρήση της πιο χοντλής πλαστικής σακούλας ουσιαστικά επιβαρύνει τους καταναλωτές, χωρίς η συγκεκριμένη χρέωση να αποτελεί αντισταθμιστικό περιβαλλοντικό τέλος.

Η επιβολή αντισταθμιστικού περιβαλλοντικού τέλους σε όλες τις πλαστικές σακούλες ανεξαρτήτως πάχους τοιχώματος αντιμετωπίζει ολιστικά το υπάρχον ζήτημα και έχει ως στόχο την αποτελεσματική αντιμετώπιση της πλαστικής ρύπανσης. Από την συνολική επιβολή τέλους στις πλαστικές σακούλες εξαιρούνται οι βιοαποδομήσιμες/λιπασματοποιησιμες. Η εξαίρεση επιβολής περιβαλλοντικού τέλους στις βιοαποδομήσιμες/λιπασματοποιησιμες σακούλες, έγκειται στην ευρύτερη στρατηγική για την προώθηση υλικών που δύνανται να βιοαποδομηθούν/λιπασματοποιηθούν, επιτυγχάνοντας σημαντική μείωση του συνολικού περιβαλλοντικού αποτυπώματος που προκύπτει από τη χρήση πλαστικών σακουλών μεταφοράς.

Ως ημερομηνία εφαρμογής της ρύθμισης ορίζεται η 1^η Ιανουαρίου 2021, ενώ το περιβαλλοντικό τέλος για όλες τις πλαστικές σακούλες μεταφοράς πλην από τις βιοαποδομήσιμες/λιπασματοποιησιμες ορίζεται στο ποσό των 7 λεπτών, πλέον ΦΠΑ.

Επί του άρθρου 98

Η προτεινόμενη διάταξη έχει ως στόχο την ασφάλιση των εργατών της Σμύριδας για το έτος 2019, κατά το οποίο έχει συλληφθεί και παραδοθεί η σμύριδα. Συγκεκριμένα προβλέπεται ότι ειδικά και αποκλειστικά για το έτος 2019 το σμυριδεργατικό δικαίωμα και οι αντίστοιχες ασφαλιστικές εισφορές, καταβάλλονται αποκλειστικά για εργασίες διαλογής της ήδη εξορυγμένης σμύριδας, η οποία παραδόθηκε κατόπιν διαλογής έως 31/12/2019 στις αποθήκες του Δημοσίου, χωρίς την καταβολή πρόσθετων τελών ή προσαυξήσεων, στο Καμπί Απειράνθου Νάξου, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΜΕΒΟ/59678/84/4.7.2019 (Β' 2778) σε βάρος του προϋπολογισμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος (ΑΔΕ 22910601005 «Πιστώσεις για δαπάνες λειτουργίας και εκμετάλλευσης αλυκών από το Δημόσιο καθώς και γενικές δαπάνες λειτουργίας των σμυριδορυχείων Νάξου» του Ε.Φ. 1031-204-0000000), εντός του οικονομικού έτους 2020, ως προς τον καθορισμό της μέγιστης ποσότητας ανά ποιότητα και περιοχή της παραλαμβανόμενης σμύριδας. Η ανάληψη υποχρέωσης για τη συγκεκριμένη δαπάνη λογίζεται ως νόμιμη και κανονική, ενώ πληρώνεται με Χρηματικό Ένταλμα Προπληρωμής εντός του 2020 που αντιστοιχεί στο σμυριδεργατικό δικαίωμα και τις αντίστοιχες ασφαλιστικές εισφορές, αποκλειστικά για εργασίες διαλογής και παράδοσης εκατόν πενήντα (150) σταθίων σμύριδας Β' Ποιότητας από έκαστο δικαιούχο σμυριδορύκτη, εγγεγραμμένο στο οικείο μητρώο που τηρείται στο Τμήμα Επιθεώρησης Μεταλλείων και αποκλειστικά για το έτος 2019.

Επί του άρθρου 99

Το παρόν άρθρο περιέχει μια σειρά ρυθμίσεων χωροταξικού και πολεοδομικού χαρακτήρα. Με την παρ. 1 επιδιώκεται η αναδιαμόρφωση του εθνικού χωρικού σχεδιασμού, οι κατηγορίες αυτού και η σχέση μεταξύ τους. Ο χωρικός σχεδιασμός ασκείται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και διακρίνεται, ανάλογα με το χαρακτήρα του, σε χωροταξικό και πολεοδομικό.

Στην πρώτη κατηγορία εξακολουθούν να υπάγονται τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια του άρθρου 5 του ίδιου νόμου και τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια και Θαλάσσια Χωροταξικά Πλαίσια του άρθρου 6 (ν. 4447/2016, Α' 241).

Σκοπός της διατήρησης και διαρθρωτικής αναμόρφωσης του χωρικού σχεδιασμού και του τρόπου λειτουργίας αυτού είναι η επίτευξη Τοπικών και Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων, με αντίκτυπο τη βιώσιμη χωρική ανάπτυξη και οργάνωση της εδαφικής περιφέρειας μιας ή περισσότερων Δημοτικών Ενοτήτων. Είναι αναγκαίο να υφίσταται σχετική ιεραρχία αλλά με περιθώρια ευελιξίας και ανάδρασης, με βάση τις έννοιες της διαβάθμισης της δεσμευτικότητας των κατευθύνσεων, και της εξειδίκευσης, της συμπλήρωσης και της τροποποίησης των κατευθύνσεων και ρυθμίσεων, όταν και όπως κάτι τέτοιο παρέχεται ως δυνατότητα από ένα πλαίσιο ή σχέδιο.

Με την παρ. 2 της προτεινόμενης διάταξης τροποποιείται η παρ. 27 του άρθρου 28 του ν. 4280/2014 (Α' 159) και γίνεται αναφορά στα μέσα σταθερής τροχιάς, τα οποία αποτελούν ήδη και στο μέλλον πολύ περισσότερο, το βασικό σύστημα μέσων μαζικής μεταφοράς, με πρωταρχική επιλογή στις μετακινήσεις. Είναι φιλικά προς το περιβάλλον, συνεισφέρουν στον πολίτη ποιοτικές εξυπηρετήσεις και εξοικονόμηση χρόνου. Δεδομένου ότι με βάση την εξοικονομούμενη αξία κόστους - χρόνου προκύπτει από τη χρήση Μέσων Σταθερής Τροχιάς μικρότερο γενικευμένο κόστος μετακινήσεων, αποθαρρύνονται όλο και περισσότερο οι μετακινήσεις με ιδιωτικά μεταφορικά μέσα και ειδικά στις περιπτώσεις που ο

προορισμός απέχει μέχρι 500 μέτρα από σταθμό των εν λόγω μέσων. Περαιτέρω, κυκλοφοριακές μελέτες και μετρήσεις καθοριστικού φόρτου εισόδου-εξόδου (οχήματα ανά ώρα αιχμής) σε λειτουργούσες εγκαταστάσεις που εξυπηρετούνται από Μ.Σ.Τ. καταγράφουν μειωμένες τιμές και μειωμένη αναγκασία χωρητικότητα των σταθμών αυτοκινήτων των εν λόγω εγκαταστάσεων. Λαμβάνοντας υπόψη ότι στο π.δ. 111/2004 περί καθορισμού του απαιτούμενου αριθμού θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων αναλόγως των χρήσεων και του μεγέθους των κτιρίων, δεν έχουν ληφθεί υπόψη οι ζώνες χρήσεων γης που θεσμοθετούνται με Τοπικά ή Ειδικά Χωρικά Σχέδια και εξυπηρετούνται από τα Μ.Σ.Τ., με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται ότι ο αριθμός θέσεων στάθμευσης καθορίζεται κύρια από την ζήτηση σε θέσεις στάθμευσης και αριθμό που πρέπει να καθορίζεται από ειδική κυκλοφοριακή μελέτη. Σε κάθε περίπτωση η διάταξη έχει εφαρμογή μόνο στις περιπτώσεις ακινήτων που βρίσκονται σε απόσταση 500 μέτρων από σταθμούς Μ.Σ.Τ. Προβλέπεται ότι, έως την θέση σε ισχύ των ως άνω Τοπικών ή Ειδικών Χωρικών Σχεδίων για τα οποία έχει ήδη ξεκινήσει η διαδικασία έγκρισης, είναι δυνατή η καταβολή χρηματικής εισφοράς ανάλογης με τις απαιτούμενες θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων του εξυπηρετούμενου κτιρίου σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στις διατάξεις του ν. 960/1979.

Με την παρ. 3 τροποποιείται το από 19 Οκτωβρίου 2011 προεδρικό διάταγμα «Έγκριση πολεοδομικής μελέτης επέκτασης της περιοχής ΒΟΤΡΥΣ – ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΟ της δημοτικής ενότητας Ελευσίνας του δήμου Ελευσίνας (ν. Αττικής) (Π.Ε. 3), τροποποίηση του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου στα όρια σύνδεσης και καθορισμός χρήσεων, όρων και περιορισμών δόμησης» (ΑΑΠ' 300), στο πλαίσιο του θεσμού «Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης 2021» με σκοπό την επίσπευση των διαδικασιών για την υλοποίηση υποδομών ενόψει του 2021. Μάλιστα, τροποποιείται το πολεοδομικό σχέδιο στην περιοχή ΒΟΤΡΥΣ -ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΟ στην πολεοδομική ενότητα 3 (Π.Ε. 3) της δημοτικής ενότητας Ελευσίνας του Δήμου Ελευσίνας (ν. Αττικής) με τον καθορισμό οικοδομήσιμων χώρων (ΟΤ 14,15, 32, 32 Α), πεζοδρόμων, χώρου πολιτιστικών λειτουργιών και αρχαιολογικού μουσείου (Ο.Τ. 363), χώρου πολιτιστικών λειτουργιών. (Ο.Τ. 362), υπαίθριου χώρου στάθμευσης (Ο.Τ. 14 α), Κ.Χ. χώρων πρασίνου (Ο.Τ. 360, 361,14β).»

Με την προτεινόμενη στην παρ. 4 τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 3 του από 19 Οκτωβρίου 2011 Προεδρικού Διατάγματος «Έγκριση πολεοδομικής μελέτης επέκτασης της περιοχής ΒΟΤΡΥΣ – ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΟ της δημοτικής ενότητας Ελευσίνας του δήμου Ελευσίνας (ν. Αττικής) (Π.Ε. 3), τροποποιούνται τα Ο.Τ. 14^α, 362 και 363 και επιτρέπονται οι παρακάτω χρήσεις και καθορίζονται χώροι ως εξής: στο Ο.Τ. 14^α γήπεδο στάθμευσης, στο Ο.Τ.362 χώρος πολιτιστικών λειτουργιών, στο Ο.Τ. 363 χώρος πολιτιστικών λειτουργιών και αρχαιολογικού μουσείου. Ειδικότερα, προκειμένου να διευκολυνθεί η κατασκευή του νέου αρχαιολογικού μουσείου, επέρχεται τροποποίηση των επιτρεπόμενων χρήσεων γης στα Ο.Τ. 362 και 363 και ειδικότερα η χρήση «χώρος ανέγερσης αρχαιολογικού μουσείου» μεταφέρεται από το Ο.Τ. 362 στο Ο.Τ. 363, το οποίο κρίθηκε καταλληλότερο για την συγκεκριμένη χρήση. Η χωροθέτηση του μουσείου στο Ο.Τ. 363 θα εξυπηρετήσει αρτιότερα τη λειτουργία του μουσείου και των πολιτιστικών λειτουργιών που εξυπηρετούνται στον συγκεκριμένο χώρο (Φεστιβάλ «Αισχύλεια»), ενώ στο Ο.Τ. 362 επιτρέπεται η χρήση "Πολιτιστικές λειτουργίες" ώστε να δημιουργείται ένας ενιαίος πολιτιστικός πόλος με το Ο.Τ.363.

Με τη διάταξη της παρ. 5 δίνεται η δυνατότητα ζεύξης κτιριακών εγκαταστάσεων μεταξύ των οποίων παρεμβάλλονται κοινόχρηστοι χώροι και σε περιοχές εκτός εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου αλλά με καθορισμένη χρήση γης, καθώς και η τοποθέτηση μηχανολογικού εξοπλισμού για τη μεταφορά προϊόντων και πρώτων υλών (π.χ. ταινιόδρομοι) μεταξύ αυτών των κτηριακών εγκαταστάσεων.

Για τις ανάγκες της αυτούσιας διανομής του ακινήτου του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού Αγίου Κοσμά Περιφέρειας Αττικής μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του ΤΑΙΠΕΔ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην από 14.11.2014 Σύμβαση και την από 19.07.2016 τροποποιητική σύμβαση, όπως αμφότερες κυρώθηκαν με το Νόμο 4422/2016, η οποία θα λάβει χώρα επί των νέων γεωμετρικών δεδομένων που έχουν εισάγει οι ΚΥΑ που έχουν εγκριθεί στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας και της εφαρμογής του ΣΟΑ του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού Αγίου Κοσμά Περιφέρειας Αττικής (ΦΕΚ 35ΑΑΠ/01-03-2018), μεταξύ των οποίων και η ΚΥΑ Πολεοδόμησης (ΦΕΚ 3687/03-10-2019), κρίνεται επιβεβλημένο, λόγω της πολυπλοκότητας των γεωμετρικών δεδομένων, για την ασφάλεια της συναλλαγής και την ορθή γεωμετρική αποτύπωση των διανεμομένων επιφανειών, να προηγηθεί η αποτύπωση των γεωμετρικών μεταβολών στα κτηματολογικά διαγράμματα πριν τη διανομή του ακινήτου και τη συνακόλουθη εμπράγματη μεταβολή. Υπό τα δεδομένα αυτά απαιτείται η ειδική ρύθμιση της προτεινόμενης παρ. 6 σε σχέση με τις ΚΥΑ που έχουν εγκριθεί στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας και της εφαρμογής του ΣΟΑ του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού Αγίου Κοσμά Περιφέρειας Αττικής (ΦΕΚ 35ΑΑΠ/01-03-2018), μεταξύ των οποίων και η ΚΥΑ Πολεοδόμησης (ΦΕΚ 3687/03-10-2019), ώστε να αποτυπωθούν οι γεωμετρικές μεταβολές που επιφέρουν οι ΚΥΑ στα κτηματολογικά φύλλα και στα κτηματολογικά διαγράμματα, με την αντίστοιχη απόδοση των σχετικών Κωδικών Αριθμών Εθνικού Κτηματολογίου (ΚΑΕΚ), κατά το διάστημα που μεσολαβεί μέχρι τη συντέλεση των εμπράγματων μεταβολών.

Με τις παρ. 7, 8 και 9 τροποποιούνται τα ειδικά προεδρικά διατάγματα για τις περιοχές του Εμπορικού Τριγώνου, Ψυρρή-Κέντρου και Μεταξουργείου του Δήμου Αθηναίων. Οι χρήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 2, παρ. ΙΙ. 1.β., 3ο εδάφιο του από 2.7.1994 Π. Δ/τος «Καθορισμός ειδικών χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης στην περιοχή του Εμπορικού Τριγώνου του ρυμοτομικού σχεδίου Αθηνών» (704 Δ), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παραπάνω άρθρο θα πρέπει να καταλαμβάνουν ολόκληρο το κτίριο. Κρίνεται αναγκαίο, το εμπορικό κέντρο των Αθηνών, προκειμένου να διατηρήσει τον εμπορικό του χαρακτήρα, να μη δεσμεύεται από την παραπάνω προϋπόθεση ως προς το ισόγειο των κτιρίων, δεδομένου ότι διαχρονικά στο ισόγειο των κτιρίων εκδηλώνεται και το μεγαλύτερο ενδιαφέρον για χρήση/μίσθωση χώρου προς άσκηση εμπορικής δραστηριότητας. Η διατήρηση των ισογείων καταστημάτων στην περιοχή του Εμπορικού Τριγώνου θα διασώσει το χαρακτήρα της περιοχής, με την προϋπόθεση να εξασφαλίζεται ανεξάρτητη είσοδος στους υπόλοιπους ορόφους του κτιρίου, ώστε να προκύπτει η λειτουργική αυτοτέλειά του.

Οι χρήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 2, παρ. 2. Ι.γ. 4ο εδάφιο του από 18.3.1998 Π. Δ/τος «Καθορισμός χρήσεων γης και ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης στην περιοχή Ψυρρή-Κέντρου (Ομόνοιας), του ρυμοτομικού σχεδίου Αθηνών» (233 Δ), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παραπάνω άρθρο θα πρέπει να καταλαμβάνουν ολόκληρο το κτίριο. Είναι αναγκαίο, η περιοχή Ψυρρή των Αθηνών, προκειμένου να διατηρήσει το χαρακτήρα των παραδοσιακών για την περιοχή δραστηριοτήτων, της βιοτεχνίας και του χονδρεμπορίου, να μη δεσμεύεται από την παραπάνω προϋπόθεση ως προς το ισόγειο των κτιρίων. Η διατήρηση των ισογείων καταστημάτων στην περιοχή του Εμπορικού Τριγώνου θα διασώσει το χαρακτήρα της περιοχής, με την προϋπόθεση να εξασφαλίζεται ανεξάρτητη είσοδος στους υπόλοιπους ορόφους του κτιρίου, ώστε να προκύπτει η λειτουργική αυτοτέλειά του.

Με την προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση απαλείφεται ο περιορισμός των 100 κλινών από τη χρήση ξενοδοχείων του τομέα «Γενικής Κατοικίας» του Ψυρρή – Κέντρου (Ομόνοια), όπως ισχύει βάσει του Π. Δ/γμάτος καθορισμού χρήσεων γης. Το ειδικό αυτό διάταγμα είχε υιοθετηθεί κατά το έτος 1998, συνεπώς έχουν αλλάξει τα δεδομένα και οι ανάγκες για χρήσεις τουριστικές στην περιοχή. Ο περιορισμός

των 100 κλινών έρχεται σε αντίφαση με τη μέχρι σήμερα τιθέμενη προϋπόθεση της υποχρέωσης χρήσης ολόκληρου του κτιρίου ως χρήση ξενοδοχείου, όπως επιτάσσει το ανωτέρω Π. Δ/γμα. Η περιοχή αυτή, περιλαμβάνει γειτονιές με έντονη υποβάθμιση, άρα απαιτείται η προώθηση ρυθμίσεων που προάγουν και διευκολύνουν την οικονομική δραστηριότητα εντός αυτής, εντοπίζονται μεγαλύτερης επιφάνειας κτίρια, τα οποία εντούτοις δεσμεύονται από τον περιορισμό των 100 κλινών.

Με την προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση απαλείφεται ο περιορισμός των 100 κλινών από τη χρήση ξενοδοχείων του τομέα «Γενικής Κατοικίας» και «Τοπικού κέντρου συνοικίας – γειτονιάς» του Μεταξουργείου, όπως ισχύει βάσει του Π. Δ/γμάτος καθορισμού χρήσεων γης. Το ειδικό αυτό διάταγμα είχε υιοθετηθεί κατά το έτος 1998, συνεπώς έχουν αλλάξει τα δεδομένα και οι ανάγκες για χρήσεις τουριστικές στην περιοχή. Ο περιορισμός των 100 κλινών έρχεται σε αντίφαση με τη μέχρι σήμερα τιθέμενη προϋπόθεση της υποχρέωσης χρήσης ολόκληρου του κτιρίου ως χρήση ξενοδοχείου, όπως επιτάσσει το ανωτέρω Π. Δ/γμα. Η περιοχή αυτή, περιλαμβάνει γειτονιές με έντονη υποβάθμιση, άρα απαιτείται η προώθηση ρυθμίσεων που προάγουν και διευκολύνουν την οικονομική δραστηριότητα εντός αυτής, εντοπίζονται μεγαλύτερης επιφάνειας κτίρια τα οποία εντούτοις δεσμεύονται από τον περιορισμό των 100 κλινών.

Δεδομένης της υποχρέωσης της παρ. 4 του άρθρου 26 του νόμου 4067/2012, καθίσταται αναγκαίος ο καθορισμός με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας οδηγίων προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι οποίες θα έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα. Η σχετική εξουσιοδότηση παρέχεται στην προτεινόμενη παρ. 10.

Με την προτεινόμενη παρ. 11 παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση Κοινής Υπουργικής Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών για την παροχή τεχνικών οδηγίων αρχιτεκτονικών μελετών για το σχεδιασμό αστικών οδών και υπαίθριων δημόσιων χώρων.

Με την προτεινόμενη παρ. 12 επιδιώκεται η δυνατότητα χρήσεως εκπαιδευτικών και κοινωφελών κτιρίων στις ζώνες προστασίας του Όρους Αιγάλεω. Το Όρος Αιγάλεω έχει κηρυχθεί ως τόπος ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και χρήζει ειδικής προστασίας. Οι ζώνες αυτού, με το υφιστάμενο νομοθετικό καθεστώς αξιοποιούνται ως χώροι δραστηριοτήτων αναψυχής, αποκατάστασης του περιβάλλοντος και εκπαίδευσης. Με δεδομένη δε την υποχρέωση της τήρησης της κείμενης πολεοδομικής νομοθεσίας, κάθε εγκατάσταση και χρήση κτιρίων εκπαίδευσης και παρεμφερών κοινωφελών λειτουργιών συνάδει με την ανάγκη προστασίας της ιδιαίτερης αυτής περιοχής.

Με την προτεινόμενη παρ. 13 παρέχεται η δυνατότητα καθορισμού των οργάνων που θα ασκούν μεταβατικά τις αποδιδόμενες αρμοδιότητες στα ΠΕ.Σ.Α. του άρθρου 12, στις Περιφερειακές Επιτροπές Προσβασιμότητας του άρθρου 18, στα ΠΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. του άρθρου 22, στις Επιτροπές Εξέτασης Προσφυγών Αυθαιρέτων του άρθρου 17 και στις Επιτροπές των παρ. 3 και 9 του άρθρου 116 και της παρ. 10 του άρθρου 117 του ν. 4495/2017 έως τη συγκρότηση αυτών με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προκειμένου να επιλυθούν τα προβλήματα που δημιουργούνται λόγω της αδυναμίας συγκρότησης των οργάνων αυτών στην υφιστάμενη συγκυρία.

Με την παρ. 14 προβλέπεται ότι, λόγω δυσκολιών ολοκλήρωσης των υπαγωγών των άρθρων 116 και 117 του ν. 4495/2017 για λόγους που δεν ανάγονταν στη σφαίρα ευθύνης των ιδιοκτητών απαλείφεται, με την προτεινόμενη παρ. 14, ο χρονικός περιορισμός που είχε τεθεί στην παροχή της έκπτωσης του 20%.

Οι προβλέψεις των προτεινόμενων παρ. 15-17 ρυθμίζουν ζητήματα σε σχέση με τη χορήγηση οικοδομικών αδειών και την αξιοποίηση κτιρίων ή κατασκευών για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκύπτουν από την πανδημία του κορωνοϊού. Με την παρ. 15 διευρύνεται, ειδικά για το χρονικό διάστημα μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2020, ο αριθμός των αδειών που μπορούν να εκδοθούν με το σύστημα της ηλεκτρονικής άδειας με τη διαδικασία που προβλέπεται στην περίπτωση γ της παρ. 2 του αρ. 38 του ν. 4495/2017. Οι άδειες αυτές ελέγχονται στο σύνολό τους και όχι δειγματοληπτικά. Με την προτεινόμενη παρ. 16 προβλέπεται ότι ο έλεγχος των δικαιολογητικών για τις εισφορές και τις κρατήσεις, κατά την παραπάνω ημερομηνία, δεν γίνεται εντός τριών ημερών από την έκδοση της άδειας, αλλά μέχρι το τέλος του Οκτωβρίου 2020. Τέλος, η παρ. 17 προβλέπει την τοποθέτηση και διατήρηση προσωρινών κατασκευών κάθε τύπου εντός κτιρίων που λειτουργούν για τις ανάγκες του συστήματος υγείας, ή στον περιβάλλοντα χώρο αυτών, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, με σκοπό την αντιμετώπιση της πανδημίας, για όσο χρόνο ισχύουν τα αντίστοιχα έκτακτα μέτρα.

Επί του άρθρου 100

Οι υποσταθμοί του Συστήματος Μεταφοράς και του Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας κάθε τύπου και κατηγορίας, περιλαμβάνουν κτιριακές εγκαταστάσεις, υπαίθριες εγκαταστάσεις ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, τοίχους αντιστήριξης, περιφράξεις και χωματοургικές εργασίες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου. Με την ισχύουσα σήμερα πολεοδομική νομοθεσία για την τέλεση αυτών των εργασιών απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας με βάση το ν. 4495/2017.

Οι παραπάνω υπαίθριες εγκαταστάσεις ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού στηρίζονται σε μεταλλικά ικρίσματα, τα οποία εδράζονται σε υπόγειες βάσεις οπλισμένου σκυροδέματος η στέψη των οποίων εξέρχει, αναλόγως του τύπου τους, έως 0,50 μ. από τη στάθμη ισοπέδωσης του γηπέδου. Οι εργασίες που απαιτούνται για την επαύξηση, αναβάθμιση ή αντικατάσταση του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού λόγω βλάβης στους υποσταθμούς του Συστήματος/Δικτύου καθώς και για νέα έργα, περιλαμβάνουν συχνά μόνο κατασκευή νέων βάσεων ή τροποποίηση διαστάσεων υφισταμένων βάσεων και είναι αναγκαίο για το σύνολο των χρηστών του δικτύου να γίνονται σύντομα.

Παρά ταύτα, λόγω της απαίτησης με την ισχύουσα νομοθεσία να εκδίδεται ακόμα και σε αυτές τις περιπτώσεις οικοδομική άδεια, δηλαδή να ακολουθείται ακριβώς η ίδια διαδικασία ως εάν επρόκειτο για κατασκευή ολόκληρου υποσταθμού, παρουσιάζονται συχνά μεγάλες καθυστερήσεις ακόμα και σε αυτές τις μικρής κλίμακας εργασίες.

Για το λόγο αυτό, με την προτεινόμενη ρύθμιση εξαιρούνται από την υποχρέωση έκδοσης οικοδομικής άδειας οι ανωτέρω εργασίες στις εγκαταστάσεις των βάσεων ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, καθώς αυτό οδηγεί σε σοβαρές καθυστερήσεις και αύξηση του κόστους κατασκευής κοινωφελών και αναπτυξιακών έργων για τη χώρα, παρόλο που είναι δεδομένη (ως αυτονόητα συμφέρουσα για όλους) η διασφάλιση της ασφαλούς και έντεχνης κατασκευής τους.

Επί του άρθρου 101

Με τη διάταξη αυτή επιδιώκεται να ρυθμισθούν περιπτώσεις κατασκευής ειδικών κατηγοριών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ (υπόγεια Υδροηλεκτρικά) μετά των συνοδών τους εγκαταστάσεων, οι οποίες δεν καταλαμβάνονται από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο της πολεοδομικής

νομοθεσίας και δεν εμπίπτουν σε καθορισμένους όρους ή διαδικασία αδειοδότησης και ελέγχου δόμησης, επειδή ο τρόπος κατασκευής των σταθμών ή η θέση εγκατάστασής τους επιβάλλεται λόγω της ιδιομορφίας ή πολυπλοκότητας του έργου ή των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών ή της γεωμορφολογίας του χώρου εγκατάστασης.

Πράγματι, οι σταθμοί αυτοί δεν είναι συνήθη κτίρια, αλλά αποτελούν εγκαταστάσεις/ειδικές κατασκευές με εξαιρετικά ασυνήθη μορφή, ιδιαίτερο μηχανολογικό εξοπλισμό μεγάλου όγκου και ειδικές απαιτήσεις που καθορίζονται αποκλειστικά βάσει λειτουργικών αναγκών, και συνεπώς δεν είναι δυνατόν να ακολουθήσουν τις διατάξεις του ΝΟΚ ή τους όρους και περιορισμούς δόμησης. Με την προτεινόμενη διάταξη ιδρύεται, για το λόγο αυτό, ειδική διαδικασία για την αδειοδότησή τους, η οποία καταλήγει σε έκδοση πράξης από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας που επέχει θέση οικοδομικής αδείας.

Επί του άρθρου 102

Με το άρθρο αυτό αντιμετωπίζονται διάφορα ζητήματα εφαρμογής της δασικής εν γένει νομοθεσίας. Με την παρ. 1 επιτρέπεται η επέμβαση σε δάση και σε οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, ακόμη κι εάν έχουν τη νομική μορφή ανώνυμης εταιρείας. Με την παρ. 2 προβλέπεται ότι βιομηχανικές εγκαταστάσεις που έγιναν σε δάση ή δασικές εκτάσεις και έχουν λάβει όλες τις απαιτούμενες άδειες πλην της έγκρισης επέμβασης μπορούν να λάβουν αυτήν μέχρι τις 30 Απριλίου 2021, καθώς αποτελούν επιτρεπτές επεμβάσεις. Η παρ. 3 τροποποιεί τη διάταξη για επιτρεπτές επεμβάσεις τουριστικού χαρακτήρα σε δάση, προβλέποντας ότι επιτρέπονται και τα συρματόσχοινα που είναι αυτοτελή σε σχέση με άλλες εγκαταστάσεις (όπως ξενοδοχεία, κέντρα σκι κ.λπ.), δεδομένης της αυτοτελούς χρήσης και αξίας τους για τον τουρισμό. Η παρ. 4 προβλέπει μια απλουστευμένη διαδικασία για αδειοδότηση (που περιλαμβάνει και έγκριση επέμβασης) εγκαταστάσεων άντλησης και εμφιάλωσης νερού σε δασικές εκτάσεις, οι οποίες είχαν ήδη διατεθεί νομίμως στο παρελθόν. Μπορεί με τον τρόπο αυτό να αξιοποιηθεί μια έκταση που ήδη χρησιμοποιείται, με σκοπό τον περιορισμό της επέμβασης στο συγκεκριμένο τμήμα του δάσους. Με την παρ. 5 λύεται ένα πρόβλημα των καστανοπαραγωγών και της μεταβίβασης, κυρίως λόγω κληρονομικής διαδοχής, των δικαιωμάτων τους και σε πρόσωπα που δεν ήταν κατά κύριο επάγγελμα αγρότες ή κτηνοτρόφοι. Με την παρ. 6 επιλύεται το ζήτημα της ταυτοποίησης των εκτάσεων οι οποίες μεταβιβάστηκαν στα πλαίσια Αγροτικού Κώδικα με άδεια του Υπουργού Γεωργίας για την αγροτική αποκατάσταση ακτημόνων προσφύγων. Πρόκειται για εκτάσεις που περιλαμβάνονται στα συμβόλαια 6165/1930 και 6166/1930 του συμβολαιογράφου Αθηνών Πέτρου Νικολάου Καββαδία, αποτελούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ.1 του άρθρου 11 του ν. 3147/2003, όπως το εδάφιο β' της παραγράφου αυτής συμπληρώθηκε με την παρ.10 του άρθρου 36 του Ν. 4061/2012, κλήρους της αγροτικής νομοθεσίας και ως εκ τούτου για τις εκτάσεις αυτές εφαρμόζονται οι διατάξεις του Αγροτικού Κώδικα. Το Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα κυριότητας επί των εκτάσεων αυτών και τα συνταχθέντα συμβόλαια είναι έγκυρα και ισχυρά. Με την ταυτοποίηση αυτή μπορεί να είναι ξεκάθαρο ποιες εκτάσεις θα ενταχθούν στο υπό εκπόνηση Ειδικό Χωρικό Σχέδιο για το Μάτι. Η διάταξη επιβάλλεται από λόγους υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος για την ανάταξη και την προστασία των περιοχών που επλήγησαν από τις φονικές πυρκαγιές του 2018 και επιχειρείται να αποφευχθεί η επανεμφάνιση πυρκαγιών αλλά και μελλοντικών φυσικών καταστροφών, που κατά κανόνα ακολουθούν μια τόσο καταστροφική πυρκαϊά (πλημμύρες κ.λπ.) και οι οποίες θα θέσουν σε κίνδυνο εκ νέου ανθρώπινες ζωές.

Επί του άρθρου 103

Με τον ν. 1475/1984 (Α' 131) ανατέθηκε στη ΔΕΗ από το 1985 το δικαίωμα αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης του γεωθερμικού δυναμικού σε περιοχές της χώρας, με διάρκεια των αρχικών συμβάσεων μίσθωσης τριάντα (30) έτη και με την δυνατότητα παράτασης για άλλα είκοσι (20) έτη. Μετά την απόσχιση κλάδου των ΑΠΕ, το 2011 τα δικαιώματα γεωθερμίας μεταφέρθηκαν στη ΔΕΗ Ανανεώσιμες (ΔΕΗΑΝ) ΑΕ. Με την προτεινόμενη ρύθμιση δίδεται παράταση της διάρκειας των μισθώσεων κατά πέντε (5) ακόμα έτη μετά την αρχική παράταση με το άρθρο 30 του ν. 4342/2015 (Α' 143).

Με τον τρόπο αυτό, παρέχεται η δυνατότητα να ολοκληρωθεί η έρευνα του γεωθερμικού δυναμικού στις περιοχές των μισθώσεων (γεωτρήσεις), η οποία είχε καθυστερήσει πρωτίστως λόγω αδυναμίας χρηματοδότησης από τις τράπεζες τα τελευταία έτη, και να προχωρήσει η διαχείρισή του με την εγκατάσταση και ανάπτυξη γεωθερμοηλεκτρικών σταθμών παραγωγής. Ήδη η ΔΕΗ ΑΝ ολοκληρώνει τις διαδικασίες διεθνούς πλειοδοτικού διαγωνισμού για τη επιλογή Στρατηγικού Εταίρου αναφορικά με την ανάπτυξη των γεωθερμοηλεκτρικών σταθμών παραγωγής.

Σημειώνεται ότι με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται η παράταση των καταληκτικών προθεσμιών των συμβάσεων, ενώ τα λοιπά δικαιώματα και υποχρεώσεις, όπως για παράδειγμα η καταβολή μισθώματος, παραμένουν ισχυρά, σύμφωνα με τους σχετικούς συμβατικούς όρους. Τέλος, συμπληρώνεται το πλαίσιο για τη σύνταξη των τυπικών συμβολαιογραφικών πράξεων παράτασης, εκεί όπου αυτό προβλέπεται κατά την κείμενη νομοθεσία, για λόγους ασφάλειας δικαίου σε ό,τι αφορά το κύρος των συγκεκριμένων παρατάσεων.

Επί του άρθρου 104

Με την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 1 αίρεται ο περιορισμός στην ισχύ που τίθεται από την καταργούμενη διάταξη του ν. 4533/2018 (Α' 75) και παρέχεται η δυνατότητα διαχείρισης της πλήρους ισχύος της μονάδας ηλεκτροπαραγωγής υπ' αριθ. 5 του ΑΗΣ Μεγαλόπολης (Μεγαλόπολη 5), όποτε αυτό είναι τεχνικά δυνατό, με σκοπό την συμβολή της στην επάρκεια ισχύος, σύμφωνα με το υφιστάμενο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο (Κώδικας Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, Β' 103, ως ισχύει, και Κανονισμός Αγοράς Εξισορρόπησης, ΦΕΚ Β' 5910/2018) και το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς του ΕΣΜΗΕ της ΑΔΜΗΕ Α.Ε.

Με τις παρ. 2 και 3 τροποποιείται ο τρόπος ανάκτησης του ειδικού τέλους δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης λιγνίτη, ώστε τα κονδύλια, τα οποία προκύπτουν από την από 1η Ιανουαρίου 2019 επιβολή του εν λόγω τέλους, να καταβάλλονται από τους υπόχρεους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας σε Ειδικούς Λογαριασμούς που τηρούν οι ίδιοι. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε αναγκαία ενόψει της επικείμενης λειτουργίας των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας του Μοντέλου Στόχου (Αγορές του ν. 4425/2016, Α' 185), καθώς πλέον η ανάκτηση του ειδικού τέλους μέσω σχετικής χρέωσης που προστίθεται στις χρεώσεις προσαυξήσεων της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρισμού δεν καθίσταται δυνατή. Επιπλέον, με την προτεινόμενη ρύθμιση προσδιορίζεται σαφώς ο αναλογικός τρόπος κατανομής των κονδυλίων ανά Περιφερειακή Ενότητα και προβλέπεται επιτροπή κατανομής των κονδυλίων ανά Περιφερειακή Ενότητα. Με αυτόν τον τρόπο, παρέχεται η απαραίτητη σαφήνεια στο νόμο για δίκαιη κατανομή των κονδυλίων στις λιγνιτικές περιοχές.

Με τις παρ. 4 και 5 ρυθμίζονται οργανωτικά θέματα για την προώθηση του Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ) των λιγνιτικών περιοχών κατά και μετά την απολιγνιτοποίηση. Πράγματι, με την ΠΥΣ 52/2019 (Α' 213) συστάθηκε Συντονιστική Επιτροπή για τη Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση στη μεταλιγνιτική εποχή της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και του Δήμου Μεγαλόπολης της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Κύριο έργο της Επιτροπής είναι η εκπόνηση και παρακολούθηση της υλοποίησης του σχετικού Σχεδίου (Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης – ΣΔΑΜ), το οποίο άπτεται όλων των θεμάτων που ανακύπτουν από τη στρατηγική απόφαση της κυβέρνησης για την απόσυρση μέχρι το έτος 2028 του συνόλου των λιγνιτικών μονάδων της χώρας, σχέδιο που συμπεριλαμβάνει ένα σύνθετο πλέγμα μέτρων για την επίτευξη του ανωτέρω στόχου.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αφενός παρέχεται η απαραίτητη εξουσιοδότηση από το νομοθέτη στον Πρόεδρο της Συντονιστικής Επιτροπής και Συντονιστή του ΣΔΑΜ να συστήνει και να συγκροτεί ομάδες εργασίας και επιτροπές εμπειρογνομόνων για την υποβοήθηση του έργου του (παρ. 4) και αφετέρου συστήνεται ιδιαίτερο διοικητικό όργανο υποστήριξης των εργασιών της Συντονιστικής Επιτροπής ΣΔΑΜ με τη μορφή Τεχνικής Γραμματείας (παρ. 5). Η Τεχνική Γραμματεία επιδιώκεται να παρέχει επαρκή και αξιόπιστη τεχνοκρατική υποστήριξη για το συνολικό εύρος των σύνθετων ζητημάτων που αναφέρονται στην κατάρτιση και υλοποίηση του ΣΔΑΜ και θα συγκροτείται από προσωπικό που θα διατίθεται από τα προβλεπόμενα συναρμόδια Υπουργεία και φορείς, οι οποίοι θα εξακολουθούν να καταβάλλουν τη μισθοδοσία του. Ρητά προβλέπεται ότι διοικητική και υλικοτεχνική υποστήριξη προβλέπεται να παρέχουν στην Τεχνική Γραμματεία οι φορείς που συμμετέχουν στη Συντονιστική Επιτροπή.

Επί του άρθρου 105

Με την προτεινόμενη ρύθμιση η διαδικασία αδειοδότησης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής μικρότερης ισχύος αποκεντρώνεται και καθίσταται ταχύτερη και πιο ευέλικτη. Ειδικότερα, η αρμοδιότητα της έκδοσης αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας των σχετικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής αφαιρείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και απονέμεται στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις. Στην αρμοδιότητα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης πλέον υπάγονται και οι περιπτώσεις τροποποίησης και ανανέωσης των ως άνω αδειών και καταλαμβάνει τις εξής κατηγορίες:

(α) σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με χρήση συμβατικών καυσίμων, συμπεριλαμβανομένων όσων περιλαμβάνονται στην Προσωρινή Ενιαία Άδεια Λειτουργίας της ΔΕΗ, συνολικής ισχύος έως 50 MW ανά σταθμό και

(β) σταθμών Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας (ΣΗΘ) με χρήση συμβατικών καυσίμων, συνολικής ισχύος έως 50 MW ανά σταθμό.

Με το τρέχον δυναμικό των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (ΜΔΝ) μεταβιβάζεται η αρμοδιότητα έκδοσης των ανωτέρω άδειων για 26 από τα 32 ΜΔΝ.

Επί του άρθρου 106

Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις των διατάξεων των άρθρων 176 και 177 του ν. 4001/2011 (Α' 179) επεκτείνεται το έργο διασύνδεσης Ελλάδας-Ιταλίας, όπως καθορίστηκε στην από 4 Νοεμβρίου 2005 Διακρατική Συμφωνία μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας, ώστε να περιλαμβάνει πλέον το πρόσφατο αλλά

απολύτως αναγκαίο συμπλήρωμα τόσο του χερσαίου τμήματος του αγωγού επί ελληνικού εδάφους, μεταξύ της ελληνοτουρκικής μεθορίου και της ακτής του Ιονίου, όπως ανασχεδιάσθηκε από τον φορέα υλοποίησής του, όσο και του χερσαίου και υποθαλάσσιου αγωγού EastMed.

Ο αγωγός EastMed αποτελεί Έργο Ευρωπαϊκού Κοινού Ενδιαφέροντος (ΕΚΕ), το οποίο ανήκει στην ίδια δέσμη Έργων Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος PCI 7.3 με τον υπεράκτιο αγωγό φυσικού αερίου IGI Poseidon και συνδέει τα κοιτάσματα της Ανατολικής Μεσογείου, μέσω Κύπρου, Ελλάδας και Ιταλίας, με την υπόλοιπη Ευρώπη.

Με την τροποποίηση αυτή, το αναβαθμισμένο έργο διασύνδεσης χαρακτηρίζεται ως έργο εθνικής σημασίας και δημόσιας ωφέλειας και ευρύτερα δημοσίου συμφέροντος, καθώς ο εμπλουτισμένος σχεδιασμός του έργου όχι μόνο ενισχύει τη διασύνδεση των συστημάτων μεταφοράς της Ιταλίας και της Ελλάδας, αλλά αναβαθμίζει και την ολοκλήρωση του Νοτίου Διαδρόμου φυσικού αερίου, διότι διαμορφώνει νέες οδεύσεις προμήθειας και διασυνδέσεις με νέες πηγές προμήθειας φυσικού αερίου. Με τον τρόπο αυτό, συνεισφέρει στην ολοκλήρωση της Ευρωπαϊκής αγοράς και της πολιτικής της ΕΕ για την ασφάλεια εφοδιασμού με φυσικό αέριο, μιας μορφής ενέργειας που είναι πιο φιλική στο περιβάλλον από τις παραδοσιακές μορφές ενέργειας. Επιπλέον, εξατομικεύεται ο φορέας υλοποίησης του αναβαθμισμένου έργου της εν λόγω τροποποιημένης διασύνδεσης, καθώς και εκείνος της διασύνδεσης Ελλάδας-Βουλγαρίας.

Επί του άρθρου 107

Η λιανική αγορά του φυσικού αερίου διακρίνεται της αντίστοιχης του ηλεκτρισμού, δεδομένου ότι η δραστηριότητα που αναπτύσσουν οι προμηθευτές φυσικού αερίου συνδέεται τόσο με γεωγραφικά στοιχεία όσο και με χαρακτηριστικά κατανάλωσης (οικιακοί, εμπορικοί, βιομηχανικοί πελάτες). Με αυτό το δεδομένο, η εφαρμογή των ίδιων διατάξεων που ισχύουν για τον «Προμηθευτή Τελευταίου Καταφυγίου Ηλεκτρικής Ενέργειας» δεν διασφαλίζει αποτελεσματικά την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας κοινής ωφέλειας. Επομένως, κρίνεται αναγκαία η τροποποίηση των άρθρων 57 και 81 του ν. 4001/2011, ώστε να τεθεί σε εφαρμογή νέο πλέγμα κανόνων, το οποίο θα συνάδει με τις ιδιαιτερότητες της αγοράς φυσικού αερίου.

Με την προτεινόμενη διάταξη, για την επιλογή του Προμηθευτή Τελευταίου Καταφυγίου (ΠΤΚ) προβλέπεται η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος από τη ΡΑΕ, κατ' αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 56 του ν. 4001/2011 και σύμφωνα με Απόφαση της ΡΑΕ, για την έκδοση της οποίας παρέχεται εξουσιοδότηση με την παρούσα ρύθμιση.

Σε περίπτωση που δεν εκδηλωθεί ενδιαφέρον και λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να οριστεί Προμηθευτής ή Προμηθευτές Φυσικού Αερίου ως Προμηθευτές Τελευταίου Καταφυγίου για την τροφοδοσία Πελατών, οι οποίοι δεν εκπροσωπούνται από Προμηθευτή, λόγω υπαιτιότητας του μέχρι πρότινος Προμηθευτή τους και όχι των Πελατών, παρέχεται εξουσιοδότηση στη ΡΑΕ να ορίσει τους ΠΤΚ με κριτήρια ιδίως το μερίδιο αγοράς του κάθε Προμηθευτή στην Ελληνικά αγορά και ανά γεωγραφική περιοχή ή Κατηγορία Πελατών.

Στο μεταβατικό διάστημα έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών ορισμού ΠΤΚ, όλοι οι προμηθευτές είναι εν δυνάμει πάροχοι της υπηρεσίας κοινής ωφέλειας τελευταίου καταφυγίου, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 81 του ν. 4001/2011. Με την απόφαση της ΡΑΕ καθορίζεται και η κάλυψη του πλήρους κόστους της παρεχόμενης υπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 56.

Επί του άρθρου 108

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 12 του ν. 3054/2002 (Α' 230) υποχρέωση τήρησης αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης έχουν μεταξύ άλλων όσοι εισάγουν προς κατανάλωση στην εγχώρια αγορά πετρελαιοειδή προϊόντα των κατηγοριών του άρθρου 3 παράγραφος 1 του άνω νόμου, καθώς και οι Μεγάλοι Τελικοί Καταναλωτές που εισάγουν τα Προϊόντα αυτά για ίδια κατανάλωση. Όμως στον ορισμό των Μεγάλων Τελικών Καταναλωτών της παραγράφου 13 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου εκ παραδρομής γίνεται περιορισμός μόνο σε κατανάλωση για ίδια χρήση ελαφρών, μεσαίων και βαρέων κλασμάτων. Για τον λόγο αυτό με την παρ. 1 του άρθρου προτείνεται διαγραφή από τον αντίστοιχο ορισμό του ν. 3054/2002 της αναφοράς σε "ελαφρά, μεσαία ή βαρέα κλάσματα".

Με την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 2 παρέχεται εξουσιοδότηση στους συναρμόδιους Υπουργούς για τον καθορισμό των ανταποδοτικών τελών για την έκδοση, τροποποίηση ή επέκταση των αδειών του ν. 3054/2002, καθώς και των ετήσιων ανταποδοτικών τελών για τη χρήση των αδειών αυτών. Επίσης, προβλέπεται η επιβολή προστίμων για τη μη καταβολή των ανωτέρω ετήσιων τελών ή για την εκπρόθεσμη καταβολή τους, ως δύναται να διαπιστωθεί κατά το χρόνο ελέγχου των αρμοδίων υπηρεσιών. Οι σχετικές παραβάσεις πλέον θα διακρίνονται στην εκδοθησόμενη κοινή υπουργική απόφαση, προς επίλυση των δυσχερειών στη διαδικασία υπολογισμού και επιβολής προστίμων, που αντιμετωπίζονται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία.

Επί του άρθρου 109

Με την προσθήκη νέας παραγράφου με αριθμό 5 στο άρθρο 18 του ν. 3982/2011 (Α' 143), προβλέπεται ρητά ότι για την εγκατάσταση, αλλά και σε κάθε περίπτωση επέκτασης ή/και εκσυγχρονισμού των Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Δ3/Α/οικ.4303 ΠΕ 26510/2012 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 603), καθώς και των δραστηριοτήτων των υποθαλάσσιων συστημάτων μεταφοράς ή/και αποθήκευσης φυσικού αερίου, απαιτείται Έγκριση Εγκατάστασης κατά τον έννοια της παρ. 11Α του άρθρου 17 του ίδιου ως άνω νόμου.

Παράλληλα, με την παρούσα ρύθμιση προβλέπεται η εξαίρεση εφαρμογής των διατάξεων των παρ. 6Α, 6Β, 6Γ, 6Δ και 6Ε του άρθρου 20 του ν. 3982/2011, όπως προστέθηκε με το άρθρο 158 του ν. 4512/2018, στην περίπτωση των συστημάτων μεταφοράς ή/και αποθήκευσης φυσικού αερίου, δεδομένου ότι οι ως άνω διατάξεις συνδέουν το βαθμό όχλησης των δραστηριοτήτων με τη χρονική διάρκεια της Έγκρισης Εγκατάστασης.

Επιπλέον, με την προτεινόμενη ρύθμιση καθίσταται σαφές ότι για τη χορήγηση Έγκρισης Εγκατάστασης για συστήματα μεταφοράς ή/και αποθήκευσης φυσικού αερίου δεν απαιτείται η προσκόμιση Βεβαίωσης Χρήσεων Γης από την αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία, προκειμένου να διευκρινιστεί ότι η σχετική απαίτηση, η οποία προκύπτει βάσει του άρθρου 1 της οικ. 483/35/Φ.15.2012 υπουργικής απόφασης (Β' 158), όπως τροποποιήθηκε με την οικ. 64618/856/Φ15/2018 (Β' 2278), δεν εφαρμόζεται στις δραστηριότητες μεταφοράς ή/και αποθήκευσης χερσαίων ή/και υποθαλάσσιων αγωγών.

Επί του άρθρου 110

Η διενέργεια γεωφυσικών και γεωλογικών ερευνών που προβλέπονται στις άδειες αναζήτησης υδρογονανθράκων που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2289/1995, καθώς και στις συμβάσεις έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων που συνάπτει το Ελληνικό Δημόσιο, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος ενός προγράμματος ανάπτυξης έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων. Οι συγκεκριμένες έρευνες είναι ελάχιστα παρεμβατικές και διαρκούν μικρό χρονικό διάστημα, ωστόσο διενεργούνται κατά μήκος διαδρομών πολλών χιλιομέτρων και διασχίζουν μεγάλη έκταση, επί της οποίας ή τμήματα της οποίας είναι δυνατόν να έχουν εμπράγματα δικαιώματα φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Η έως τώρα εμπειρία έχει δείξει πως η λήψη αδειών από τα πρόσωπα αυτά, υπό την ιδιότητά τους ως κυρίων, νομέων ή κατόχων των εκτάσεων, για τη διενέργεια των ερευνών είναι εξαιρετικά χρονοβόρα, με αποτέλεσμα τα προγράμματα έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, που αποτελούν δραστηριότητες δημοσίου συμφέροντος και έχουν κυρωθεί με τις εκάστοτε συμβάσεις μίσθωσης, να τίθενται σε κίνδυνο χρονικού εκτροχιασμού ως προς την υλοποίησή τους και πιθανής συνολικής ακύρωσης τους.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιδιώκεται να μειωθεί ο χρόνος διενέργειας των γεωφυσικών και γεωλογικών ερευνών και διευκολύνεται το στάδιο της έρευνας υδρογονανθράκων, εφαρμόζοντας την ίδια πρόβλεψη που χρησιμοποιείται επιτυχώς σε άλλες δραστηριότητες, όπως για παράδειγμα στα δίκτυα διανομής φυσικού αερίου.

Διευκρινίζεται ότι η ρύθμιση αναφέρεται αποκλειστικά σε προσωρινή χρήση των συγκεκριμένων εκτάσεων μόνο για τη διενέργεια των συγκεκριμένων γεωφυσικών και γεωλογικών ερευνών και αφορά μόνο εκτάσεις που ανήκουν στο Δημόσιο, στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και στα νομικά πρόσωπα αυτών, και στην απαίτηση για λήψη άδειας, εγκρίσεως ή συναινέσεως από τα παραπάνω πρόσωπα υπό την ιδιότητά τους ως κυρίων, νομέων ή κατόχων των εκτάσεων αυτών.

Είναι δε αυτονόητο ότι οι Ανάδοχοι δεν απαλλάσσονται της υποχρέωσης αδειοδότησης τους για τις εν λόγω έρευνες σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ιδίως την περιβαλλοντική και δασική νομοθεσία, τη νομοθεσία ασφάλειας της εργασίας, τη νομοθεσία για τις προστατευόμενες περιοχές και την πολιτιστική κληρονομιά καθώς και από την υποχρέωση συμμόρφωσης τους με τα προβλεπόμενα στον ν. 2289/1995 και τις άδειες αναζήτησης ή συμβάσεις έρευνας και εκμετάλλευσης που έχουν λάβει ή συνάψει.

Επί του άρθρου 111

Με την παρ. 1 του παρόντος άρθρου τροποποιείται η πρόβλεψη για τη διαδικασία επιλογής των μελών της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) του άρθρου 7 του ν. 4001/2011 (Α' 179), ώστε η διαδικασία αυτή να μπορεί να εκκινήσει εντός εύλογου χρονικού διαστήματος πριν από τη λήξη της θητείας των μελών τα οποία πρόκειται να αντικατασταθούν.

Υπό το ισχύον καθεστώς, αυτό δεν θα ήταν δυνατό να γίνει, καθώς, ως προβλέπεται στην τροποποιούμενη διάταξη, η διαδικασία επιλογής των μελών της ΡΑΕ δύναται να χωρήσει μόνο μετά τη λήξη της θητείας των εν ενεργεία μελών της. Περαιτέρω, κατά τις διατάξεις του ίδιου νόμου, η ΡΑΕ μπορεί να συνεχίσει να λειτουργεί αλλά μόνο για εξάμηνο, αν κάποια από τα μέλη της εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο, εφόσον κατά τις συνεδριάσεις της τα λοιπά μέλη επαρκούν ώστε να υπάρχει η απαιτούμενη εκ του Νόμου απαρτία.

Με την προτεινόμενη διάταξη επιλύεται το ανωτέρω ζήτημα και σκοπείται η έγκαιρη αναπλήρωση των μελών της Αρχής, ώστε να τελεί σε πλήρη σύνθεση και να εξασφαλιστεί η αδιάκοπη και απρόσκοπτη λειτουργία και άσκηση των αρμοδιοτήτων της εκ της κείμενης νομοθεσίας.

Με την πρόβλεψη της παρ. 2 παρατείνεται η ισχύς των συμβάσεων των εργαζομένων στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου για δώδεκα (12) μήνες, με σκοπό τη διατήρηση της οργανωτικής επάρκειας της Αρχής κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία.

Με την παρ. 3 δίνεται η δυνατότητα στη ΡΑΕ να συνάψει περισσότερες συμβάσεις ανά έτος για την κατεπείγουσα ανάπτυξη εκ μέρους της των πληροφοριακών της συστημάτων και μέχρι το ετήσιο συνολικό όριο των 150.000 ευρώ με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων του ν. 4412/2016 (Α' 147).

Πράγματι, με το ν. 4414/2016 (Α' 149), θεσπίστηκε, μεταξύ άλλων, το πλαίσιο ένταξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών. Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 7 του ίδιου νόμου η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα για τη διενέργεια και ολοκλήρωση των ανωτέρω ανταγωνιστικών διαδικασιών. Περαιτέρω, με τον παρόντα νόμο (Κεφ. Β') απονέμεται μεταβατικά στη ΡΑΕ η αρμοδιότητα για τη διεκπεραίωση της Α' Φάσης της αδειοδότησης σταθμών ΑΠΕ, στο πλαίσιο της απλοποίησης των διαδικασιών διοικητικής αδειοδότησης και της προώθησης των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας, που είναι ένας από τους στόχους της ενεργειακής πολιτικής της Ένωσης.

Η επίτευξη των ανωτέρω στόχων δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί από τη ΡΑΕ με τα νομικά εργαλεία που ισχύουν σήμερα για την ανάθεση προμηθειών και υπηρεσιών και εντός των χρονικών περιορισμών που υπάρχουν. Για το λόγο αυτόν κρίνεται αναγκαία, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, που υπερτερούν των σχετικών υποχρεώσεων για την τήρηση της συνήθους διαδικασίας ανάθεσης, η παρέκκλιση από τις σχετικές διατάξεις μόνο έως το τέλος του έτους 2020 και αποκλειστικά και μόνο για τη συγκεκριμένη κατηγορία συμβάσεων.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 4 δίνεται η δυνατότητα στη ΡΑΕ να ενισχύει από τον προϋπολογισμό της την εθνική προσπάθεια για την αντιμετώπιση τα πρόσφατης κρίσης του κορωνοϊού. Η ΡΑΕ έχει δικό της προϋπολογισμό, κατά την εκτέλεση του οποίου διαθέτει πλήρη αυτονομία χωρίς να απαιτείται η σύμπραξη άλλου διοικητικού ή κυβερνητικού οργάνου και καλύπτει το σύνολο των λειτουργικών δαπανών της, μέσω των τελών που καταβάλλονται από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο τομέα ενέργειας και τα πρόστιμά που επιβάλλει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της. Τυχόν πλεόνασμα του προϋπολογισμού θα πρέπει να διατίθεται για τη μείωση των ανταποδοτικών τελών που έχουν θεσπιστεί υπέρ αυτής, διατηρουμένου ασφαλούς πλεονάσματος για την απρόσκοπτη λειτουργία της Αρχής. Ωστόσο, για τον προαναφερόμενο λόγο δημόσιας ωφέλειας, με την προτεινόμενη ρύθμιση επιτρέπεται με απόφαση της Ολομέλειάς της, η ΡΑΕ να συντρέχει την πολιτεία (φορείς και δομές) για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση συνεπειών που δημιουργούνται από δυσμενείς για την πολιτεία καταστάσεις όπως σεισμοί, πυρκαγιές, πανδημίες κ.α., μέσω της διάθεσης ποσού από τον προϋπολογισμό της προερχόμενο από τα επιβαλλόμενα πρόστιμα.

Επί του άρθρου 112

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 1 τροποποιείται η χρονική διάρκεια ισχύος της σύμβασης υποστήριξης μεταξύ της εταιρείας ΑΔΜΗΕ Α.Ε. και ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. (πρώην ΛΑΓΗΕ Α.Ε.), προκειμένου να είναι δυνατή η διευκόλυνση της πλήρους ανάπτυξης των υπηρεσιών της ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. Περαιτέρω, παρέχεται η δυνατότητα στους υπαλλήλους που απασχολούνται ήδη στον ΔΑΠΕΕΠ στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης να δηλώσουν, εφόσον το επιθυμούν, εγγράφως ότι δεν συμφωνούν με την παράταση της διάθεσης, προκειμένου να επανέλθουν στον ΑΔΜΗΕ.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 2 τροποποιείται η παράγραφος 4 του άρθρου 119 του ν. 4001/2011, ώστε οι περιορισμοί που τίθενται στα μέλη του ΔΣ της ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ να είναι ανάλογοι των δραστηριοτήτων που αποτελούν πλέον αντικείμενο της εταιρείας. Πράγματι, η διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 119 του ν. 4001/2011 είχε αρχικά προβλεφθεί έτσι ώστε να εξασφαλιστεί ότι τα μέλη του Δ.Σ. της «Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΛΑΓΗΕ) Α.Ε.» κατά τη διάρκεια της θητείας τους και ένα έτος μετά τη λήξη της δεν θα ενεργούν πράξεις ασυμβίβαστες ή ανταγωνιστικές με τις δραστηριότητες της ΛΑΓΗΕ ΑΕ. Με το ν. 4512/2018 τροποποιήθηκε το αντικείμενο της εταιρείας Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ) Α.Ε., πρώην ΛΑΓΗΕ Α.Ε., με αποτέλεσμα ορισμένα εκ των ασυμβιβάστων που είχαν προβλεφθεί στο πρόσωπο των μελών ΔΣ του ΔΑΠΕΕΠ να παρίστανται πλέον δυσανάλογα με το αντικείμενο αυτό.

Με τη ρύθμιση της παρ. 3 του παρόντος άρθρου δίδεται στο ΔΑΠΕΕΠ η δυνατότητα να συνάψει είκοσι πέντε (25) συμβάσεις έργου ή εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου καθώς και τρεις (3) συμβάσεις έργου με νομικούς, προς το σκοπό της αντιμετώπισης της σοβαρής υποστελέχωσής του, η οποία προέκυψε μετά την πρόσφατη σημαντική αύξηση των αρμοδιοτήτων του.

Οι ιδιαίτερα αυξημένες και έκτακτες ανάγκες που προέκυψαν από: α) την υλοποίηση του νέου καθεστώτος στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ του ν. 4414/2016 και συγκεκριμένα για την υλοποίηση της λειτουργίας της ως ΦΟΣΕΤΕΚ, καθώς και για την υλοποίηση Ειδικής Αγοράς Εγγυήσεων Προέλευσης,

β) την υλοποίηση της διαδικασίας υπαγωγής καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας σε κατηγορίες δικαιούχων μειωμένων χρεώσεων ΕΤΜΕΑΡ μέσω πληροφοριακού συστήματος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 4625/2019, γ) τη μεταφορά μεγάλου αριθμού εκκρεμών δικών από την Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ) ΑΕ στο ΔΑΠΕΕΠ, οι οποίες αφορούν δικαιώματα και υποχρεώσεις στα οποία υποκαταστάθηκε ο ΑΔΜΗΕ από τον ΔΑΠΕΕΠ.

Εν όψει των ανωτέρω και εξαιτίας του χρόνου που απαιτείται για την ολοκλήρωση του διαγωνισμού πρόσληψης τακτικού προσωπικού, καθίσταται επιτακτική η προτεινόμενη ρύθμιση, ώστε ο ΔΑΠΕΕΠ να μπορέσει να ανταποκριθεί στις θεσμικές του λειτουργίες. Επισημαίνεται ότι έχει εκδοθεί απόφαση της Επιτροπής της ΠΥΣ 33/2006, με αριθμό πρωτ. ΔΙΠΑΑΔ/Φ.ΕΓΚΡ./302/36136, βάσει της οποίας η ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ έχει ήδη καταθέσει αίτημα προς το ΑΣΕΠ για την μέσω διαγωνισμού πρόσληψη 34 ΙΔΑΧ και 4 δικηγόρων με έμμισθη εντολή. Η διαδικασία αναμένεται να ολοκληρωθεί σε διάστημα δυο (2) και πλέον ετών.

Η παρ. 4 είναι αναγκαία για τον ορισμό του ΔΑΠΕΕΠ ως αποκλειστικά αρμόδιου για τη διαχείριση, λειτουργία και συντήρηση του Πληροφοριακού Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης που τηρείται για όλα τα Μητρώα Εγγυήσεων Προέλευσης και είναι ενιαίο για όλους τους Φορείς Έκδοσης σε πλήρη συμμόρφωση και με το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 16325. Δυνάμει της εν λόγω διάταξης, ο ΔΑΠΕΕΠ θα μπορέσει εν συνεχεία να εκκινήσει τις διαδικασίες ανάθεσης για την αναβάθμιση αυτού και τον καθορισμό συγκεκριμένων προδιαγραφών, υπό τους όρους της κατά παρέκκλιση διαδικασίας της παρ. 5

για λόγους επείγοντος που συνδέονται με την ολοκλήρωση και την εφαρμογή του πλαισίου των Εγγυήσεων Προέλευσης. Το Πληροφοριακό Σύστημα Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας κρίνεται απαραίτητο για τη διασυννοιακή μεταβίβαση ΕΠ, την ηλεκτρονική επικοινωνία του ΔΑΠΕΕΠ με άλλους Διαχειριστές και Πληροφοριακά Συστήματα ΕΠ αλλά και τη συμμόρφωση με τις επιταγές των Ευρωπαϊκών Οδηγιών για τις Εγγυήσεις Προέλευσης (Οδηγίες 2009/28/ΕΚ και 2018/2001/ΕΚ). Η έγκαιρη εκπλήρωση των ανωτέρω δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί υπό τις παρούσες έκτακτες συνθήκες με τις συνήθεις διαδικασίες για την ανάθεση προμηθειών και υπηρεσιών, επομένως με την προτεινόμενη ρύθμιση ιδρύεται σχετική παρέκκλιση για λόγους δημοσίου συμφέροντος μόνο έως το τέλος του έτους 2020 και αποκλειστικά και μόνο για τη συγκεκριμένη κατηγορία συμβάσεων.

Επί του άρθρου 113

Η προτεινόμενη αντικατάσταση της παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 4342/2015 (Α' 143) με την παρ. 1 της προτεινόμενης ρύθμισης γίνεται για να διασφαλιστεί ότι οι πόροι της παρ. 1 του άρθρου 21 του άνω νόμου μέχρι την σύσταση του Ειδικού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης κατευθύνονται αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, καθώς και δράσεων για την ανάπτυξη της αγοράς παροχής ενεργειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για την επίτευξη των ανωτέρω προβλέπεται η απόδοση των πόρων της παρ. 1 του ιδίου άρθρου σε διακριτό λογαριασμό που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδας από το Πράσινο Ταμείο καλούμενο "Πράσινο Ταμείο-Ταμείο Διαχείρισης Ενεργειακής Απόδοσης".

Με την προτεινόμενη προσθήκη της παραγράφου 5 στο άρθρο 21 του ν. 4342/2015 καθίσταται σαφές ότι για θέματα διαχείρισης του ειδικού λογαριασμού ταμειακής διαχείρισης των πόρων του Πράσινου Ταμείου-Ταμείου Διαχείρισης Ενεργειακής Απόδοσης που εξυπηρετούν αποκλειστικά τους σκοπούς του νόμου 4342/2015, διαδικασίας, καθώς και για θέματα που άπτονται του τρόπου μεταφοράς και κριτηρίων είσπραξης, κατανομής και απόδοσης των πόρων του και κάθε άλλου σχετικού θέματος που αφορά στους πόρους και στη διαχείριση του άνω Λογαριασμού, εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατόπιν εισήγησης της Διεύθυνσης Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας κατά παρέκκλιση από την διαδικασία του άρθρου 2 του ν. 3889/2010 (Α' 182).

Επί του άρθρου 114

Η ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., ως εκ του νόμου Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, και μόνη και αποκλειστικώς αρμόδια για την ανάπτυξη, συντήρηση και διαχείρισή του, απαιτείται να λειτουργεί αδιάλειπτα, καθόσον η λειτουργία της συνιστά λειτουργία δημοσίου συμφέροντος, έχοντας σκοπό τη διασφάλιση της απρόσκοπτης παροχής ηλεκτρικής ενέργειας στους πάσης φύσεως καταναλωτές. Για την εκπλήρωση του σκοπού της, η ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. απασχολεί προσωπικό με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου για την αντιμετώπιση εποχιακών ή άλλων περιοδικών ή πρόσκαιρων αναγκών, κάνοντας χρήση της σχετικής ευχέρειας σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994 (Α' 28) ως ισχύει.

Προκειμένου η ΔΕΔΔΗΕ να ανταπεξέλθει υπό συνθήκες εκτάκτου ανάγκης λόγω της πανδημίας και όσο διαρκούν οι διαδικασίες για την πρόσληψη νέου προσωπικού, με τη προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 1

προβλέπεται τετράμηνη παράταση των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου οκτάμηνης διάρκειας, οι οποίες λήγουν ή πρόκειται να λήξουν εντός του επόμενου τριμήνου (έως 30.06.2020), κατά παρέκκλιση των οριζομένων στις παρ. 2 και 5 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994. Η ρύθμιση αφορά 128 άτομα εκ του προσωπικού που απασχολείται στις υπηρεσιακές του μονάδες και το οποίο στη συντριπτική πλειοψηφία του είναι τεχνικό προσωπικό ευρισκόμενο στο πεδίο. Επισημαίνεται ότι το κατά τα ανωτέρω σήμερα απασχολούμενο προσωπικό έχει ενταχθεί, σχεδόν στο σύνολό του, στο σχεδιασμό της εταιρείας για τη συνέχιση των δραστηριοτήτων της κατά την έκτακτη κατάσταση που έχει δημιουργηθεί λόγω της εξάπλωσης του COVID-19. Τέλος, με τη σχετική πρόβλεψη δεν δημιουργούνται κατ' ουδένα τρόπο τυχόν δικαιώματα και προϋποθέσεις ένταξής του στο τακτικό προσωπικό του ΔΕΔΔΗΕ.

Επίσης, ορίζεται ότι τα παραστατικά που αφορούν τη ρευματοκλοπή εκδίδονται κατά την είσπραξη των ποσών από το Διαχειριστή και όχι κατά την αποστολή της ανωτέρω επιστολής προς τους υπαίτιους.

Πράγματι, βάσει του άρθρου 95 του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ) (Β' 78/2017) και του Εγχειριδίου Ρευματοκλοπών (Β' 1871, Αποφάσεις ΡΑΕ 237/2017 και 236/2017), η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας έχει αναθέσει στο Διαχειριστή του Δικτύου (ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.) την είσπραξη ποσών που αφορούν ρευματοκλοπές. Στο πλαίσιο αυτό ο Διαχειριστής του Δικτύου υπολογίζει με ειδικό διοικητικά ρυθμιζόμενο τρόπο την αξία της κλαπείσας ενέργειας και ενημερώνει με σχετική επιστολή τους υπαίτιους.

Δεδομένου ότι η δραστηριότητα της διανομής ηλεκτρικής ενέργειας διακρίνεται από την ανταγωνιστική και αμιγώς εμπορική δραστηριότητα της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και λόγω του υψηλού κινδύνου μη είσπραξης, κρίνεται σκόπιμο ο Διαχειριστής να μην επιβαρύνεται υπέρμετρα διαχειριστικά για ποσά που σε αρκετές περιπτώσεις είναι πιθανόν να μην είναι σε θέση να εισπράξει (π.χ. σε περίπτωση νομικών προσώπων που έχουν λυθεί ή πτωχεύσει ή φυσικών προσώπων που έχουν αποβιώσει).

Επί του άρθρου 115

Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι το Ελληνικό Δημόσιο δύναται να περιορίζει το ποσοστό άμεσης ή/και έμμεσης συμμετοχής του ή νομικών προσώπων στα οποία συμμετέχει κατά πλειοψηφία ή ελέγχει άμεσα ή έμμεσα το Ελληνικό Δημόσιο στο εκάστοτε μετοχικό κεφάλαιο της ΑΔΜΗΕ Α.Ε., προκειμένου να είναι δυνατή η περαιτέρω αξιοποίηση αυτού από το Ελληνικό Δημόσιο.

Επί του άρθρου 116

Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιούνται οι διατάξεις του ν. 4602/2019 (Α' 45) για τη λύση και εκκαθάριση του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.), προκειμένου να εξειδικευθούν και να γίνουν λειτουργικές.

Ειδικότερα, με την προτεινόμενη ρύθμιση εξειδικεύεται το περιεχόμενο της νομοθετικής εξουσιοδότησης για την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης σχετικά με την εκκαθάριση και ορίζονται περισσότερες λεπτομέρειες ιδίως σχετικά με την ευθύνη αυτού, ενώ προβλέπεται εναργέστερα ο τρόπος κάλυψης των δαπανών της εκκαθάρισης του Ι.Γ.Μ.Ε. σε περίπτωση μη επάρκειας των ταμειακών διαθεσίμων της εκκαθάρισης.

Έτι περαιτέρω, προβλέπεται η μεταβίβαση των κινητών πραγμάτων του υπό εκκαθάριση φορέα στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σε αντιδιαστολή με ακίνητα, που έχουν ήδη μεταβιβαστεί στο Υπουργείο Οικονομικών με το ν. 4602/2019, και διευκρινίζεται ρητώς ότι για τις περιπτώσεις που είχαν εκκινήσει τυχόν ενέργειες για την ολοκλήρωση της μεταβίβασης από το ΙΓΜΕ προς το Υπουργείο Οικονομικών αυτές συνεχίζονται αυτοδικαίως από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Επί του άρθρου 117

Με τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 3335/2005 (Α' 95) συστάθηκε στο πρώην Υπουργείο Ανάπτυξης και νυν Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, υπηρεσία με την επωνυμία Κλιμάκιο Ελέγχου Διακίνησης και Αποθήκευσης Καυσίμων (Κ.Ε.Δ.Α.Κ), τα οποία ασκούν επιτόπιο έλεγχο σε εγκαταστάσεις και άλλα μέσα διύλισης, αποθήκευσης, μεταφοράς, τελικής πώλησης και, γενικότερα, διακίνησης πετρελαιοειδών προϊόντων, καθώς και σε οποιασδήποτε μορφής βιομηχανικές ή άλλες εγκαταστάσεις, όπου πιθανολογείται ότι αποθηκεύονται ή διακινούνται πετρελαιοειδή προϊόντα. Με βάση τα στοιχεία που συλλέγουν σε καθημερινή βάση από τα πρατήρια που ελέγχουν, αποστέλλονται οι τιμές των καυσίμων στο Παρατηρητήριο Τιμών.

Ο διενεργούμενος από τα Κ.Ε.Δ.Α.Κ έλεγχος δεν περιορίζεται στον έλεγχο του τύπου και της ποιότητας των διακινούμενων καυσίμων (νοθείας) αλλά αφορά γενικότερα το κατά πόσο η δραστηριότητα της εμπορίας πετρελαιοειδών ασκείται, σε όλα της τα στάδια και από όλους τους εμπλεκόμενους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (αποθήκευση, μεταφορά, διακίνηση, διάθεση, πώληση καυσίμων κλπ).

Κατά την επταετία 2013-2019 ελέγχθηκαν περίπου 19.000 πρατήρια και εγκαταστάσεις, ενώ επιβλήθηκαν από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας πρόστιμα συνολικού ύψους 5.723.310€. Λαμβάνοντας υπόψη ότι το συνολικό κόστος λειτουργίας των Κ.Ε.Δ.Α.Κ. την ίδια περίοδο ανήλθε στα 1.163.836€, τα καθαρά έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού από τη λειτουργία των Κ.Ε.Δ.Α.Κ. ανέρχονται στα 4.559.474€. Στα παραπάνω έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού θα πρέπει να προσμετρηθούν και τα πρόστιμα που επιβάλλονται από άλλες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες (όπως Περιφέρειες και άλλα Υπουργεία), οι οποίες ενημερώνονται από τα Κ.Ε.Δ.Α.Κ. για παραβάσεις που διαπιστώνονται κατά τον έλεγχο που διενεργούν και για τις οποίες είναι εκείνες αρμόδιες να επιβάλλουν κυρώσεις.

Με την προτεινόμενη διάταξη επανέρχεται σε μόνιμη βάση η καταβολή της ανά έλεγχο αποζημίωσης των μελών των Κ.Ε.Δ.Α.Κ. του άρθρου 3 του ν. 3335/2005 που καθορίζεται με Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η εν λόγω αποζημίωση, η οποία είχε καταργηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2016 με το άρθρο 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176), επανήλθε με το άρθρο 128 του ν. 4495/2017 (ΦΕΚ Α' 167) μέχρι τις 31.12.2017 και έκτοτε παρατείνεται ετησίως.

Τέλος με τη ρύθμιση της παραγράφου 3 αποσαφηνίζονται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται προκειμένου να καταβληθεί η ελεγκτική αποζημίωση που προβλέπεται στο άρθρο 70 του ν. 4647/2019 στους επιθεωρητές του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και ορίζεται ρητώς ότι απαιτείται έγγραφη βεβαίωση του οικείου Προϊστάμενου, στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία των δικαιούχων, σημειώνεται ποιοι από αυτούς είχαν την ιδιότητα του ανακριτικού υπαλλήλου και καταγράφεται το σύνολο των ημερών ελέγχου που πραγματοποίησε ο καθένας.

Επί του άρθρου 118

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 1 προστίθενται στην κατηγορία των βιομηχανικών ορυκτών και πετρώματα, τα οποία εξορύσσονται σε λατομικούς χώρους προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ως βελτιωτικά του εδάφους για φυτικές καλλιέργειες. Η προσθήκη κρίνεται απαραίτητη, δεδομένης της ύπαρξης εκκρεμών αιτημάτων για τη δημιουργία λατομείων για την εξόρυξη υλικών για φυτικές καλλιέργειες και κατά συνέπεια, της κάλυψης των αναγκών της αγοράς σε πετρώματα αυτής της κατηγορίας που δεν είχε προβλεφθεί κατά την αρχική νομική κατηγοριοποίηση των βιομηχανικών ορυκτών.

Σκοπός της διάταξης είναι η ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα που αποτελεί τη βασική υποδομή κάθε αναπτυξιακής οικονομικής δραστηριότητας, οι άμεσες επενδύσεις, η αύξηση των άμεσων και έμμεσων θέσεων απασχόλησης και η προστασία του περιβάλλοντος (αφού με την ενεργοποίηση αυτών των λατομείων δεν θα απαιτηθούν επεμβάσεις σε νέες εδαφικές εκτάσεις).

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 2 αντιμετωπίζεται η ανισότητα ως προς την αντιμετώπιση των μισθωτών, σε περίπτωση αλλαγής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός λατομείου και ειδικότερα ως προς το ποσοστό του αναλογικού μισθώματος που καλούνται να καταβάλουν αυτοί. Συγκεκριμένα, σε περίπτωση αναγνώρισης του Δημοσίου ως κυρίου ενός λατομείου αδρανών υλικών έναντι Δήμου, ο μισθωτής θα εξακολουθήσει να καταβάλλει το αρχικά καθορισμένο μίσθωμα και επιπρόσθετα το ειδικό τέλος υπέρ ΟΤΑ, το οποίο πριν δεν κατέβαλλε διότι δεν υφίστατο αυτή η υποχρέωση για δημοτικά λατομεία. Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζεται η υφιστάμενη κατάσταση, με τρόπο ώστε να επέρχεται ισορροπία στην αγορά και να μην υπάρχει διακριτική μεταχείριση μεταξύ εκμεταλλευτών δημοσίων και εκμεταλλευτών δημοτικών λατομείων αδρανών χωρίς υπαιτιότητά τους.

Ειδικότερα, προβλέπεται ότι, στην περίπτωση κατά την οποία υπεισέρχεται το δημόσιο ως ιδιοκτήτης του εδάφους του λατομείου αδρανών υλικών σε υποκατάσταση Δήμου, αναπροσαρμόζεται το αναλογικό μίσθωμα, λαμβάνοντας υπόψη το μίσθωμα της τελευταίας σύμβασης μίσθωσης του λατομείου με εκμισθωτή τον Δήμο που κατέβαλλε ο εκμεταλλευτής, αφαιρώντας το προβλεπόμενο στο άρθρο 62 παρ. 2 του ν.4512/2018 τέλος υπέρ ΟΤΑ. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται η καταβολή στους ΟΤΑ του ειδικού τέλους υπέρ ΟΤΑ, ενώ τίθεται ως ασφαλιστική δικλείδα ότι το ποσοστό του αναπροσαρμοσμένου μισθώματος δεν θα είναι μικρότερο από 5%, για λόγους προστασίας του δημοσίου συμφέροντος

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 3 απλουστεύεται ο υπολογισμός των αναλογικών μισθωμάτων στις περιπτώσεις ιδιοχρησιμοποίησης, αντικαθιστώντας τον ισχύοντα τρόπο υπολογισμού (που περιείχε εκτίμηση του επιχειρηματικού κέρδους) με τη χρήση μίας συγκεκριμένης μεθοδολογίας υπολογισμού, δηλαδή το κόστος εξόρυξης επαυξημένο κατά συγκεκριμένο ποσοστό (10%) επί του κόστους εξόρυξης, ώστε να αποτραπεί απώλεια εσόδων για το Δημόσιο/Δήμο.

Με τη ρύθμιση της παρ. 4 αποκαθίσταται η δυνατότητα που δεν υπάρχει κατά το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, να παρέχεται το δικαίωμα σε λατομεία αδρανών υλικών ειδικών χρήσεων που έχουν αποσυνδεθεί από τη βιομηχανική μονάδα δραστηριότητάς τους, να τροφοδοτήσουν τις εγκαταστάσεις τους στον ίδιο ή όμορο γεωγραφικά νομό, μολονότι οι ανάγκες της αγοράς το απαιτούν. Σκοπός της διάταξης είναι η ενεργοποίηση λατομείων που άλλως θα έμεναν ανεκμετάλλευτα, η αύξηση των άμεσων και έμμεσων θέσεων απασχόλησης και η προστασία του περιβάλλοντος (αφού με την ενεργοποίηση αυτών των λατομείων δεν θα απαιτηθούν επεμβάσεις σε νέες εδαφικές εκτάσεις). Παράλληλα, με τη ρύθμιση

παρατείνεται η δραστηριότητα και των εν λόγω λατομείων έως και τα εβδομήντα έτη (όπως ισχύει για όλα τα λατομεία).

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 5 επεκτείνεται η εφαρμογή της παρ. 8 του άρθρου 48 του ν. 4512/2018 και στις προβλεπόμενες περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 52, ώστε να μην εμποδίζεται η εκμετάλλευση λατομείων αδρανών υλικών, τα οποία λειτουργούν καλύπτοντας ανάγκες εφοδιασμού της αγοράς, που προορίζονται για ειδικές χρήσεις καθώς και για την εκτέλεση έργων εθνικής σημασίας, από μεταγενέστερα της χωροθέτησής τους αίτια. Ως ασφαλιστική δικλείδα στη περίπτωση των ειδικών χρήσεων τίθεται η προηγούμενη έκδοση ΥΑ που αναγνωρίζει τη συνδρομή των προϋποθέσεων της διάταξης, ενώ η ευχέρεια παρέχεται μόνο για τις αναφερόμενες στο άρθρο περιπτώσεις.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 6 θεραπεύεται το πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί στις δημοπρασίες λατομείων αδρανών υλικών, καθώς ο υφιστάμενος τρόπος υπολογισμού της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής δίνει τη δυνατότητα σε φυσικά και νομικά πρόσωπα να συμμετέχουν στις σχετικές διαδικασίες προσφέροντας πλασματικά μεγάλο ποσοστό ετήσιου μισθώματος, το οποίο αποτελεί αντικείμενο της δημοπρασίας. Για να αποφευχθεί αυτός ο κίνδυνος, παραμένει το ποσό των 50 ευρώ ανά στρέμμα για τον καθορισμό του ύψους της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής σε δημοπρασίες λατομείων μαρμάρων και βιομηχανικών ορυκτών και τροποποιείται ως προς τις περιπτώσεις των δημοπρασιών λατομείων αδρανών υλικών, ώστε να ωθεί στη συμμετοχή σε αυτές προσώπων με πραγματικά δεδομένα εκμετάλλευσης, για την προώθηση των επενδύσεων προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 7α απλουστεύεται ο τρόπος υπολογισμού της τιμής πώλησης που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του τέλους υπέρ των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ στις περιπτώσεις ιδιοχρησιμοποίησης, αντικαθιστώντας την τελευταία μεθοδολογία υπολογισμού (που περιείχε παραμέτρους που δύσκολα αποτιμώνται) με τη χρήση μίας συγκεκριμένης μεθοδολογίας υπολογισμού, δηλαδή το κόστος εξόρυξης επαυξημένο κατά συγκεκριμένο ποσοστό (10%) επί του κόστους εξόρυξης, ώστε να αποτραπεί απώλεια εσόδων για το Δημόσιο/Δήμο.

Όπως και στην περίπτωση του τετάρτου εδαφίου της παραγράφου 2α του άρθρου 62 του ν. 4512/2018, με την προτεινόμενη διάταξη της υποπαραγράφου β απλουστεύεται ο τρόπος υπολογισμού του τέλους υπέρ των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ στις περιπτώσεις αδρανών υλικών, που χρησιμοποιούνται ως πρώτη ύλη στητσιμεντοβιομηχανία, ασβεστοποιία και μεταλλουργία και εξορύσσονται από λατομεία που εκμεταλλεύονται οι ίδιες επιχειρήσεις, αντικαθιστώντας τον ισχύοντα τρόπο υπολογισμού του άνω νόμου (που περιείχε εκτίμηση του επιχειρηματικού κέρδους) με προσδιορισμό συγκεκριμένου ποσοστού (10%) επί του κόστους εξόρυξης, ώστε να αποτραπεί απώλεια εσόδων για το Δήμο.

Τέλος, με την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 8 θεραπεύονται ζητήματα διακριτικής μεταχείρισης μισθωτών λατομείων αδρανών υλικών, οι οποίοι δεν έτυχαν της ίδιας μεταχείρισης με τους μισθωτές της παραγράφου 12 του άρθρου 53 του νόμου 4512/2018. Ειδικότερα, στη ρύθμιση αυτή υπάγονται αιτήματα παράτασης που είχαν υποβληθεί κατά το άρθρο 6 του ν. 1428/1984, απορρίφθηκαν από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης αποκλειστικά και μόνο για το λόγο ότι αν και υποβλήθηκαν σε χρόνο προγενέστερο της λήξης της συμβατικής διάρκειας της μίσθωσης, η σχετική διαδικασία ελέγχου των αιτημάτων ολοκληρώθηκε μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου.

Επιπλέον, για την ταυτότητα του λόγου με την προτεινόμενη ρύθμιση υπάγονται και οι ανωτέρω περιπτώσεις στη διάταξη του άρθρου 53 παρ. 12 του άνω νόμου που ορίζει ότι «σε περίπτωση

παράτασης της σύμβασης μίσθωσης μετά τη λήξη της, η παράταση ισχύει αναδρομικά από τη λήξη της προηγούμενης».

Κατόπιν τούτων, προβλέπεται η δυνατότητα μονομερούς παράτασης των ανωτέρω μισθώσεων, εφαρμοζομένων των σχετικών μεταβατικών διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 68 του ν. 4512/2018 με αυστηρές προϋποθέσεις, έτσι ώστε αφενός να τηρείται η αρχή της ίσης μεταχείρισης και αφετέρου να διασφαλίζεται η επαρκής τροφοδοσία της αγοράς με αδρανή υλικά υπό συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού.

Επί του άρθρου 119

Σκοπός της προτεινόμενης διάταξης είναι η επέκταση της ήδη απλοποιημένης διαδικασίας της παρ. 1 του άρθρου 71 του ν. 4442/2016 (γνωστοποίηση), ως ισχύει, και στις εγκαταστάσεις εξορυκτικών αποβλήτων και στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας υγρών αποβλήτων, οι οποίες είχαν ενταχθεί στις σύνθετες μονάδες επεξεργασίας μεταλλευτικών ορυκτών του άρθρου 72 του άνω νόμου. Το σκεπτικό για την αλλαγή είναι ότι ήδη μέρος των μεταλλευτικών εργασιών έχει ενταχθεί σε καθεστώς γνωστοποίησης με στόχο τη μείωση του χρόνου αδειοδότησης και ότι έτσι διασφαλίζεται η τήρηση ενιαίας και ομοιόμορφης διαδικασίας για παρεμφερείς εργασίες.

Αναφορικά με τις εγκαταστάσεις εξορυκτικών αποβλήτων, διευκρινίζεται ότι, σύμφωνα με την ΚΥΑ 39624/2209/Ε103/2009 (Β' 2076), στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας ρύθμισης εμπίπτουν τα απόβλητα που προκύπτουν από την αναζήτηση, την εξόρυξη, την επεξεργασία και την αποθήκευση ορυκτών πόρων και από την εκμετάλλευση λατομείων. Ειδικά, ως προς την επεξεργασία, περιλαμβάνονται στην προτεινόμενη ρύθμιση οι διεργασίες ή ο συνδυασμός διεργασιών στις οποίες υποβάλλονται οι ορυκτοί πόροι, συμπεριλαμβανομένων όσων προέρχονται από τη λειτουργία λατομείων, προκειμένου να εξαχθεί το προϊόν επεξεργασίας του ορυκτού, συμπεριλαμβανομένων της μεταβολής μεγέθους, της ταξινόμησης, του διαχωρισμού και της εκχύλισης, καθώς και της επανεπεξεργασίας αποβλήτων που είχαν προηγουμένως απορριφθεί, εξαιρουμένων όμως της τήξης, των διαδικασιών θερμικής βιομηχανικής επεξεργασίας (πλην της καύσης ασβεστόλιθου) και των μεταλλουργικών διεργασιών.

Τέλος, με την προτεινόμενη ρύθμιση αφαιρούνται οι περιπτώσεις ε) και στ) από την κατηγοριοποίηση των σύνθετων εγκαταστάσεων, λόγω της υπαγωγής τους στις απλούστερες διαδικασίες της παρ. 1 του άρθρου 71.

Επί του άρθρου 120

Με την προτεινόμενη διάταξη οι επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες μηχανογραφικού κέντρου σε τρίτους (*datacenters*), παραγωγής λογισμικού και παροχής υπηρεσιών λειτουργίας συστημάτων πληροφορικής προς τρίτους υπάγονται, αναδρομικά από 01.01.2020, στην κατηγορία Καταναλωτών Βιομηχανικής Χρήσης του άρθρου 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79), που ρυθμίζει το ζήτημα της επιβάρυνσης των καταναλωτών με το αντάλλαγμα Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ).

Ο κλάδος των εν λόγω επιχειρήσεων αποτελεί, βάσει των διεθνών προτύπων, ένα νέο τύπο γνωστικής βιομηχανίας που εστιάζει στην τεχνολογική έρευνα, το σχεδιασμό και την επιστημονική εξέλιξη. Ειδικότερα, οι ως άνω επιχειρήσεις παρέχουν στους πελάτες τους υπηρεσίες φιλοξενίας υπολογιστικών συστημάτων σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους, οι οποίοι υποστηρίζονται από ηλεκτρομηχανολογικές

υποδομές υψηλής τεχνολογίας, προσφέροντας αδιάλειπτη παροχή ρεύματος, σταθερές περιβαλλοντικές συνθήκες και αυξημένες συνθήκες ασφάλειας. Αποτελούν, δηλαδή, στρατηγικές υποδομές της σύγχρονης ψηφιακής εποχής, καθώς η ύπαρξή τους θεωρείται απαραίτητη για την αδιάλειπτη και ασφαλή λειτουργία των αναγκαιών συστημάτων για την αποθήκευση, ανταλλαγή και εν γένει αξιοποίηση των πληροφοριών.

Οι ως άνω επιχειρήσεις είναι αυξημένης έντασης ενέργειας (energy intensive > 20%), αφού παρουσιάζουν ιδιαίτερα αυξημένο ετήσιο κόστος κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο αντιστοιχεί σε πολύ σημαντικό ποσοστό του συνολικού λειτουργικού τους κόστους. Ενόψει των χαρακτηριστικών των εν λόγω επιχειρήσεων και, ιδίως του ενεργοβόρου χαρακτήρα τους και της φύσης τους ως βιομηχανιών με τη σύγχρονη έννοια του όρου, είναι αναγκαίο, για λόγους ίσης μεταχείρισης, να υπαχθούν ρητώς οι εν λόγω επιχειρήσεις στην Κατηγορία Καταναλωτών Βιομηχανικής Χρήσης ως προς την επιβάρυνσή τους με το αντάλλαγμα ΥΚΩ, δεδομένου ότι παρουσιάζουν τα ίδια καταναλωτικά χαρακτηριστικά με τους καταναλωτές της εν λόγω Κατηγορίας.

Επί του άρθρου 121

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 1 προβλέπεται ότι έργα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, τα οποία είχαν συνάψει μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2015 Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 και δεν τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) εντός των προθεσμιών της παρ. 11 του άρθρου 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), μεταπίπτουν στο καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης του ν. 4414/2016 και δεν συμμετέχουν σε ανταγωνιστικές διαδικασίες. Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται σκόπιμη δεδομένου ότι αφορά σε παλαιά έργα, τα οποία είχαν σχεδιαστεί και εξασφάλισαν τη χρηματοδότησή τους υπό τα δεδομένα που ίσχυαν με το καθεστώς του ν. 3468/2006 (Α' 129).

Με τη ρύθμιση της παρ. 2 αντιμετωπίζεται το ζήτημα σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ με δύο άδειες λειτουργίας μετά από επαύξηση της ισχύος του σταθμού. Συγκεκριμένα, για να διασφαλιστεί η χρηματοδότηση εγκατάστασης νέων μονάδων ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που αποτελούν επαύξηση ισχύος υφιστάμενων σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ λόγω εγκατάστασης νέου εξοπλισμού, είναι αναγκαίο η διάρκεια της άδειας λειτουργίας που διέπει τις νέες αυτές μονάδες να είναι 20 έτη και όχι η απομένουσα διάρκεια της άδειας λειτουργίας του αρχικού σταθμού ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ. Με τη ρύθμιση αυτή παράλληλα ορίζεται υποχρέωση στον Παραγωγό να εγκαταστήσει διακριτή μετρητική διάταξη για τη μέτρηση της παραγόμενης ενέργειας από την πρόσθετη ισχύ παραγωγής, ώστε να γίνεται διακριτή τιμολόγηση της ενέργειας που παράγεται από τις μονάδες αυτές, σε σύγκριση με την ενέργεια που παράγεται από τις μονάδες ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ της αρχικής άδειας λειτουργίας.

Με την παράγραφο 3 τροποποιείται η παράγραφος 22 του άρθρου 3 του ν. 4414/2016. Με τη ρύθμιση συμπληρώνεται το υφιστάμενο καθεστώς σχετικά με τον τρόπο αποζημίωσης των σταθμών που προβαίνουν σε αντικατάσταση του εξοπλισμού τους κατόπιν αποξήλωσης του παλαιού, σχετικά με τα έργα εκείνα που εντάχθηκαν σε διαδικασία προ του ν. 4414/2016 και της ΥΑ ΑΠΕΕΚ/Α/Φ1/οικ. 179746/02.10.2018 (Β' 4716).

Η διάταξη της παρ. 4 είναι απαραίτητη, προκειμένου να ρυθμιστεί η αποζημίωση σταθμών ΑΠΕ/ΣΗΘΥΑ από το Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο με ΣΕΔΠ, για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ενεργοποίηση της σύνδεσης μέχρι την πλήρη εκπροσώπηση του σταθμού στην αγορά

ηλεκτρικής ενέργειας και για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τις 10 εργάσιμες ημέρες. Επιπλέον, λόγω μη υπάρχουσας θεσμοθετημένης μέχρι σήμερα διαδικασίας που να ρυθμίζει τον τρόπο αποζημίωσης των ως άνω παραγωγών, με την προτεινόμενη ρύθμιση εξειδικεύεται η διαδικασία αποζημίωσης μέσω του Υπολογαριασμού αγοράς του ΔΑΠΕΕΠ και με την Ειδική Τιμή Αγοράς που εφαρμόζεται στον εκάστοτε αφορώμενο σταθμό ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ, υπό την προϋπόθεση ότι ο σταθμός έχει υποβάλει Δήλωση Εκπροσώπησης, καθώς η Διαφορική Προσαύξηση καταβάλλεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας από τον Υπολογαριασμό Ενισχύσεων.

Επίσης, στην προτεινόμενη διάταξη περιλαμβάνονται διαδικαστικού χαρακτήρα διατάξεις. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι οι αρμόδιοι Διαχειριστές (ΔΕΔΔΗΕ, ΑΔΜΗΕ) μεριμνούν για την άμεση ενημέρωση του ΔΑΠΕΕΠ και της ΕΧΕ για την ενεργοποίηση της σύνδεσης ενός σταθμού ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ. Εν συνεχεία ο ΑΔΜΗΕ, η ΕΧΕ και ο ΔΑΠΕΕΠ μεριμνούν για την άμεση συμμετοχή του κατόχου του σταθμού ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τη Δήλωση Εκπροσώπησης που έχει υποβάλει. Οι ΔΕΔΔΗΕ, ΑΔΜΗΕ, ΕΧΕ, ΔΑΠΕΕΠ υποβάλλουν ετησίως απολογιστικές εκθέσεις στη ΡΑΕ για την αξιολόγηση των ενεργειών τους, έτσι ώστε εν συνεχεία η ΡΑΕ να αξιολογήσει τις εκθέσεις και, στην περίπτωση που υπάρχει υπέρβαση του ορίου των 10 ημερών, να επιβάλει πρόστιμο στον αρμόδιο διαχειριστή με βάση την καταμετρηθείσα ενέργεια των ημερών των παραπάνω χρονικού διαστήματος και την ΕΤΑ που εφαρμόζεται στον εκάστοτε αφορώμενο σταθμό ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ.

Επί του άρθρου 122

Τα έκτακτα μέτρα που υιοθετήθηκαν για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού οδήγησαν πολλές επιχειρήσεις, μεταξύ αυτών και τις εταιρείες ανάπτυξης και κατασκευής σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, να αναστείλουν την υλοποίηση των σχετικών έργων. Συνεπώς, είναι αναγκαία η εισαγωγή ρύθμισης με σκοπό την παράταση για εύλογο χρόνο των προθεσμιών που διέπουν τους σταθμούς αυτούς, τόσο κατά τη φάση αδειοδότησης και θέσης αυτών σε λειτουργία, όσο και για την διατήρηση της Τιμής Αναφοράς που τους διέπει. Η παράταση είναι απαραίτητη για την ομαλή υλοποίηση των έργων, τη λειτουργία και δυνατότητα πρόβλεψης εκ μέρους της αγοράς και συμβάλλει στη σταθερότητα του επενδυτικού περιβάλλοντος υπό τις παρούσες συνθήκες.

Επί του άρθρου 123

Με την προτεινόμενη ρύθμιση εξορθολογίζονται οι τιμές αποζημίωσης των σταθμών ΑΠΕ που έχουν εγκατασταθεί από κατ' επάγγελμα αγρότες και οι οποίες είχαν περιοριστεί υπέρμετρα με το ν. 4254/2014 (Α' 85), οδηγώντας πολλούς από αυτούς σε σημαντική επιβάρυνση.

Επί του άρθρου 124

Με την παρούσα διάταξη παρέχεται η δυνατότητα υλοποίησης σύνθετων έργων ΑΠΕ που είχαν λάβει όλες τις απαιτούμενες άδειες, εγκρίσεις και οριστικές προφορές όρων σύνδεσης προ της εφαρμογής του νέου καθεστώτος στήριξης των σταθμών ΑΠΕ, είχαν υποβάλει τις αντίστοιχες εγγυητικές επιστολές μέχρι την 31.12.2016 και είχαν υποβάλει αίτημα για σύναψη Σύμβαση Σύνδεσης στον οικείο Διαχειριστή. Επιπλέον, με τη ρύθμιση αυτή δίνεται παράταση για ένα έτος για την εφαρμογή των Τιμών Αναφοράς

της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παραγράφου 5 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016, που διέπει σύνθετους αιολικούς σταθμούς ΑΠΕ με ισχύ μεγαλύτερη των 150 MW ή εκείνους που συνδέονται με το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας μέσω υποβρύχιου καλωδίου, ώστε να ολοκληρωθούν με βάση το αρχικώς υποβληθέν επιχειρηματικό τους σχέδιο, προς το σκοπό της ταχύτερης εκπλήρωσης του εθνικού στόχου για διείσδυση των ΑΠΕ στο ενεργειακό μίγμα.

Επί του άρθρου 125

Με την παρούσα διάταξη παρέχεται η δυνατότητα υλοποίησης επενδύσεων ΑΠΕ σε περιοχές με κορεσμένο ηλεκτρικό δίκτυο, οι οποίες για λόγους καθυστερήσεων κατέστη εφικτό να κατασκευαστούν και ηλεκτριστούν μόνο μερικώς και για υποσύνολο της ισχύος τους, παρά το γεγονός ότι αρχικώς είχαν αδειοδοτηθεί για το σύνολο της ισχύος των εν λόγω επενδύσεων.

Επιπλέον, και προκειμένου να τηρηθούν οι υφιστάμενες εκ του νόμου προθεσμίες ηλεκτρίσης και να υλοποιηθούν τα έργα, παρέχεται η δυνατότητα στους φορείς που προέβησαν σε περιορισμό της ισχύος της άδειας παραγωγής τους σε κορεσμένο δίκτυο, και κατά συνέπεια σε τροποποίηση όλων των επομένων προβλεπόμενων αδειών και συμβάσεων σύνδεσης και πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, να μπορέσουν να ολοκληρώσουν τα έργα τους υποβάλλοντας αίτηση για τροποποίηση της άδειας παραγωγής τους ως προς την ισχύ που περιορίσθηκε και για την ίδια θέση εγκατάστασης και να αδειοδοτηθούν κατά προτεραιότητα, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχει υποβληθεί νεότερο αίτημα για έκδοση άδειας παραγωγής για την ίδια θέση και δεν έχει εκδοθεί σχετική άδεια.

Επί του άρθρου 126

Με τη διάταξη της παρ. 1 αυξάνεται το όριο απαλλαγής για την περιβαλλοντική αδειοδότηση φωτοβολταϊκών σταθμών από το 0,5MW στο 1MW. Η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών συνεπάγεται γενικά ήπια περιβαλλοντική επέμβαση, ειδικά στις περιπτώσεις φωτοβολταϊκών σταθμών μικρής ισχύος, ως ανωτέρω. Η προτεινόμενη διάταξη είναι σκόπιμη, λόγω της τεχνολογικής εξέλιξης και της συνακόλουθης αύξησης της απόδοσης των φωτοβολταϊκών πλαισίων των εν λόγω σταθμών. Ενδεικτικά σημειώνεται ότι σήμερα στην ίδια έκταση δύναται να εγκατασταθούν φωτοβολταϊκά πλαίσια συνολικά μεγαλύτερη ισχύος, συγκριτικά με τα πλαίσια προηγούμενων τεχνολογιών.

Με τη διάταξη της παρ. 2 προτείνεται η διαδικασία πιστοποίησης τύπου ή άλλου απαραίτητου στοιχείου νέων μοντέλων ανεμογεννητριών εγκατεστημένης ισχύος μέχρι 60 kW, καθώς και η πιστοποίηση καινοτόμων υβριδικών συστημάτων με συνδυασμό περισσότερων της μίας τεχνολογίας ΑΠΕ μικρού μεγέθους (οι οποίες εγκαθίστανται με συνεργασία ιδιωτών και του ΚΑΠΕ), να ακολουθεί τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης και τις εξαιρέσεις που προβλέπονται για τους σταθμούς ΑΠΕ μικρής ισχύος που εισήχθησαν με την παράγραφο 13 του άρθρου 8 του ν. 3851/2010 (Α' 85). Σκοπός είναι η προώθηση νέων επενδύσεων στο χώρο των ΑΠΕ, και ιδιαίτερα αυτών με υψηλή προστιθέμενη αξία για τη χώρα (οι οποίες περνούν από ερευνητικό / πιλοτικό στάδιο ως παραπάνω), η οποία απαιτεί την απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης και κατά το δυνατόν εξάλειψη της περιττής και αντιεπενδυτικής γραφειοκρατίας που αυτές συνεπάγονται στο πρώιμο αυτό στάδιο.

Επί του άρθρου 127

Με την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 1 επιχειρείται η αντιμετώπιση δυσχερειών στην αδειοδότηση φωτοβολταϊκών σταθμών, καθώς σήμερα, λόγω της χρονοβόρας διαδικασίας οριοθέτησης ρέματος, σημειώνονται μεγάλες καθυστερήσεις στην υλοποίηση ώριμων έργων. Η κατασκευή φωτοβολταϊκών σταθμών επιτρέπεται σε κάθε είδους εκτάσεις, ακόμα και σε δασικές. Λόγω του τρόπου κατασκευής τους, δηλαδή σε υπερυψωμένα ικριώματα τουλάχιστον 80 εκ., τα φωτοβολταϊκά πλαίσια δεν επηρεάζουν την ελεύθερη ροή των υδάτων και των πλημμυρικών παροχών. Τα στοιχεία που συνθέτουν την εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών σταθμών περιγράφονται στο άρθρο 1, παρ.1 της ΥΑ 40158/2010 (Β' 1556).

Με την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 2 παρέχεται η δυνατότητα για προσωρινή οριοθέτηση ρεμάτων από την Υπηρεσία Δόμησης, προκειμένου να μη καθυστερεί η οικοδομική διαδικασία εν αναμονή της μακρόχρονης διαδικασίας για την έκδοση προεδρικού διατάγματος.

Επί του άρθρου 128

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 1 πραγματοποιείται νομοτεχνική βελτίωση στην παρ. 1 του άρθρου 61 του ν. 4546/2018, η οποία τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 του ν. 4643/2019, προκειμένου να συμπεριλαμβάνεται η παραλειφθείσα φράση «χωρίς να απαιτείται, κατά το ανωτέρω μεταβατικό διάστημα».

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 2 συμπληρώνεται η παράγραφος 3 του άρθρου 12Α του ν. 4414/2016, προκειμένου να παραλείπεται η συμπεριληφθείσα αναφορά στην παράγραφο 8 του άρθρου 5 του ν. 4414/2016.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 3 αποσαφηνίζεται ότι η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών σύμφωνα με την παρέκκλιση της παραγράφου 11 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174), δεν επιτρέπεται αυτοτελώς αλλά μέχρι του ορίου ισχύος του 1MW, και μέχρι κάλυψης του ορίου 1% του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων. Επίσης, αποσαφηνίζεται ότι οι περιορισμοί δεν καταλαμβάνουν τους σταθμούς που έχουν λάβει οριστική προσφορά σύνδεσης πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4643/2019 καθώς και τους σταθμούς εντός λιγνιτικών εκτάσεων.

Επί του άρθρου 129

Με την προτεινόμενη ρύθμιση εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας να θεσπίζει και να θέσει σε εφαρμογή νέο μεταβατικό Μηχανισμό Αποζημίωσης Ευελιξίας (εφεξής Νέος Μεταβατικός Μηχανισμός).

Σκοπός της ανωτέρω ρύθμισης είναι η βραχυπρόθεσμη διασφάλιση της διαθεσιμότητας παροχής επαρκούς Υπηρεσίας Ευελιξίας στο Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ), μέχρι την έναρξη και την ωρίμανση της λειτουργίας των νέων αγορών ηλεκτρικής ενέργειας (αγορές Target Model), δεδομένου ότι έχει λήξει η ισχύς του προβλεπόμενου στη παρ. 1 του άρθρου 143Δ του ν. 4001/2011 Μεταβατικού Μηχανισμού Αποζημίωσης Ευελιξίας.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε συνεργασία με τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ, εφεξής Διαχειριστής) βρίσκονται σε επικοινωνία με την Γενική Διεύθυνση

Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την κοινοποίηση του μηχανισμού αποζημίωσης ευελιξίας, ως συνέχεια του Μεταβατικού Μηχανισμού Αποζημίωσης Ευελιξίας, ως οριζόταν στο υπό τροποποίηση άρθρο 143Δ.

Ο Μηχανισμός εκ της φύσεώς του έχει μεταβατικό χαρακτήρα και διασφαλίζει την ομαλή μετάβαση στις νέες Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας, που προβλέπονται στα άρθρα 73-99 του ν. 4512/2018 (Α' 5).

Επί του άρθρου 130

Με το άρθρο 130 ορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος σχεδίου νόμου.

Αθήνα, 24 Απριλίου 2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

**ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

**ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

**ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

**ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

**ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ
ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

**ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ